

METLIKA – Na jutrišnji seji občinske skupščine bodo odborniki med drugim spregovorili o občinskem proračunu v prvih osmih mesecih letos, sprejeli odlok o najvišjih stanarinah v občini ter potrdili statut občinskega solidarnostnega sklada.

KOČEVJE – V torek zvečer je bil v dvorani gimnazije klavirski koncert Dubravke Tomšič-Srebotnjakove.

METLIKA – V ponedeljek so v občini končali z javnimi razpravami o osnutkih republiške in zvezne ustave. Udeležba na terenu je bila zadovoljiva, v teh dneh pa so se pričele javne razprave o tem v delovnih organizacijah.

RIBNICA – Emila Pakiža, znanega ribniškega telesnovzgojnega delavca in odlikovanca z redom zasluge za narod s srebrno zvezdo, so pokopali v ponedeljek popoldne.

NOVO MESTO – Na današnji seji občinskega sindikalnega sveta bodo razpravljali o novi organiziranosti sindikatov ter imenovali sekretarja. Za to mesto so predlagali Miha Burgerja.

TREBNJE – Danes obravnava odbor občinske skupščine med drugim tudi poslovni uspeh organizacij združenega dela za prvo polletje, akcijski program za boj proti alkoholizmu v občini, zbor delovnih skupnosti pa bo zaprisegel novega odbornika, izvoljenega na nadomestnih volitvah. Oba zbora bosta volila novega predsednika občinske skupščine, ker je doseđani predsednik Ciril Pevec prosil za razrešitev.

Kočevje za obletnico zbora

Prireditve za obletnico zbora in praznik kočevske občine so se že začele - Spomenik herojem

Za letošnji praznik občine Kočevje 3. oktober, 30-letnico zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, 30-letnico I. kongresa zveze slovenske mladine v Kočevski Reki in 30-letnico ustanovitve IX. SNOUB bo v Kočevju in drugod več prireditiv.

Praznovanje se je začelo že v soboto, 22. septembra, z otvoritvijo III. republiške pionirske filatelistične razstave, zaključeno pa bo 10. oktobra, ko se bo v zgodovinskem Šeškovem domu, kjer je zasedal pred 30 leti Kočevski zbor, Mestno gledališče Ljubljana predstavilo z dramo Mateja Bora „Raztrganci“.

Glavne prireditve bodo v soboto, 29., in v nedeljo, 30. septembra, ko bo v Kočevju svečana seja občinske skupščine in predsedstva republiške konference ZMS proslava 30-letnice

ustanovitve IX. SNOUB, odkritje spomenika padlim herojem Kočevske in slavnostno zborovanje pri spomeniku na Trgu zbora odposlancev. Natančnejši program prireditiv po dnevih in urah je objavljen na kočevski strani v tej številki Dolenjskega lista.

VIDA TOMŠIČ BO PREDAVALA

Konferenca za družbeno aktivnost žensk v Novem mestu je 2. oktobra povabila v goste Vido Tomšič, članico sveta federacije. Obiskala bo novo otroško varstveno ustanovo na Ljubljanski cesti in tovarno zdravil Krka, zatem pa bo imela javno predavanje v prosvetnem domu.

BLANCA: SAVA ODNESLA BROD

V torek okrog pol sedmih zjutraj je močno narasla Sava odnesla brod na Blanci. Brod so pred leti zgradili vaščani ob veliki prizadevnosti krajevne skupnosti Blanca.

Zanimivo je, da bi brod sevniški gasilci kljub sorazmerno pomenu obvestilo lahko rešili. Kot nam je dejal poveljnik občinske gasilske zveze Tone Simončič, se je sevniški gasilski orodni voz takoj odpravil na Blanco. Med vožnjo je imel velike težave z nevestnimi vozniki, ki mu kljub vključenim opozorilnim znakom niso dali prednosti. Posebno objestni so bili vozniki traktorja, tovarnjaka in fička. Kdo so ti objestnejši, poizvedujejo.

DBH
NOVO MESTO
JE VAŠA BANKA

Prireditve ob letošnjem prazniku občine Kočevje so se začele s sobotno otvoritvijo 3. republiške pionirske filatelistične razstave. Na otvoritvi je predstavnica republiške Zveze prijateljev mladine podelila zlati znak te organizacije znanemu telesnovzgojnemu in filatelističnemu delavcu Andreju Arku iz Kočevja. (Foto: J. Primc)

Krepiti notranje vezi občin

Medobčinski svet ZK Novo mesto o medobčinskem sodelovanju, letošnjem gospodarjenju na Dolenjskem in o predkongresni dejavnosti

Polletni poslovni rezultati dolenjskih podjetij so dokaj dobri. Bili bi celo razveseljivi, če jih ne bi kot temne sence spremljali nekateri negativni pojavi. Politično jih je skozi „prizmo stabilizacijskih prizadevanj“ prejšnji teden ocenjeval medobčinski svet ZK Novo mesto. Razen tega je obravnaval še medobčinsko sodelovanje in predkongresno dejavnost dolenjskih komunistov.

Ugodno je zlasti, da je dolenjsko gospodarstvo v šestih mesecih letos imelo za dobrih 20 odstotkov večji celotni dohodek, ob tem pa samo za 19 odstotkov večje stroške. To pomeni, da se je slabšanje ekonomičnosti ustavilo. Značilno je tudi, da težav z nelikvidnostjo takorekoč ni več, pa tudi pomembnejših poslovnih izgub ni, če izvzamemo črnomaljski BELT. Nasploh pa zaostajajo zasluzki. (O tem več na tretji strani.)

V nasprotju s tem pa nekatere stvari kalijo sliko in razpoloženje. Kratkovidno in v navzkrižju z dogovorjeno politiko je novačenje strokovnjakov med podjetji. Nadalje so na seji ocenili, da trgovina v razvoju zaostaja, da je razdrobljena in premalo širokopotezna. Na splošno je treba – in ne samo pri trgovini – bolj upoštevati regionalne razvojne cilje in razbijati lokalistične težnje. Vnovič je bilo mogoče slišati pozive, da morajo delenjske občine bolj sodelovati, bolj utrjevati notranje

vezi. Cela vrsta področij naravnost kliče po trdnem sodelovanju. Naj omenimo samo solstvo, srednje in

visoko, glede katerega je Dolenjska že v večletni zamudi. Medobčinski svet je dal nekaj pobud, kako bi od znanih ugotovitev vendarle prišli do praktičnih rezultatov.

Kot že rečeno, je MS razpravjal še o predkongresni dejavnosti dolenjskih komunistov, ki bo potekala v znamenju boja za samoupravne socialistične družbene odnose.

M.LEGAN

POPLAVE NA DVORU – V torek zjutraj je zaradi porušenega mostu na Dvoru, za katerega se ni nihče zmenil 10 dni, voda poplavlila obrat Splošnega mizarstva na Dvoru, ogrozila hlev za živino žužemberške kmetijske zadruge in dvorsko ribogojnico. V mizarstvu so prekinili z delom, saj jim je voda preplavila delovne prostore, živino iz hleva so pravočasno rešili, ribogojnico pa so obvarovali vojniki iz Novega mesta, ki so še pred večjo nesrečo razstrelili ostanke starega mostu, ki je zajezil Krko. Kljub temu, da je reka precej narasla, do nesreče ne bi prišlo, če bi odstranili ostanke lesenega mostu. Ponovno se je pokazalo, da odgovorni, ki skrbijo za ceste, spet niso pravočasno ukrepali. Na sliki: poplavljen delavnica Splošnega mizarstva in reševanje živine. (S. Dokl)

V Kočevju razdejanje, v Ribnici poplava

V ponedeljek okoli 19.45 je v Kočevju in v okolici nenadoma zabelesnelo neurje s točo, z močnim vetrom in dežjem. Kaj takega Kočevje doslej še ni doživelo. S streh je med točo letela tudi opeka, z nove zašne hiše Slavka Panterja pri Šeškovem domu pa je odneslo celo streho. Vihar je lomil in ruval dreve, nosil po zraku metrska polena, cvetlične lončice in druge predmete. Zaradi tega so bili poškodovani mnogi avtomobili in drugo.

Štab za civilno zaščito se je zbral že ob 20. uri in ukrepal, predvsem gasilci in občani so pokrivali razkrite strehe s polivinilastini in avtomobilskimi ponjavami, ki so jih sneli s tovarnjakov in dobili od drugod. Zaradi močnega naliva je voda zalivala mnoge hiše v zgornjih nadstropjih,

nato pa vdiral se v kleti. Promet proti Ljubljani je bil začasno prekinjen, ker so čez cesto ležala drevesa. Zveza s Strugami so prekinjene, ustna poročila pa govore, da je tudi tu velika poplava.

V Ribnici je začela Bistrica poplavljanju v torek ob 7. uri, štab za civilno zaščito pa se je zbral in ukrepal že pol ure prej. Voda je zalila trg, središče Ribnice, zato je promet med Ljubljano in Kočevjem potekal po obvozu skozi Hrovačo.

Narasla voda je zalila skoraj vse kleti v Ribnici in v vaseh v smeri proti Kočevju. Poplavila je tudi odsek glavne ceste Kočevje – Ribnica v Prigorici.

Povzročeno škodo še ocenjujejo, nekateri trdijo, da bo znašala več novih milijonov dinarjev. Ekipa ci-

vilne zaščite in občani v obeh občinah še odstranjujejo posledice viharja in poplave. Štaba civilne zaščite v obeh občinah pa še vedno dežurata in ukrepata.

JOŽE PRIMC

CELO NOČ NA STRAŽI

V torek popoldne sta Sava in Krka pri Brežicah začeli nevarno naraščati. Skozi Mostec naslednje jutro avtobus Bizeljško – Dobova – Brežice ni več mogel peljati, ker je cesto in vas zalila voda in so prebivalci odrezani od sveta. V hlevih AGRARIE v Trnju je dežurna ekipa bedela vso noč, da bi pravočasno rešila živino, predvsem teleta.

Iskra je naslednica delavnic 99 d

Stare žage: spominska plošča s proslavo 30-letnice ustanovitve partizanskih radijskih delavnic

Okoli 2.000 ljudi se je zbralo 22. septembra v Starih žagah, v dolini Divjega potoka pod Rogom, na proslavi 30-letnice partizanskih radijskih delavnic 99 d. Govorili so: France Križnar, predsednik ZB Združenega podjetja Iskra, Rudi Jančar, organizator teh delavnic, soorganizator industrije za elektro zveze in sedanji direktor Instituta za elektroniko v Ljubljani, ter general Lado Ambrožič – Novljan. Slavja sta se med drugimi udeležila Miha Marinko in Franc Leskošek – Luka.

France Križnar, predsednik organizacije, ki je za to proslavo izdala

tudi lično brošuro z zgodovino partizanskih delavnic 99 d, je poudaril,

da pomeni ta dejavnost začetek Iskre, ki zaposluje zdaj nad 23.000 ljudi. Na kraju, kjer je bila ena od delavnic, je direktor semiške Iskre Franc Košir odkril spominsko ploščo.

O nastanku, dejavnosti in pomenu delavnic 99 d je govoril eden od glavnih organizatorjev, Rudi Jančar. Dejal je, da lahko šele zdaj pravilno cenimo, kar smo imeli in brez česar tudi narodnoosvobodilni boj ne bi

bil tako uspešen. To je potrdil tudi general Lado Ambrožič – Novljan, ki se je spominjal, da je bil na radijske zveze še posebej ponosen komandant Franc Rozman-Stane.

Govorniki so se med drugim zavzeli za to, da bi cesto, ki drži skozi Stare žage, tako imenovano partizansko cesto, čimprej asfaltirali. Z zborovanja so poslali Karlu Prušniku, predsedniku koroških partizanov, protestno pismo, s katerim so obsodili razstrelitev partizanskega spomenika v Robežu na avstrijskem Koroskem.

V kulturnem sporedu sta sodelovala pevski zbor kranjske Iskre, in godba na pihala novomeškega gasilskega društva.

V Cestnem podjetju so spregovorili

OO ZK se je postavila po robu nepravilnostim in nezdravim odnosom

O sestanku osnovne organizacije Zveze komunistov v novo-meškem Cestnem podjetju, na katerem so izrekli nezaupnico direktorju inž. Mirku Strmšku, smo na kratko poročali že prejšnji teden. Tokrat nekaj besed več!

Dolgost in „temperaturo“ te partijske seje je narekoval že dnevni red: ocena poslovanja, izvajanje ustavnih dopolnil in odnosi. Sodeč po tem, da se je razprava zavlekla precej čez polnoč, so bili udeleženci „kondicijsko“ dobro pripravljani. Šlednjic je treba dodati, da je bilo burno sejo pričakovati, saj so zlasti komunisti dolge mesece čutili, da je

potrebno s stvarmi na dan in možno spregovoriti o njih. S tem so čisto naključno počastili prvo obletnico znanega in še marsikje v vsem tem času na gluha ušesa trkajočega pisma tovariša Tita in izvršnega biroja predsedstva ZKJ.

Če na kratko povzamemo razpra-

(Nadaljevanje na 7. str.)

„Iz iskre, ki je vznikla v tej dolini, se je razvila Iskra, ki zaposluje 23.000 ljudi,“ je poudaril Rudi Jančar v Starih žagah. (Foto: I. Zoran)

VREMENI
Minule dni smo imeli oblačno vreme z močnimi padavinami po vsej Sloveniji. Tudi v naslednjih dneh trajnejša izboljšanje ne bo. Vreme bo oblačno z občasnimi padavinami.

Trije ameriški vesoljci, „prebivalci“ nebesnega laboratorija, Skylaba, so se včeraj dopoldne začeli pripravljati na za popoldan predvideno spustitev na valove Tihega oceana nedaleč od kalifornijske obale. S tem se bo končalo doslej najdaljše bivanje človeka v vesolju, saj so bili „tam zgoraj“ skoraj dva meseca. Med drugim so uspeli posneti velikansko eksplozijo na Soncu, zbrali pa so tudi mnogo drugega neprecenljivo koristnega znanstvenega materiala, ki ga bodo strokovnjaki nedvomno analizirali še nekaj let... Nov rekord v svetu rekordov...

Nov rekord, samo da izjemno žalostne in nezaželjene sorte, pa so dosegli tudi v Zvezni republiki Nemčiji. Tu je neki podjetnik mladenič v dveh letih s svojimi tovornjaki razvožil po deželi okrog 60.000 ton (!) strupenih odpadkov, predvsem kemikalij! Za to je dobil poldrug milijon mark čistega dobička. Policija ga je naposled aretirala, toda sedaj je nastal velikanski škandal, ko je javnost zvedela, kaj se je pravzaprav dogajalo. Dogajalo pa se je naslednje: kakšnih 120 podjetij se je pogodilo z 22-letnim Siegmundom Plaumannom iz Hanaua (zahodno od Frankfurturta), da jim bo spravil proč njihove odpadke, ki so bili praviloma izredno strupeni. Mladenič je najel tovornjake in cisterne in začel odvažati odpadke, ki pa jih ni uničeval po predpisih, marveč jih ukazal zlivati kjerkoli v reke, smetiščne jame in drugam. Strokovnjaki trdijo, da bi lahko s temi 60.000 tonami odpadkov zastropili vse prebivalstvo ZR Nemčije. Preiskava je še vedno v teku... za marke storijo nekateri vse.

Podpredsednik ZDA Spiro Agnew še vedno ni odstopil, čeprav je minil teden, v katerem naj bi se to, po pisanju nekaterih časopisov, že zgodilo. Prav tako ni za zdaj znanega nič novega o aferah, ki pretresajo Belo hišo — razen, da sta imela Nixon in Agnew zaupen pogovor, o vsebini katerega niso sporočili ničesar. To pa je zopet vzbudilo pozornost... samo dim ali tudi ogenj...?

Prekupčevalci nujno zlo

Špekulanti lahko žanjejo predvsem zato, ker zakonita trgovina ne deluje dobro

Jezimo se na prekupčevalce, češ da izkoriščajo pridelovalce in porabnike kmetijskih pridelkov. Od prvih kupijo — če sploh kupijo! — po pretirano nizki ceni, drugim prodajajo po previsoki ceni. Nekateri zahtevajo, naj bi prekupčevalstvo izkoreninili za vedno. Toda kako bo takrat, ko prekupčevalcev ne bo?

Pred kratkim smo lahko prebrali v Dolenjskem listu tožbo razočaranega sadjarja, ki je zaman ponujal hruške raznim ustanovam po polovični ceni. Spraševal je, ali naj jih da prašičem ali pusti segniti. Takih primerov je veliko. Drugi kmet na Dolenjskem bi rad prodal rana jabolka. Ker jih ni marala trgovina niti zadruga, jih je ponudil prodajalcu z juga, ki je prodajal sadje in povrtino v bližnjem mestu. Jabolka je prodal takrat po 12 din kg, a kmetovih ni hotel vzeti niti po 4 din.

Sadje je v manjših mestih skoraj vedno dražje kot v Ljub-

ljani, Mariboru ali Celju, čeprav okoliški kmetje tarnajo, da ga ne morejo prodati. Sami niso vajeni prodajati na trgu, zato so popolnoma odvisni od prekupčevalcev. Veseli so, če kateri pride. Sicer njihovo sadje ni prvovrstno — toda ali je res vse tako slabo, da ga ne bi bilo moči postaviti na mizo, kot jim zatrjujejo v zadrugi in trgovini? Ali na živilskih trgih in v trgovinah prodajajo veliko boljše sadje? Pogosto še slabše.

V takih razmerah so prekupčevalci nujno zlo. Nujno zato, ker bi brez njih kmetje še manj prodali, mestni prebivalci pa bi

BRIONI — Po končanem uradnem obisku v Jugoslaviji je s puljskega letališča odpotoval konec minulega tedna predsednik prezidija CK južnovietnamske osvobodilne fronte in predsednik sveta modrih začasne revolucionarne vlade republike Južni Vietnam Ngujem Huu Tho. Pred odhodom ga je sprejel tudi predsednik Tito, s katerim sta se dalj časa pogovarjala o dejavnosti neuvršenih po alžirskem sestanku, dvostranskem sodelovanju ter nekaterih drugih vprašanjih. Na sliki: Ngujem Huu Tho se poslovja od predsednika republike pred odhodom z Brionov. (Telefoto: Tanjug)

bili še slabše preskrbljeni s sadjem in povrtino. Kako bi delala trgovina, če ne bi imela niti take konkurence? Zlo pa so zato, ker res pobirajo našo zakonito, kadar se jim ponudi priložnost.

Veliko, če že ne vse, je odvisno prav od priložnosti. To pa jim omogočajo našo zakonito odkupovalci in trgovci. Če bi kmetje lahko prodajali svoje pridelke po ustrezni ceni kmetijski organizaciji ali trgovskemu podjetju, prekupčevalci ne bi dobili blaga po izkoriščevalsko nizki ceni. Kadar ni zakonitih odkupovalcev, pa kmetje morajo prodati tistemu, ki je voljan kupiti, in po ceni, ki jo določi sam.

Prekupčevalci so torej trn v peti trgovcev in odkupovalcev. Zato ne kličimo nad njim inšpekcije, ampak raje zahtevamo, naj jih preženo s trga naši trgovci in kmetijske organizacije, in sicer s konkurenco pri odkupu in prodaji. Odkup je treba izboljšati. Za to, da bi bili kmečki, pridelki boljši, ustrezni za trg, pa bi morale skrbeti kmetijske organizacije s pospeševalno službo. Zakaj jih sicer imamo?

HOŽE PETEK

IZ ZADNJEGA PAVLIHE

— Premoga do decembra ne bo, elektrika bo izklopljena, kurilnega olja lahko tudi zmanjka — pa bomo povabili našega poslanca, ki vedno najde za občana toplo besedo.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

S sprejetjem nove ustave delo še ne bo končano — niti v pogledu preučevanja, še manj pa v pogledu uresničevanja tega našega temeljnega družbenega dokumenta — je sredi minulega tedna (v sredo) poudaril na skupni seji predsedstev ZZZB NOV in Zveze rezervnih vojaških starešin Jugoslavije predsednik zvezne koordinacijske komisije za pripravo nove ustave Edvard Kardelj.

Kardelj je, ob tem med drugim povedal, da tudi po oblikovni strani sedanji osnutek nove ustave še ni dokončen; novo ustavno besedilo je v mnogočem preveč zamotano — izraženo v pravniskem, nerazumljivem jeziku. Sedaj, ko bo dokončana javna razprava o novi ustavi, se bodo novega ustavnega besedila lotili tudi jezikoslovci in pravniki, da bi ga slednjič tako izpili, da bo ustavno besedilo zares razumljivo slehernemu občanu.

Med to razpravo se je Edvard Kardelj dotaknil tudi nekaterih vsebinskih vprašanj iz dosedanje ustavne razprave — razčlenil je nekatera vprašanja, ki se v razpravi pojavljajo najpogosteje. Med drugim samo omenimo, da je Kardelj ob tem omenil vrsto pomislekov, ki se npr. zbuja v ustavni razpravi glede omejevanja osebnega dela. Dejal je, da po njegovem mnenju omejevanje števila delavcev v zasebnem proizvodnem sektorju ni najbolj prava rešitev (in kot vemo, je ta omejitev v našem novem republiškem zakonu o zasebnem delu v obrti povsem natančno določena), ter je pristavil, da o tem vprašanju po republikah še zelo živo razpravljajo.

Kriza z električno energijo, ki smo ji ta mesec v minulih dveh tednih posvetili na tem mestu največ pozornosti, še nadalje ostaja eno najbolj perečih in najbolj neposrednih trenutnih vprašanj našega gospodarstva, njegove uspešne proizvodnje. Če rečemo trenutno, tega žal ni mogoče razumeti dobesedno — saj je jasno, da bomo energet-

sko stisko (čeprav v nekoliko milejši obliki) občutili še dolgo: v Sloveniji si ne moremo obetati kakšne hitre izboljšave tega problema, saj čez noč ne bo mogoče popraviti vsega, kar je bilo doslej na tem področju zamujenega.

Pospešena vlaganja v gradnjo energetskih objektov, hitreje uresničevanje zastavljenih načrtov (ali pa vsaj njihovo uresničevanje po predvidenem načrtu), sočasno pa kar najbolj razumna poraba električne energije — to je

poraba elektrike v proizvodnji na vse dni v tednu — saj ob sobotah in nedeljah, kot je znano, lažje dobimo del manjkajoče električne energije tudi iz uvoza.

Občine naj bi sedaj z neposrednim dogovarjanjem s porabniki elektrike pomagale uresničiti ta ukrep — sicer bo bržčas spet moral neposredno ukrepati sam republiški izvršni svet z izjemnim odlokom.

Pomembno ob tem je še to, da bo morala proizvodnja kolikor le mogoče sama nadomestiti dosedanje izgube v dohodku zaradi omejitve dobav električne energije (in nadomestila jih bo prav s takšno prerazdelitvijo dela), saj za predvidena nadomestila obsežne škode zaradi zmanjšanja proizvodnje gotovo ne bo dovolj denarja v republiški blagajni.

Razvojna gibanja v jugoslovanskem kmetijstvu niso nič kaj spodbudna — to pričajo podatki iz analize, ki so jo v minulih dneh obravnavali na zvezni ravni. Po teh podatkih lahko razberemo, da predvideni razvoj našega kmetijstva močno zaostaja za tistim, kar smo predvidevali oziroma kar smo zažrtali kot cilj.

Proizvodnjo bo treba prilagoditi

V srednjeročnem načrtu je namreč predvideno, da bi morala kmetijska proizvodnja v državi naraščati v poprečju za 3,5 % na leto — pri čemer naj bi se večala na družbenih posestvih za kakšnih 6 % na leto, na zasebnih pa za 3 %. Sedaj zbrani podatki kažejo, da se je kmetijska proizvodnja v minulih dveh letih uresničevanja družbenega načrta (se pravi v letih 1971 in 1972) povečala vsako leto komaj za picla 2 odstotka, kar je samo 60 % od predvidene realizacije razvojnih načrtov. To analizo, ki plastično opozarja na kritično stanje našega kmetijstva, je pripravil sekretariat za kmetijstvo zvezne gospodarske zbornice.

Prejšnji teden je zvezni izvršni svet z določenimi ukrepi podprl tako imenovano „akcijo ozimnica“, ki se zanjo, kot vemo, zavzemajo sindikati kot nosilci te akcije.

tedenski zunanjepolitični pregled

Tragedija v Čilu je prepustila svoje mesto na naslovnih straneh drugim dogodkom, toda novice iz Santiaga kljub temu še vedno vzbujajo pozornost. Posledice državnega udara v tej latinskoameriški državi bodo zato skupaj z obiskom Alekseja Kosigina pri nas in zmago Juana Perona na predsedniških volitvah v Argentini osnovne teme današnjega zunanjepolitičnega pregleda.

OBISK KOSIGINA: Razgovori predsednika zveznega izvršnega sveta Djemala Bijedića s predsednikom sovjetske vlade Aleksejem Kosiginom, ki je dopotoval na šestdnevni uradni in prijateljski obisk, so se v Beogradu začeli v ozračju odkritega in prijateljskega sodelovanja. Predsednika sta se sporazumela, da se bodo junji sodelavci sestali posebej in razpravljali o nekaterih posameznih sklopih problemov, kar dovolj jasno pričča o zares vsebinski izmenjavi mnenja.

Sodelovanje med obema državama je dobro, temelji pa na Beograjski deklaraciji in drugih dokumentih, ki imajo za osnovo enakopravnost, nedotakljivost meja, suverenost in ozemeljsko celovitost, spoštovanje specifičnega razvoja in nemešavanje v notranje zadeve druge države.

Tako zastavljen okvir medsebojnih odnosov sta uspeli obe državi v nekaj zadnjih letih napolniti z vrsto obojestransko koristnih sporazumov. Med njimi izstopajo predvsem tisti na ekonomskem področju, ki so tudi pripomogli k občutnemu povečanju (od 400 pred dvema letoma na 700 milijonov dolarjev letos) blagovne menjave, večji industrijski kooperaciji in sodelovanju na tretjih tržiščih. Kljub temu, da sta obe strani dosegli v zadnjem obdobju lepe rezultate, pa prevladuje mnenje, da še zdaleč niso izrabili vse možnosti.

Obisk predsednika sovjetske vlade naj bi, kar utemeljeno pričakujejo v krogih obeh delegacij, pomenil dragocen in predvsem konkreten prispevek k še tesnejšemu sodelovanju. Med drugim razpravljajo v Beogradu v tej zvezi tudi o sovjetskih kreditih Jugoslaviji. Gre za že odobrenih 500 milijonov dolarjev, s katerimi gradimo ali rekonstruiramo okoli 90 industrijskih objektov, ter za sklepanje nadaljnjih kreditnih aranžmajev.

Pričakujejo, da bo predsednik sovjetske vlade sprejel tudi predsednik republike Tito. **ZMAGA PERONA:** Juan Peron, nekdanji argentinski predsednik, se je po osemnajstih letih izgnanstva znova vrnil v predsedniško palačo. Njegova zmaga na nedeljskih volitvah je bila prepričljiva in izdatna —

manj kot to pa je jasno, kaj pomeni njegov povratek na argentinsko politično sceno.

Odkar je moral leta 1955 zapustiti domovino in oditi v izgnanstvo, je Juan Peron, ena najbolj nasprotujočih si političnih osebnosti današnjega časa, držal skupaj niti svoje politične organizacije, gibanja, znanega pod imenom peronizem.

Njegova zmaga pomeni opredelitev volilcev za tisto, kar so

Razgovori Bijedić — Kosigin

peronisti pred nedeljo obljubljali: dosledno uresničitev agrarne reforme, izboljšanje življenjske ravni, samostojnejšo pot na mednarodni politični sceni, demokracizacijo notranjega življenja, ki so ga doslej obvladovali vojski, izboljšanje gospodarskega položaja (cene so, denimo, v enem letu porasle za več kot 70 odstotkov, plače pa komaj za slabo petino tega!).

Koliko bosta zakonca Peron (njegova soproga je bila namreč izvoljena kot podpredsednik) uspela v tem, je za zdaj mogoče samo domnevati — pa še to ne kdove kako trdno.

POLOŽAJ V ČILU: Po strmoglavljenju zakonito izvoljenega predsednika Allendeja se vojaška junta na vse pretege trudi, da bi utrdila svojo oblast v deželi. To ji z aretacijami (menijo da je trenutno v zaporih okoli 7000 ljudi, med njimi cvet napredne inteligence in politikov), policijsko uro, prepovedjo delovanja nasprotujočih političnih strank, sežiganjem marksističnih knjig in splošnim terorjem za zdaj tudi uspeva.

O smrti predsednika Allendeja še vedno niso znane vse podrobnosti, predvsem pa ne, ali se je sam ubil, ali pa so ga usmrtili.

TELEGRAMI

NAIROBI — V glavnem mestu Kenije se je začela letna konferenca mednarodnega denarnega sklada in svetovne banke, ki se je udeležuje 3500 predstavnikov iz 126 držav članic. Ze leto dni je cilj srečanja v Nairobiu — sporazumeti se o širokem osnutku načrta za bolj stabilni sistem menjave svetovnega papirnatega denarja.

SANTIAGO — Čilski nobelovec, pesnik Pablo Neruda je v nedeljo zvečer umrl za rakom na prostati. Bivši senator v čilskem kongresu in bivši veleposlanik v Parizu je bil tesen prijatelj Salvadorja Allendeja.

Delegacija slovenskih pionirjev osnovne šole Globoko se je udeležila proslave 30-letnice ustanovitve Bircanske pionirske divizije v Šekovičih v Bosni. Na sliki: slovenska pionirja polagata venec k spomeniku padlih borcev. (Foto: foto krožek OŠ Globoko)

V organizaciji XII. zletnega odbora je bilo v Novem mestu v nedeljo, 23. septembra, na Stadionu bratstva in enotnosti tekmovanje gasilskih enot iz bratskih republik kot uvod v požarnovarnostni teden. Na sliki: predsednik tekmovalnih ekip. (Foto: S. Mikulan)

V nedeljo so v Brežicah tekmovali pionirji gasilci. Sodelovalo je 18 desetih. Med starejšimi pionirji so se uvrstili na prva tri mesta desetine Obrežje, Krška vas in Skopice, med mlajšimi pa Brežice - okolica, obrežje in Mostec. Vsi so dobili priznanja. (Foto: M. Jaranović)

„Roke proč od Koroške! Avstrija, se v tebi zopet poraja fašizem?“ so zapisali mladi v Sevnici 19. septembra na transparente na protestnem zborovanju zoper razstrelitev partizanskega spomenika v Robežu. Obsodili so tudi imperialistično zaroto v Čilu. (Foto: A. Zeleznik)

Tuje posojilo za IMV
Novomeški tovarni IMV je ljubljanska podružnica JUGOBANKE odobrila 8-letno jamstvo za 8,2 milijona dolarjev tujega posojila. Podjetje bo ta denar porabilo za uvoz opreme za avtomobilске prikolice. Najposobnejšo opremo bodo iz raznih dežel zahodne Evrope poslali in vgradili do 30. junija prihodnjega leta. IMV bo povečala proizvodnjo na 50.000 prikolice, izvoz pa na 45 milijonov dolarjev. Na prikolice, ki jih bodo izdelali v Novem mestu, odpade 35 milijonov dolarjev, za 10 milijonov dolarjev pa bodo dobavili svoji firmi v Belgiji. Tako poroča DELO.

O delitvi: stara pesem - vnovič peta

Kot je očitno iz podatkov Službe družbenega knjigovodstva, še dolenjskemu gospodarstvu obeta kar dobra letina. Poslovanje je postalo, čeprav le malo, donosnejše kot lani. Družbeni proizvod se je povečal za 23,7 odst., celotni dohodek pa za 20,6 odst. Po več letih slabšanja ekonomičnosti je to uspeh.

Delovnim kolektivom pa bi od tega - in prav bi bilo tako - ostalo precej več, če se ne bi

Po novi ustavi bodo imeli delitev v rokah delovni ljudje

znova povečala udeležba družbe v ustvarjenem dohodku. V nasprotju z resolucijo o ekonomskem razvoju, ki pravi, da bi moral delež družbe počasneje naraščati od deleža kolektivov, se je zgodilo, da so ustvarjalci dohodka spet potegnili „krajši konec“. V resnici je za-

gatno vprašanje, kako da moremo tako dolgo govoriti eno, delati pa drugo. Nekdo bi moral odgovarjati ali pa pojasniti delovnim ljudem, da družbene režije ni mogoče zmanjšati in je zato nesmiselno toliko govoriti o razbremenjevanju gospodarstva. Drugo vprašanje je, če bodo s tako utemeljivijo zadovoljni.

Z vsem tem sta povezana zasluge in življenjski standard. Ni mogoče kar tako mimo ugotovitve iz analize SDK, da so se osebni dohodki zaposlenih v dolenjskem gospodarstvu (sem štejejo štiri občine ožje Dolenjske) letos povečali le za 14,5 odst., v istem času pa življenjski stroški za nad 20 odst. Povprečje 1.798 din je skromno celo v jugoslovanskem merilu.

Kruh naš vsakdanji

Bitka za hrano

„Sodelujte v bitki za hrano!“ je nedolgo tega rotli občinstvo v dvorani zadrufnega doma v Dragatušu v Beli krajini Andrej Petelin, predsednik Zadrufne zveze Slovenije in pri tem podarjal, kako dragocen je prispevek slehernika v prizadevanju, da bi se zmanjšala naša odvisnost od uvoza živeža iz tujine.

Imel je dovolj razlogov za tak poziv. Najnovejši podatki o zunanjetrgovinski menjavi potrjujejo, da glede hrane postajamo bolj odvisni od tujine, predvsem zato, ker svojih možnosti ne izkoriščamo dovolj. V prvem polletju letos se je slovenski izvoz povečal za 16 odstotkov, od tega izvoz industrije za 18 odst., izvoz kmetijstva pa se je zmanjšal za 8 odst.

V istem času se je slovenski uvoz povečal za 48 odstotkov, samo hrane pa smo zvozili za 138 odstotkov več. V povprečju smo v tujini

nakupili za 57 milijonov dinarjev živeža na mesec.

Napovedan velik intervencijski uvoz hrane, ki naj bi ustavil dražitev živil, je sevele začasen izhod v silo. Dolgoročno gledano, škoduje domačemu kmetijstvu, ki bi ga bilo treba usposobiti, da bi samo preskrbelo dovolj hrane.

Dopoldne v učilnicah ni prostora za vse

Jeza je odveč

Vodstvo črnomaljske osnovne šole (in ne samo te) si je v teh dneh malce oddahnilo. Pouk se je pričel in šolarji so porazdeljeni po razredih in v izmene. Prav izmenski pouk pa sivi lase črnomaljskim šolnikom, ki jih pred pričetkom vsakega šolskega leta oblegajo starši učencev. Skoraj vsi so zaposleni, prav vsi pa bi želeli, da bi hodili njihovi otroci v šolo samo dopoldne. In v tem grmu tiči zajec.

Zmogljivosti šolskih prostorov, kljub temu da so vse kabinete spreminili v razrede, ne dovoljujejo samo enoizmenskega pouka. Vodstvo šole je seveda ravnalo prav, ko je uvrstilo vse vozače v enoizmenski pouk. Tudi najbolj „kritični“ črnomaljski obiskujejo pouk le dopoldne. Jeza staršev otrok iz Črnomlja, ki morajo obiskovati pouk dopoldne in popoldne, pa se vseeno še ni polegla. Ne morejo ali nočejo se sprijazniti z dejstvom, ki je neizbežno. Lahko pa zapišemo, da jeza ni upravičena. Starši bi pač morali vedeti, da ne obiskujejo izmenskega pouka le njihovi otroci, v podobnem ali enakem položaju so otroci in starši po vsej Sloveniji. Tudi tam, kjer so občinske blagajne in blagajne TIS bogatejše. Idealno bi sicer bilo, ko bi lahko vsi šolarji preživljali popoldne v družbi in pod nadzorstvom staršev, toda dokler to ni mogoče, se je treba s tem sprijazniti, in ne po nepotrebnem obremenjevati šolnikov, ki imajo že brez tega dovolj težav.

B. P.

Družbena posestva predlagajo, kako do bolj založenega trga

Za bogatejši trg

Pet jugoslovanskih kmetijskih kombinatov iz Osijeka, Sremske Mitrovice, Beograda, Bosanske Gradiske in Sv. Nikole je pripravljeno s pomočjo skupnosti in sistemskih rešitev že naslednje leto kar za sedemkrat povečati pridelovanje zelenjave.

V kratkem bodo ta predlog poslali zveznemu sekretariatu za kmetijstvo. Poučarjajo, da je možna večja proizvodnja zelenjave na družbenih posestvih.

Cene te zelenjave bi bile, kot poudarjajo, ob sodobni agrotehniko mnogo nižje od dosedanjih. Vsi kombinati ne bi pridelovali vsakega po malem, temveč bi se dogovorili in si razdelili delo. Večji del pridelka bi predelali in prodajali zmrzjenega, konzerviranega ali pa v obliki gotovih jedi.

Izračunali so, da bi za uredničev tega načrta potrebovali 881 milijonov dinarjev. Razen tega bi bilo treba zadovoljiti 10 predlogom. V teh predlogih med drugim zahtevajo, da se je treba za vso zelenjavo vnaprej dogovoriti, da je treba zagotoviti posojila, da naj bi ukinito carino za opremo, ki je pri nas ne izdelujejo, uvozne takse pa zmanjšali na najmanjšo mero. Nadalje pravijo predlogi, naj bi ukinito pogoje za uporabo posojil ter obvezno udeležbo. Predlagatelji zahtevajo več sodelovanja med proizvajalci in pridelovalci in njihovimi poslovnimi združenji.

R. KOMLJENOVIC

Mesni sporazum

Bomo spet opeharjeni? Tako so se spraševali odborniki sevnške občinske skupščine, ko so zadnji v Posavju dvignili roke za družbeni dogovor usmerjanju, usklajevanju in pospeševanju za razvoj živinoreje, pridelave in prodaje živalskih proizvodov.

Največ pomislekov so imeli zaradi mlilih kazni, ki so predvidene za kršitelje dogovora. Prekučevalcem se bo marsikdaj splačalo tvegati dvakratno kazen, s svojimi nečednimi posli pa bodo naredili živinoreji veliko škode.

Sevnčanji so opozorili, da so sami svojčas že plačali ceno. Med prvimi v republikli so se vključili v prvotni sporazum, se ga pošteno držali, drugi pa so prekupčevali in preplačevali živino. Klavnica sevnškega kmetijskega kombinata je imela tudi zaradi tega veliko izgubo.

Poudariti je treba še pomemben vidik, ki ga prinaša nova ustava. Družbeni dogovor in samoupravni sporazum so obveznosti, če jih tisti, ki jih bodo podpisali, ne bodo spoštovali, bodo lahko občinske skupščine v takih primerih celo razpustile samoupravne in vodstvene organe. Palica torej bo, le udariti bo treba, koder bo potrebno.

A. Z.

Sejmišča

NOVO MESTO: Na novomeškem sejmišču so zadnji ponedeljek prodajali 467 do 12 tednov starih prašičev in 74 prašičev, starih do sedem mesecev. Skupaj je zamenjalo lastnike 248 prašičev. Mlajše so prodajali od 390 do 450 din, starejši pa so veljali 460 do 900 dinarjev. Kljub temu da je bila prodaja slaba, prodajalci pri cenah niso popuščali.

BREŽICE: Na brežiški tedenski sejem so pripeljali lastniki skupno 427 živali, od katerih so 233 tudi prodali. Zaradi slabega vremena se je sejma udeležilo malo kupcev. Za živali, stare do 3 mesece, so lastniki zahtevali 24 do 25 dinarjev za kilogram, kilogram žive teže starejših živali pa je veljal 18 dinarjev.

Kmetijski kotiček

Pod traktorji umirajo

Krvav, preveč krvav je davek, ki ga plačujemo motorizaciji na naših cestah, sorazmerno še hujši - tega širša javnost ne ve - pa je davek, ki ga plačujemo „traktorizaciji“ naših kmetij.

Strmo je šlo zadnja leta navzgor število traktorjev na slovenskih kmetijah. Tega se ni nihče nadejal. Že ob koncu lanskega leta smo v naši republici imeli 16.000 zasebnih traktorjev (od tega na Dolenjskem 1.620), tolikšno številko pa so napovedovali šele za konec prihodnjega leta. Računamo lahko, da ima zdaj lasten traktor vsaka deseta slovenska domaćija, še leta 1965 pa ga je imela vsaka triinšdeseta.

Lep napredek, če ne bi ostal brez svojih senc. Tokrat ne nameravamo spregovoriti o daleč pretirani raznolikosti traktorjev (v Jugoslaviji imamo v rabi kar 130 tipov), o slabi servisni službi, o pomanjkanju rezervnih delov in premajhni opremljenosti s priključki itd., temveč o izredno velikem številu nesreč, ki jih povzročata premajhna tehnična kultura in podcenjujoč odnos do znanja pri uporabljanju kmetijskih strojev.

Nad vse porazne številke o tem je na nedavnem predavanju v Dragatušu pri Črnomlju povedal mag. Zvone Miklič, strokovnjak za kmetijsko mehanizacijo iz Ljubljane. Primerjal nas je s Švedsko in Avstrijo ter ugotovil, da imajo Švedji na 50.000 traktorjev eno smrtno žrtev na leto, Avstrijci imajo eno žrtev na 3.500 traktorjev, mariborsko območje, na primer, pa je imelo na 500 traktorjev kar 20 smrtnih žrtev.

Potem pa se pri nas še najdejo ljudje, ki trdijo, da so vozniki izpiti in zahteva po večjem znanju ter poznavanju prometnih predpisov in motorizacije muhavo šikaniranje kmetov in oviranje kmetijstva. Navedena primerjava menda dovolj „krvavo“ dokazuje, da je treba vzeti v obzir tudi človeka, ki stroj uporablja, ne pa misliti le na koristi, ki jih stroj prinaša!

Inž. M. L.

Poglej no, žlahta iz mesta se že pelje desetino pobirat. (Iz Pavliče)

redno je zapisati...

Zavest, da brez strokovno usposobljenih ljudi ni mogoče napredovati, se je na Dolenjskem že tako utrdila, da so se nekateri začeli posluževati tudi nepoštenih načinov za pridobivanje ljudi.

V tem stavku je resda nekaj ironije, žal pa tudi resnice. Razpaslo se je prevzemanje strokovnjakov s pomočjo preplačevanja in obljub, namesto da bi v praksi uveljavljali jasna stališča o kadrovske politiki, ki jih je sprejel CK ZKS in ki so za člane Zveze komunistov obvezna.

Kakšen obseg je zavzel ta škodljivi pojav, o tem so se mnenja na zadnji seji medobčinskega sveta ZK Novo mesto delno razhajala. Slišati je bilo trditve o kraji, o „superkraji“, o sprejemanju partijsko grajanih članov ZK z odprtimi rokami v drugih kolektivih, čuli smo trditve o anarhiji, pa spet bolj umirjene sodbe, da

Novačenje

pojavnost ni tolikšen, kot ga prikazujejo.

Naj bo ocena ostrejša ali blažja, dejstvo je, da je pojav zapažen in dokazan z oprijemljivimi primeri. Selitev strokovnih in vodstvenih ljudi je precejšnja, večja, kot bi bila normalna. Da je to škodljivo za delovne kolektive (in koristno za posameznike, ki pomanjkanje reda izkoriščajo), o tem ni treba izgubljati besed.

Osebnostne svoboščine, vključno z izbiro delovnega mesta, so ustavne pravice vsakega posameznika. Nova republiška ustava bo to posebej navajala. Toda v kritiziranih primerih ni šlo za svobodno pretok in izbiro delovnega mesta, temveč za očitno novačenje in za okoriščanje, ne oziraje se na to, kdo je bil deležen te koristi. To pa je v nasprotju s kadrovske politiko. Ti primeri tudi kažejo, da bi se bilo treba medsebojno sporazumeti, na primer o štipendiranju, v tem dogovoru pa prevzemanje bodočih strokovnjakov kaznovati s sankcijami. Seveda je treba tudi več štipendirati. Medobčinski svet ZK Novo mesto je odločen, da bo deloval v tej smeri.

M. LEGAN

OBČINA KOČEVJE PRAZNIJE

ČESTITAMO DELOVNIM KOLEKTIVOM IN VSEM OBČANOM ZA DOSEŽENE USPEHE, HKRATI PA ŽELIMO MNOGO NOVIH USPEHOV PRI VSEH PRIZADEVANJIH ZA NAŠ JUTRIŠNJI ŠE BOGATEJŠI IN LEPSI DAN!

SKUPŠČINA OBČINE KOČEVJE

OBČINSKA KONFERENCA SZDL
OBČINSKA KONFERENCA ZKS
OBČINSKI SINDIKALNI SVET
OBČINSKI ODBOR ZZB NOV
OBČINSKA KONFERENCA ZMS

in vodstva drugih organizacij ter društev v občini

INDUSTRIJA TRANSPORTNIH SREDSTEV IN OPREME

HOVA
KOČEVJE

PROIZVAJA:

- PRIKOLICE IN POLPRIKOLICE VSEH VRST
- POLPRIKOLICE ZA PREVOZ KONTEJNERJEV
- CISTERNE ZA PREVOZ PRAŠNATIH MATERIALOV (cement, moka itd.)
- AVTOMEŠALNIKE ZA PREVOZ BETONA
- PREVOZNE IN STABILNE BETONARNE
- STABILNE SILOSE
- PRETOVORNE POSTAJE IN DRUGE NAPRAVE ZA PNEVMATSKI TRANSPORT MATERIALOV

KOLEKTIVOM IN VSEM OBČANOM ČESTITAMO ZA DVOJNI PRAZNIKI!

SPLOŠNO GRADBENO PODJETJE

ZIDAR
KOČEVJE

OPRAVLJAMO VSE VRSTE GRADENJ NA OBMOČJU KOČEVJA, LJUBLJANE IN REKE! GRADIMO STANOVANJA ZA TRGI!

ČESTITAMO ZA PRAZNIKI!

OBRTNO STORITVENO PODJETJE

USLUGA
KOČEVJE

RAZREZ LESA
MIZARSTVO
GRADBENA DEJAVNOST
VULKANIZACIJA
PRALNICA

ČESTITAMO ZA PRAZNIKI!

TOZD
TRGOPROMET
KOČEVJE

KUPUJTE V NAŠIH
PRODAJALNAH!

OBČANOM ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE!

GOSTINSKO PODJETJE

HOTEL
PUGLED
KOČEVJE

PRIPOROČAMO OBISK
NAŠIH OBRATOV IN
HKRATI ČESTITAMO
ZA PRAZNIK OBČINE!

TISKARNA • KNJIGOVEZNICA

KOČEVJE, LJUBLJANSKA CESTA 18/a

kočevski tisk
kočevje

V tisk prevzamemo grafične storitve, od izdelave osnutka do končne izvedbe, in sicer: prospekte, kataloge v eno in večbarvni izvedbi, nadalje pisemski papir, časopise, brošure, programe, čestitke, revije in vse vrste merkantilnih tiskovin. Tisk z raznobarnimi folijami (preganjen). Cene konkurenčne. Zelo ugodni dobavni roki za vse tiskovine.

ZA PRAZNIK OBČINE IN 30-LETNICO KOČEVskega ZBORA ČESTITAMO!

ZDRUŽENO KGP KOČEVJE

KMETIJSKO GOSPODARSTVO
GOZDNO GOSPODARSTVO
STANOVANJSKO GOSPODARSTVO
RESTAVRACIJA

ZA PRAZNIK NAŠE OBČINE IN 30. OBLETNICO KOČEVskega ZBORA
ISKRENO ČESTITAMO VSEM PREBIVALCEM NAŠEGA OBMOČJA!

KEMIČNA TOVARNA

MELAMIN
KOČEVJE

izdelujemo:

- MELAPAN
- TERMOFLEX
- KOMEMOL
- TEMELJNE FOLIJE
- OPLEMENITENE IVERICE

KOLEKTIVOM IN OBČANOM ČESTITAMO ZA PRAZNIK OBČINE
IN 30. OBLETNICO KOČEVskega ZBORA!

TEKSTILANA KOČEVJE SODOBNA TEKSTILNA TOVARNA

VELIK NAPREDEK TOVARNE PO REKONSTRUKCIJI –
GRADNJA NOVE BARVARNE – LASTNA PROIZVODNJA
EMBALAŽE – PRVA IN GLAVNA NALOGA JE UKINITEV
NOČNEGA DELA ŽENSK IN MLADINE

TEKSTILANA je eno najstarejših industrijskih podjetij v Kočevju. V dvainpetdesetih letih se je razvila iz majhnega, nepomembnega obrtniškega podjetja v tovarno s sodobnimi stroji in najsodobnejšo tehnologijo. Do nedavnega je bilo zanjo značilno, da je proizvajala vse v majh-

nih serijah, skoraj obrtniško, danes pa je to podjetje, ki se je specializiralo za izdelavo vseh vrst kakovostnih odevi in posteljnih pregrinj. TEKSTILANA danes na jugoslovanskem trgu nekaj pomeni. Izdeluje vse vrste odevi z najrazličnejšimi vzorci in iz različnega materiala: od čiste naravne volne, sintetične ali sta-

nične volne do različnih mešanic teh surovin.

TEKSTILANA je v zadnjih letih doživela preporod. To ni več podjetje, ki je bilo v vseh statistikah nekje pod povprečjem in na meji rentabilnosti. „Bodočnost kočevskega gospodarstva je v lesni, kovinarski, kemični industriji,“ se je vedno poudarjalo, nihče pa ni predvideval takšnega razvoja tekstilne industrije. Danes bo moral marsikdo spremeniti mnenje o „moči“ in vlogi tekstilne industrije in posebej TEKSTILANE v gospodarstvu občine. V prvem polletju 1973 je bila TEKSTILANA med industrijskimi podjetji v občini po doseženem celotnem dohodku na četrtem mestu, po ostanke dohodka pa na drugem. Naj navedemo samo nekaj podatkov, ki najbolje ilustrirajo napredek TEKSTILANE v kratkem obdobju dveh let (1970 – 1972): družbeni proizvod na zaposlenega se je povečala za 132 %, podjetniška akumulacija za 508 %, sredstva za sklade podjetja za 403 %, osebni dohodki za 73 %, lastna sredstva za in-

vesticije pa so se povečala za 510 %. Po višini sredstev, ki jih daje za stanovanjsko izgradnjo, je TEKSTILANA na drugem mestu v občini. Če preračunamo ta sredstva na zaposlenega, pa je na prvem. Razvoj podjetja se pospešeno na-

daljuje. Letos je bila organizirana lastna proizvodnja embalaže v Osilnici, kjer je dobilo delo 18 delavcev. V teku je gradnja povsem nove sodobne barvarne, v kateri bodo barvali z novimi stroji po najsodobnejših tehnoloških postopkih vse

potrebne surovine in prejo. Najvažnejša, pa tudi najtežja naloga, ki si jo je kolektiv zadal, je odprava nočnega dela, predvsem pa čimprejšnja popolna ukinitvev nočnega dela žensk in mladine. Za dosego tega cilja bo kolektiv letos in v prihodnjih letih vložil v nove investicije vsa razpoložljiva lastna sredstva in najel tudi potrebne kredite. Zgraditi bo moral novo predilnico pol česane preje, povečati tkalnico in nabaviti potrebne stroje. S tem bodo usklajene zmogljivosti in omogočen nemoten potek enotnega tehnološkega postopka od surovine do končnega izdelka. Prav zaradi tega, ker gre za en sam nedeljiv tehnološki postopek, in zaradi potrebe po združitvi vseh sil za dosego skupnega cilja, je kolektiv po proučitvi izdelanih analiz in programov na nedavnem referendumu odločil, da ostane tudi v bodoče enotna organizacija združenega dela. Kolektiv TEKSTILANE se pridružuje čestitkam za občinski praznik občine Kočevje in želi vsem občanom pri delu veliko uspehov.

V Osilnici prvič za stroji

GOZDNO GOSPODARSTVO BREŽICE

Obveščamo vas, da smo razširili svoje poslovanje tudi na

HORTIKULTURNO DEJAVNOST *****

V lastni drevnici Rimš pri Raki vam nudimo več vrst okrasnih sadik, primernih za ureditev okolja stanovanjskih hiš, naselij, tovarn, šol, bencinskih črpalk itd. Že v tej sezoni lahko izberete sadike za svoje potrebe med 50 drevesnimi vrstami različne starosti in velikosti.

Prevzemamo vsa dela pri ozelenitvi okolice novogradenj, ureditvi mestnih zelenic in drugih do sedaj neurejenih površin. Za ta dela nudimo tudi izdelavo projektov preko oddelka za urejanje krajine pri Inštitutu za gozdarstvo in lesno industrijo Slovenije, s katerim pogodbeno sodelujemo.

Naročila sprejemamo na naslov:

GOZDNO GOSPODARSTVO
BREŽICE

tel. št. 72-050, 72-051, 72-294.

KONFEKCIONARJI

KROJAČI, ŠIVILJE, POZOR!

Modna konfekcija
KRIM
NOVO MESTO

potrebuje več kvalificiranih ali priučenih

KROJAČEV, KROJAČIC IN ŠIVILIJ

Sprejemamo tudi na priučitev.

OD od 1200 do 2000 din. Dodatek na službena leta, dodatek za redno prihajanje na delo in doseganje norme, 30 dni letnega dopusta, povrnitev prevoznih stroškov itd.

novi ordinacijski čas

OBVESTILO PREBIVALCEM NOVEGA MESTA IN OKOLICE

Zdravstveni dom Novo mesto, enota Novo mesto, Jenkova 1, obvešča vse prebivalce, ki iščejo zdravstveno pomoč v enotah Zdravstvenega doma Novo mesto, da bo s 1. 10. 1973 spremenil in delno razširil ordinacijski čas. S spremembami želimo skrajšati čakalno dobo v ordinacijah, omogočiti bolnikom in zavarovalcem, da lahko dobe zdravstveno pomoč tudi v POPOLDANSKEM ČASU, in omejiti izgubo delovnega časa delavcev na delovnih mestih. Posebej opozarjamo na popoldanske ordinacije, ki so namenjene dopoldne zaposlenim delavcem in kroničnim bolnikom, ki potrebujejo redno kontrolo in nabavo potrošenih zdravil.

Novi ordinacijski čas je naslednji:

Splošna ambulanta (ambulanta I., III., in IV): od 6.30 do 14. ure vsak dan, razen sobote. Ob sobotah dela samo 1 ambulanta od 7. - 12.

Ob ponedeljkih, torkih, sredah in četrtkih dela 1 ambulanta od 14. do 18.30 in sicer: dr. Zorič ob ponedeljkih, dr. Vodnik ob torkih, dr. Šakič ob sredah in dr. Šarac ob četrtkih.

Otroški dispanzer: Vsak dan razen sobote, in sicer dve ambulanti od 6.30 - 14. ure. Ob sobotah dela 1 ambulanta od 7. - 12. ure.

Šolski dispanzer: Vsak dan, razen sobote, 2 ambulanti od 6.30 - 14. ure, ob ponedeljkih in četrtkih popoldne ena ambulanta od 14. do 18. ure.

Dispanzer za žene: Ambulanta I dela vsak dan, razen sobote, od 6.30 - 14. ure, ob torkih od 6.30 - 18.30. Ambulanta II. ob ponedeljkih od 13.30 - 19.30, ob torkih od 7. - 13.30, ob sredah ginekološka ambulanta Šentjerneje od 7.00 - 13.30, ob četrtkih od 13.30 - 19.

Dispanzer za medicino dela: Vsak dan, razen sobote, od 6.30 do 14. ter ob torkih popoldne od 14. - 18.30.

Pnevmofiziološki dispanzer: RTG pregledi za bolnike vsak dan, razen sobote, od 7. - 11. ure.

Delovni čas v ostalih dislociranih enotah, ambulantah in zdravstvenih postajah je nespremenjen. Občane prosimo, da upoštevajo nove spremembe. Upamo, da bo tako zdravstvena služba ugodila potrebam in željam bolnikov, kot tudi delovnim organizacijam. Podrobnejši raspored bo izobešen v prostorih Zdravstvenega doma.

Jožica Urankar

Podpisani Jože Splichal izjavljam, da so bile navedbe v članku, ki je bil objavljen pod gornjim naslovom v št. 16 Dolenjskega lista z dne 19. aprila 1973 o tem, da bi imela pokojna Jožica Urankar kot poročena žena ljubezenske odnose z drugim moškim, rezultat nepreverjenih informacij in jih zato preključujem.

JOŽE SPLICHAL

zakaj je morala umreti jožica urankar?

Obvestilo naročnikom!

Vsem naročnikom Dolenjskega lista v Sloveniji sporočamo, da bodo pismo- noše začeli pobirati naročni- no za drugo polletje 1973 okoli 1. oktobra. Naročnina ostane neizpremenjena (39,50 din), poravnati pa jo

je treba za čas od 1. julija do konca decembra letošnjega leta.

Naročnikom v drugih republikah po Jugoslaviji smo poslali medtem položni- ce in jih prosimo, da naro- čnino do konca leta takoj nakažejo. Tudi naročnikom v tujini smo medtem sporo- čili, koliko še dolgujejo, in jih prav tako prosimo, naj morebitne zaostanke poslje-

jo čimprej.

Posebej prosimo vse naro- čnike na območju širše Do- lenjske in Spodnjega Posav- ja, naj olajšajo pismo- nošem njihovo naporno in odgovor- no delo, s tem da jim pripra- vijo in poravnajo naročnino že pri prvem obisku. Zahva- ljujemo se vsem prijateljem domačega lista za razume- vanje in sodelovanje!

UPRAVA LISTA

Vnovič: »Porušili so 'črno' hišico ob Krki«

Piše prizadeti »črnograditelj« Jurij Kreutz, inženir strojništva iz Krškega

V 35. številki Dolenjskega lista je bil na zadnji strani objavljen članek z naslovom »Porušili so 'črno' hišico ob Krki«, ki je zelo razburil duhove v naši občini. Prosim, da v zvezi s tem objavite tudi to moje pismo.

Res je, kot je zapisano v članku, da sem 23. marca zaprosil za gradbeno dovoljenje, da bi gradil lesen provizorij-brunarico. Na predlog urbanističnega inšpektorja inž. Lojza Ureka in gradbenega referenta Filipa Bajde sem naredil običajno vlogo - prošnjo, kateri sem priložil tudi načrt hišice, čeprav to ni v skladu z rednim postopkom, kot sem izvedel šele po rušenju od sodnika za prekrške Lada Vogrinca.

Ker sem vedel, da območje, kjer imam parcelo, še ni urbanistično obdelano, sem v vlogi navedel, da bi kočico odstranil, če se bo kdaj pokazala taka potreba.

Odgovora na svojo vlogo nisem prejel. Za gradnjo me je spodbujala še ribiška družina Kostanjevica, ki bi objekt uporabljala kot zavetišče in opazovalnico čuvajske službe. Spodbujalo me je tudi Turistično društvo, ki želi ob Krki več takšnih hišic, saj bi bile v okras sicer monotonemu okolju. Ker so mi celo uslužbenici občinske skupščine dajali upanje za ugodno rešitev prošnje, sem se odločil, da gradnjo začnem.

V »prepovedanem pasu« že stojijo starejše, pa tudi novejša zgradbe. Moja kočica je stala na vodornem platuju, zasajenem z lepotnim grmičevjem, približno 15 metrov nad Krko in kakih 85 metrov oddaljena od nje. Menim, da zaradi tega ne bi kvarila okolice in da se ne bi bilo treba tako togo držati meje: 100 metrov prepovedanega pasu. Kot opravičilo naj navedem, da je ob Krki približno 200 metrov od moje parcele postavljenih še nekaj zasilnih

objektov (poljsko stranišče, mize, klopi), ki so jih omenjeni tovariši iz Obš Krško uporabljali, vendar pa niso sprožili postopka za odstranitev. Razen tega so nekateri dobili gradbena dovoljenja na povsem nemogočih mestih, celo v »Kostanjeviškem parku«. Pripominjam tudi, da so v Krškem, pa tudi zunaj njega znani primeri, da so bila izdana dovoljenja za gradnjo provizorijev celo na takšnih mestih, za katera je bil urbanistični načrt že izdelan in odobren ter predvidena drugačna zazi- dava. V nobenem primeru ni bil uresničen tako strog ukrep kot v mojem. Ne vem tudi, kaj po vsem tem pomeni izjava urbanističnega inšpektorja, »da je treba akcijski program čimbolj dosledno izvajati«.

Gradbeni referent tov. Bajda je v izjavi za Dolenjski list navedel, da je svet za urbanizem mojo prošnjo obravnaval v juniju in da sem bil o njegovem sklepu ustno obveščen v juliju. Škoda, da ni postregel z natančnejšimi datumi. Radoveden sem še, od kdaj odgovorni uslužbenici občinske skupščine Krško ustno dajejo odgovore na vloge občanov kar v bifeju in koliko jih smejo jemati navadni občani uradno na znanje.

Zalostno se mi pa zdi, zakaj mi odgovorni ljudje niso dali takoj vedeti, da z gradnjo ne bo nič, ne pa da so zaradi tako »nemogoče zadeve« zapravljali čas na seji sveta za urbanizem. Zakaj so me pustili čakati skoraj 5 mesecev v upanju na ugodno rešitev?

Mislím, da so zaupanje sedaj opravičili z res pospešenim postopkom za odstranitev »objekta«. V soboto,

11. avgusta, si je ob 7.30 »moje gradbišče« ogledal gradbeni referent Filip Bajda (ki je sicer izjavil, da je prišel mimo po naključju, ob nabi- ranju gob), kasneje pa me je uradno pozval, naj se v ponedeljek, 13. avgusta, oglasim pri njem v pisarni. Toda to pot mi je prihranil, saj je še isti (dela prost) dan pridobil za to akcijo urbanističnega inšpektorja inž. Lojza Ureka, da je istega dne izdal odločbo o odstranitvi hišice in mi jo tudi prinesel na parcelo. Kakšna ekspeditivnost!

Ker sem 14. avgusta dobil sklep o dovolitvi izvršbe, sem že prenehano gradnjo pričel rušiti. Nemalo pa sem bil presenečen, ko so 15. avgusta popoldne prišli delavci komunalnega podjetja KOSTAK in brez naloga ali pooblastila vdrli na moje zemljišče ter pričeli rušiti. Čeprav se mi ni nihče niti predstavil, sem bil po po-

sredovanju miličnika, ki je bil tudi brez pismenega naloga, prisiljen pustiti delavce na streho. Ker tudi mene ni nihče vprašal, kdo sem, imam za srečno naključje, da so delavci prišli na »pravo mesto«, saj bi se prav lahko zgodilo, da bi začeli rušiti komu drugemu. Omenim naj še, da so pri rušenju uporabljali tudi moje orodje, ne da bi me zanj kdo vprašal, saj z opremo, ki so jo pripeljali s seboj, objekta sploh ne bi mogli porušiti.

Ob koncu si dovoljujem odgovor- ne vprašati, če morda nisem imel pravega nadzornega organa, da bi mi izposloval naknadno legalizacijo gradbenega dovoljenja, ali pa je morda krivda v tem, da sem bil preteklo leto razrednik 1.a na tukajšnji strojni šoli centra strokovnih šol v Krškem.

JURIJ KREUTZ
Krško
Cesta 4. julija

SPORNA HIŠICA OB KRKI

Tudi to doživi porodnica

Pišem vam, ker sem upravičeno ogorčena nad ravnanjem, ki sem ga bila deležna v novomeški porodnišnici. Takega ravnanja si zdravnik in drugi odgovorni ne bi smeli privoščiti.

V zdravstvenem domu Črnomelj sem 27. avgusta dobila napotnico za porodnišnico v Novem mestu. Tri dni kasneje sem v Novo mesto odšla in so me v bolnišnico sprejeli. Pregledali so me in ugotovili, da moje stanje nosečnosti še ni za porod. Iz bolnišnice so me 3. septembra zvečer ob 18h odpustili. Zaradi slabe prometne zveze sem morala celo noč čakati na kandijski postaji, ker sem šele zjutraj imela pravo zvezo za Črnomelj in za vas Grič. Ko sem

prišla domov, sem čutila že močne porodne popadke in ponoči ob 11h sem rodila dva sina, dvojčka.

Razumem, da se tudi zdravnik lahko zmotijo v svojih diagnozah, ne morem pa razumeti, kako morejo nesečo žensko odpustiti zvečer iz porodnišnice! Če pomislim, da sem v svojem stanju preživela celo noč na postaji in opravila precejšnjo pot, potem sem lahko samo vesela, da se je vse srečno končalo. Kaj pa če se ne bi? Kdo bi bil kriv?

Upam, da se podobni primeri ne bodo ponovili in da bo odnos do nosečnic humanejši, predvsem pa bolj odgovoren.

AMALIJA TOMANIČ
Grič 9, Črnomelj

Hvala neznani zdravnici

V kopaljškem Podčetrtku nismo dobili zdravnika, pač pa v Šmarju pri Jelšah

Letos mi je bila poverjena dolžnost in čast, da sem članice in člane invalidske organizacije iz Sodražice popeljal na izlet. Med izletniki je bilo največ žensk. Križarili smo po vsej Dolenjski in obiskali tudi Bizeljsko ter Kumrovec, nato pa zapeljali v Podčetrtke. Po dobrem kosilu smo odredili štirurno kopanje, da je vsak prišel na svoj račun. V kopaljšču se je poznalo, da so minili dopusti, saj nam ni bilo tesno.

Zataknilo pa se je, ko nam je zbolela izletnica, pa nismo mogli kljub povpraševanju in iskanju na domu in v zdravstvenem domu v Podčetrtku dobiti zdravnika. Izlet smo morali pospešiti in bolnico odpeljati v Šmarje pri Jelšah, kjer smo v zdravstvenem domu našli dežurno sestro, ki nam je takoj poklicala zdravnico, da je bolnici brez zdravstvene knjižice nudila pomoč.

Dežurni zdravnik neznanega imena se ob tej priložnosti za hitro

in uspešno pomoč lepo zahvaljuje. Pomoč bi morali dobiti že v Podčetrtku, a dežurna služba v tako velikem kopaljšču ni zadostna in učinkovita.

V. PREZELI
ORTNEK

TEREZIJA BARBIČ

V sončnem petkovem dopoldnevu smo se poslovili od Terezije Barbič, skrbne matere, pogumne žene in priljubljene sovaščanke. Njena nenadna smrt nas je vse presenetila in s težkim srcem smo sprejeli to resnico, saj smo jo vsi imeli radi, kajti kljub težki poti, ki jo mora prehoditi žena na vasi, je znala biti vedno vedra in vedrino deliti tudi drugim.

Vsi jo bomo pogrešali, še najbolj pa njene ljubezni do sočloveka, s katero je znala najti pot v naša srca. IVAN ŠKOFIČANEC
Leskovec pri Krškem

DOLENJSKI LIST

zdaj naj se izkaže sindikat

Delovni ljudje Dolenjske, Bele krajine in Spodnjega Posavja so čvrsto na strani slovenskega sindikata in njegove pobude, da bi družinam z več otroki in majhnim zaslužkom pomagali pri nabavi ozimnice. V nekaterih občinah, kjer je bolj kot hrana problem denar za nakup solskih potrebščin, predlagajo druge ukrepe.

Med ljudmi pa je zaslediti enotno misel: sindikat naj v tem trenutku kakorkoli pomaga svojim članom z najnižjim standardom, kajti v številnih družinah ne morejo dohajati draginje. Seveda pa je taka akcija le izhod v sili in trenutna pomoč, ob kateri pa nikakor ne bi smela zbledeti prizadevanja za trajno rešitev za zaščito standarda in preskrbo z glavnimi živili.

Svoje mnenje so povedali občani, prav tako pa sindikalni funkcionarji našega območja, ki so hkrati že nakazali, v katero smer bo zdajšnja akcija krenila v posameznih občinah.

„KO BI LE DOČAKALI!“

ERIKA KOLMAN, delavka pri Sloveniji vinu v Brežicah: „Najmanj tisoč dinarjev bi potrebovala za krompir, zelje in drugo ozimnico. Vse plače pa nikakor ne morem izdati za ozimnico. Zaslužim do 1100 din na mesec, in čeravno je zaposlen tudi mož, je to za tričlansko družino zelo malo. Stanujem v mestu in moram prav vse kupiti. Za pobudo sindikata do danes nisem vedela. Zelo bom vesela, če se bodo te napovedi uresničile tudi v naši občini.“

POZDRAVLJAM POBUDO

ANTON ŽITNIK, strojnik pri podjetju NOVOGRAD v Novem mestu: „Za delavca s 120 stariimi tisočaki na mesec, ki ima še veččlansko družino, je težko v jesenskih mesecih dati vsoto, ki je potrebna za nabavo ozimnice. Cene potrebnih živil so tako visoke, da bi si brez pridelka na domačem kosu zemlje ozimnice ne mogel kupiti. Še posebno drago je sadje, čeprav je za zdravo prehrano pozimi zelo važno. Mislim, da je res zadnji čas, da se delavcu v današnji situaciji, ko se vse draži, plače pa ostajajo enake, pomaga.“

SEM ZA REŠITVE

FRANCI VOLČANŠEK, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Brežicah: „Akcija za ozimnico v kmetijskih občinah, kot je naša, ni potrebna, saj je večina zaposlenih polproletarcev. Pač pa bi bilo treba uvesti izplačevanje osebnih dohodkov na knjižico, tako kot že dela Agraria. Potem bi banka iz teh sredstev lahko dajala posojila. V naši občini bo nakup kurjave bolj problematičen od ozimnice. Izredno velik in neodločljiv strošek predstavljajo v številnejših družinah tudi šolske potrebščine ter obleka in obutev za otroke. Osebnostno sem proti občasnim akcijam. Zavzemam se za to, da bi delavec prejel take osebnostne dohodke, da ne bi potreboval nobene jesenske pomoči. Seveda pa se bomo s predsedniki sindikalnih organizacij dogovorili, da bodo pomagali, kjer so ljudje ta čas v težavah.“

„MI BOMO DRUGAČE“

RADE VRLINIČ, predsednik občinskega sindikalnega sveta Črnomelj: „Naše predsedstvo je 4. septembra obravnavalo akcijo ozimnica. Ker izhaja pri nas 90 odstotkov zaposlenih iz kmečkih družin, smo bili mnenja, da organiziranje ozimnice ne pride v poštev. Pač pa smo priporočili sindikatu v BELTU, kjer imajo nekaj čistih proletarcev, naj sami priskrbijo ozimnico. Občinska sindikalna organizacija pa bo preko osnovnih organizacij sindikata organizirala enkratno denarno pomoč za družine z več šoloobveznimi otroki. Ugotovljamo namreč, da pri nas hrana ni problem, pač pa stroški za šolske potrebščine in otrokovo obleko.“

STISKA VSAKO JESEN

IVAN ZORKO, krojač pri obrtnem servisu v Krškem: „V našem kolektivu, kjer so dohodki že leta in leta precej skromni, vsi pozdravljamo prizadevanja sindikata za pomoč delavcem z majhnimi prejemki. Jesen je čas največjih izdatkov. Saj ni samo ozimnica. Tam, kjer so pri hiši šolarji, komaj zmorejo stroške za šolske potrebščine, za obleko in obutev. Veliko tega se po dopustih nabere skupaj, preveč za plitve žepce. Prav zaradi tega bo kakršnakoli oblika pomoči v tem času dobrodošla tudi v naši občini.“

AKCIJA JE PRIMERNA

IVANKA MEDVED, uslužbenka podjetja VIATOR, Črnomelj: „Sem za to, da bi tudi naš sindikat podprl številne družine v finančnih težavah, če take imamo. V splošnem bi se moral sindikat bolj zavzeti za delavca in razne humane akcije zapisati v svoj program. Sindikalni denar ne bi smel iti samo za izlet. V našem podjetju se solidarnostnih akcij sicer lotevamo, vendar ni nikjer zapisano, da jih sindikat mora izvajati. Mislim na upokojece, na bolne člane kolektiva in podobno.“

TUDI MORALNA OPORA

RUDI ADLESIČ, skladiščnik pri ZTP enoti Črnomelj:

LABODOV ZGLED

EDO KOMOČAR, predsednik občinskega sindikalnega sveta v Krškem: „Se vedno imamo delavce z majhnimi osebnimi dohodki. Hudo je posebno tam, kjer je družina številna in je zaposlen samo eden. Prav gotovo je v času, ko življenjski stroški nepričakovano naraščajo, akcija sindikata upravičena, saj sodi skrb za delovnega človeka med njegove poglavitne naloge. Vključili se bomo vanjo. Pri Labodu smo se odločili, da bomo iz sklada skupne porabe izplačali po 600 din vsem zaposlenim z osebnimi dohodki do 1.500 din in po 420 din tistim članom kolektiva, ki prejema od 1.500 do 2.500 din osebnega dohodka.“

„VRT JE ZLATA VREDEN“

NUŠKA LEVICAR, prodajalka iz Krškega: „Sadja in zelenjave imamo na srečo precej doma, ne samo za sproti, ampak tudi za vlaganje. To nam prihrani precej izrednih stroškov. V hudih skrbih pa so družine, ki morajo vse kupiti z eno plačo. Vsako leto je težko, letos pa še posebej. Plače ne dohitejajo cen in življenjska raven hitro pada. V jesenski stiski bi bila vsekakor pomoč sindikata, čeravno le enkratna, zelo dobrodošla zlasti družinam s številnimi

otroki. Zato bi tudi v naši občini morali čimprej ukrepati.“

V KRATEM UKREPI

TONE ŠERCER, predsednik občinskega sindikalnega sveta Kočevje:

„Verjetno bomo v letošnjo akcijo „ozimnica“ vključili tudi trgovino, če bo nudila ob skupnem sodelovanju ugodne pogoje za nabavo ozimnice. Če v tem prizadevanju ne bomo uspeli, bomo poiskali bolj neposredno rešitev. V teh dneh se bomo sestali tudi s predsedniki sindikalnih organizacij in se z njimi pogovorili o organiziranju oskrbe z ozimnico, saj je ta akcija potrebna. Res je slabo spričevalo za posrednika, če se kmetijski pridelki podraže od proizvajalca za dvakrat ali še več.“

SINDIKAT BI MORAL

JOŽEFA SLAPŠAK, dela v skladišču podjetja TRIKON, Kočevje: „Jabolka pridelam doma, 100 kg krompirja pa sem kupila pri sosedu. Zaslužim od 1.080 do 1.200 din na mesec in s tem živim še moza, ki je bolan, in prispevam 300 din za otroka v zavodu. Meso jemo enkrat na teden. Sindikat bi moral skrbeti za to, da bi boljše delali in več zaslužili in tudi, da bi bile otroške doklade večje.“

„POZDRAVLJAM AKCIJO“

KATICA LADIKA, čistilka v BETI, Metlika: „Imam okrog 1.200 din mesečnega dohodka in 6 otrok ter malo njive. Take družine, kot je naša, ne morejo spraviti skupaj dovolj denarja niti za hrano, če

morajo vse kupiti. Na srečo smo mi na deželi in nas njive le rešujejo. Pozdravljam akcijo sindikata, vsi jo bomo znali ceniti. Pri nas smo lani preko sindikata dobili jabolka po ugodni ceni, pa je bilo slišati precej pohval.“

SKRB ZA DELAVCA

JOŽE MUHIČ, telefonist v novo-meški tovarni Krka: „Z ozimnico je vedno križ, letos bo pa še huje, ker so cene poskočile. Ne vem, kako bo sindikatom uspela akcija, če se je bodo res lotili. Večših pride preko sindikata še draže, kot če sam poiščeš pri kmetu potrebne stvari. Ni pa lahko delavcu vzeti od majhne plače, ki jo hujsajo še odplačila kreditov, potrebno vsoto. Računam, da bo šlo najmanj sto starih tisočakov za nabavo najpotrebnejših živil, krompirja, zelja in sadja.“

POMAGATI DELAVCU

JOŽE MOZETIČ, tajnik občinskega sindikalnega sveta Metlika: „V kratkem bo sestanek s predsedniki vseh sindikalnih organizacij, kjer se bomo pogovorili o akciji. Zavzeli se bomo, da bo sindikat na tak ali drugačen način pomagal delavskim družinam z več otroki, ki so v denarnih težavah. Ne mislim pa samo na ozimnico, ki na našem območju ni tako hudo problematična, temveč tudi na nabavo kurjave in šolskih potrebščin. Del sredstev bo morda prispeval občinski sindikat, pretežno pa naj bi akcijo podprle osnovne sindikalne organizacije ali pa podjetja, če bo prišlo do najmanjša posojil.“

SAMO O IZLETU

EDVARD PAHULJE, vzdrževalec strojev ITPP, Ribnica: „O izletu smo v podjetju že razpravljali, o ozimnici pa ne, čeprav bi bilo bolj nujno. Pač pa smo se pogovarjali o nakupu premoga. Pobuda sindikata je v redu, čeprav ne vem, kako bo lahko tisti s 1.200 ali 1.300 din, ki mora spraviti še otroke v šolo, sploh lahko kupil krompir, da o jabolkih niti ne govorimo. Ze samci težko živimo s tak plačo, kaj šele družine z več otroki! Cene hitro naraščajo, plače pa šele dolgo za cenami.“

MARIJA PETERLE, delavka iz Zavoda za rehabilitacijo invalidov ROG: „Pri nas je sindikat že lansko leto organiziral prodajo jabolk po nižjih cenah, kot so bile na trgu. Tega smo bili vsi veseli, in če se bo pobuda slovenskih sindikatov res uresničila, nam bo to vsem v veliko pomoč. Danes so cene tako visoke, da si s svojo plačo ne bi mogla kupiti celotne ozimnice, ko ne bi imela doma vrta, kjer pridelam nekaj potrebnih stvari. Dobro bi bilo, ko bi se dala urediti tudi nabava kurjave. Sindikat bi lahko z nakupi večjih količin dobil drva ceneje.“

LETOS KOT VEDNO

KAREL ORAŽEM, tajnik občinskega sindikalnega sveta Ribnica: „V naši občini se je sindikat vsako leto ukvarjal z ozimnico in se bo tudi letos. Krompirja sicer pridelamo dovolj v domači občini in tudi vsak zaposleni je na pol kmet ali pa je kmet njegov zakonec, v najslabšem primeru pa ima bližnjega sorodnika kmeta. Zelo redki so priseljenci, ki nimajo zemlje in sorodstva, vendar lahko dobe krompir v okolici. Akcijo oskrbe s sadjem pa bomo skušali speljati tako, da bodo večja podjetja pripeljala sadje tudi za manjša. Sindikat pa bo letos prvič priporočil, naj to akcijo izvedejo tudi tam, kjer jih

Ob tednu boja proti tuberkulozi

(Nadaljevanje s 1. str.)

vseh registriranih bolnikov. 31. decembra 1972 je bilo v Sloveniji registriranih 3976 tuberkuloznih bolnikov (to je dva na 1000 prebivalcev). Med njimi pa so bili 804 taki, ki so bili BK pozitivni, torej taki, ki okužujejo svojo okolico in so razširjalci okužbe.

Kako pa je pri nas na Dolenjskem? Lansko leto smo imeli na območju Zdravstvenega doma Novo mesto (17 000 prebivalcev: občine Trebnje, Krško, Črnomelj, Metlika in Novo mesto) 94 na novo odkritih tuberkuloznih bolnikov; 31. decembra 1972 pa je bilo registriranih 459 bolnikov, največ v starosti nad 60 let. Od teh je bilo 69 BK pozitivnih. Ti podatki nam kažejo, da je tuberkuloza pri nas še vedno pereč zdravstveni, socialni in ekonomski problem.

V boju proti tuberkulozi kot tipično socialni bolezni je nujno, da se zavzamemo ne samo za medicinsko zdravljenje bolnika, temveč za kompleksno zdravljenje človeka kot biopsihosocialnega bitja v celoti, skladno s sodobnim pojmovanjem zdravja.

Če tako pojmujejo zdravje, potem moramo tako gledati tudi na zdravljenje bolezni. Prvi važen faktor je zdravstvena služba, ki mora biti dobro organizirana in mora imeti toliko možnosti, da lahko ozdravi vsakega obolelega čimprej in tako odstrani žarišče nadaljnjih obolenj, da večja odpornost organizma s cepitvijo proti tuberkulozi, da z zdravljenjem preprečuje obolenja pri že okuženih ljudeh, da z zgodnjim odkrivanjem sanira epidemiološka žarišča, in kar je najbolj važno, da z zdravstveno vzgojo oblikuje zavest in pozitivno stališče posameznika in družbe v celoti do tuberkuloze. Drugi važen faktor v tem boju je subjektivne narave, to je pripravljenost bolnika in njegove okolice sodelovati pri zdravljenju in prilagajanju novim razmeram. Sem bi uvrstili tudi pripravljenost prebivalstva za sodelovanje pri zgodnjem odkrivanju obolenj; to velja predvsem za cepitvijo in fluorografske akcije. Obenem s tuberkulozo odkrivamo s fluorografijo tudi rakasta in druga kronična obolenja na pljučih, katerih registriramo iz leta v leto več.

Tretji faktor pa je v rokah družbe, ki mora imeti pozitiven odnos do vprašan tuberkuloze. Naša socialnozdravstvena zakonodaja omogoča vsakemu bolniku potrebno sodobno zdravljenje.

To bi bilo samo na kratko povedano, kaj je naloga nas vseh, če hočemo zmanjšati tuberkulozna obolenja vsaj do tiste mere, da bo ta bolezen nehala biti družbeni problem. Idealno seveda pa bi bilo to bolezen izkoreniniti.

Naša zdravstvena služba, posebej pa dispanzerji za pljučne bolezni in tuberkulozo, imajo, kot že omenjeno, velike naloge, vendar jim zaradi številčno nezadostnega kadra niso kos. Veliko in nepogrešljivo pomoč pri delu jim nudi organizacija Rdečega križa. Poleg patronažne službe pomaga ustvarjati takšne pogoje, ki vplivajo na čim hitrejšo zdravljenje. Rdeči križ pomaga odstraniti vse tiste škodljive vplive, ki so omogočili bolezni, da se je razvila. Pa ne samo to, Rdeči križ skrbi tudi za prosvetljenost ožje in širše okolice bolnika.

Vseh problemov pa ne morejo reševati še tako dobre zdravstvene ustanove niti ob pomoči RK, če ne bo sodelovala z njimi vsa naša skupnost. Tuberkuloza je socialna bolezen, zato se mora boriti proti njej vsa družba.

Glavni cilj našega boja je najti bolnika, ga zdraviti in ozdraviti in tako omejevati širjenje infekcije z bacili tuberkuloze predvsem med otroki in mladino. Nič manj važno pa ni omogočiti ljudem višji življenjski standard, omogočiti higienski način življenja, posredovati ljudem načela sodobne prehrane, poučevati jih, kako naj pravilno izrabijo delovni odmor, navajati jih h gibanju na svežem zraku in h gojitvi športa, poučevati zlasti mlade ljudi o škodljivosti kajenja, predvsem pa na našem področju z vsemi sredstvi in načini preprečevati alkoholizem.

Tako nas čaka še veliko vztrajnega dela na poti do cilja, da iztrebimo tuberkulozo kot ljudsko bolezen. Od nas vseh je odvisno, kako naglo se bomo temu cilju bližali in kdaj ga bomo dosegli!

Dr. VELENA ZAKRAJSEK - SEVER

V Cestnem

(Nadaljevanje s 1. str.)

vo o poslovanju v Cestnem podjetju, bi kazalo navesti predvsem te ugotovitve in stališča s sestanka osnovne organizacije: poslovni rezultati niso dobri, zaostajanje za načrti je očitno, organizacija dela ni izpeljana tako, kot bi bilo nujno v taki delovni organizaciji, mehanizacija ni v celoti izrabljena, prav tako ne kadri, odnosi s cestno skupnostjo niso urejeni, nakrhanj so tudi odnosi z nekaterimi občinami, na območju katerih deluje Cestno podjetje.

Osnovna organizacija ZK se je odkrito zavzela, da bi pomanjkljivostim in neredu naredili konec. Delovni in denarni načrt je potrebno po njenem mnenju brezpogojno doseči. Komunisti so s sestanka naslovili vrsto zadolžitve na vodilne delavce, strokovne službe in kajpak na svoje člane. Delovno disciplino oziroma odgovornost je treba nujno zaostri. Samoupravni organi naj presodijo, ali bosta vodilni in strokovni kader vsem tem nalagam kos.

Z izvajanjem ustavnih dopolnil so v podjetju že precej daleč. Kot je bilo slišati, je tudi samoupravni spoznanje že pripravljeno. Poudarili so, da ga je nujno čimprej podpisati in razmejiti pristojnosti, odgovornost in odnose. Začutili pa so, da kadrovsko še niso dovolj trdni, zato so sklenili, da se bodo za novo organiziranost v TOZD v prvi vrsti kadrovsko pripravili.

Glede medsebojnih odnosov (n.pr. med direktorjem in varnostnim inženirjem, ki je hkrati predsednik sindikalne organizacije) so poudarili, da pravna logika ne more biti neovrgljiva podlaga za "prav", ki se skuša postaviti po robu delovanju partijski organizaciji. Komunisti so menili, da zakonski členi ne morejo biti izključna protutež, kadar gre za obravnavanje človeka in njegovega političnega delovanja. Še zlasti nesprejemljivo za ZK pa je, da njihni sklepi naletijo pri vodilnih na gluha ušesa. Ob primeru "direktor - varnostni inženir" se je to zgodilo.

Dejavnost osnovne organizacije ZK v Cestnem podjetju so včeraj obravnavali na seji občinskega komiteja.

I. Z.

S slavlja XIV. SNOUB - železničarske na Karlovcih pri Hmeljniku, ki je bila pred 30-letji ustanovljena v Bršlinu pri Novem mestu. (Foto: S. DOKL)

Slavje v Karlovcih

Praznovala je XIV. SNOUB - železničarska

V Karlovcih pri Hmeljniku je bila v nedeljo dopoldne na mestu, kjer so pred 31-letji ustanovili železniški komite KPS za Dolenjsko, proslava, združena s praznovanjem 30-letnice ustanovitve XIV. SNOUB - železničarske. Brigado so ustanovili v Bršlinu pri Novem mestu, sestavljali pa so je borci in borke iz novomeške občine.

O borbeni poti brigade je govoril namestnik komandanta te brigade Jože Šetina, ki je povedal, da je brigada sestavljala več kot 700 partizanov, ki so se že pred vojno kalili v revolucionarje. V imenu partizanov te brigade je predlagal, naj novomeška občinska skupščina podeli brigadi domicil.

Udeležence proslave je pozdravil

tudi predsednik občinske skupščine Novo mesto Avgust Avbar in obljubil, da bodo odborniki z veseljem sprejeli prošnjo borcev XIV. SNOUB. V imenu mladine novomeškega železniškega vozlišča je govoril predsednik mladinskega aktiva Bogo Mazovec.

V kulturnem delu programa je nastopil moški pevski zbor "Dušan Jereb". Na koncu slavja pa so prisotni izrazili ogorčenje nad dvigovanjem revanšistov v Avstriji in zahtevali ostre obsodbe vseh, ki kalijo prijateljske odnose med sosednjima deželama. Na slavju sta bila tudi narodna heroja Franc Kresc-Coban, ki je bil tudi prvi komandant železničarske brigade, in Jože Borštnar.

S. DOKL

SINDIKAT NAJ POMAGA

POLDE LEVSTIK, kurir pri občinski skupščini Ribnica: "Plače imam 1.300 din in z njo živimo štirje. Jabolka bi rad, krompir pa sam pridelam. Prav bi bilo, da bi sindikat priskrbel jabolka in premog. Naš sindikat doslej tega ni delal. Kupoval sem v trgovini ali pridelal vse doma. Imam tudi dve jablani. V trgovini je vse drago."

ŠE KRPO ZEMLJE
SLAVKO VILČNIK, predsednik občinskega sindikalnega sveta Sevnica: "Za našo občino je značilno, da ima večina delavcev nekaj zemlje, kjer pridelajo najnujnejše tudi za zimo. Tisti, ki zemlje nimajo, so v glavnem že našli način, kako priti do ozimnice brez posrednikov. Občinski sindikalni svet in sindikalne organizacije po kolektivnih bodo po potrebi iskali stike s proizvajalci stvari za ozimnico. Čeprav imajo sindikalne organizacije po kolektivnih na skrbi tudi pomoč članom za ozimnico, doslej še nismo zabeležili primera, da bi kdo spraševal po kakršnekoli proizvodni."

„VSAJ NEKAJ ZA PREGOGI“

MARIJA KRANJC, konfekcija LISCA, obrat Krmelj: "Sem mati samohranilka z dvema otrokoma. Stara sta 7 let, torej se je že začelo: enkrat za zvezke, drugič za Cicibana itd. Kupiti je treba vse, od peteršilja dalje, na voljo pa je le ena plača. Za varstvo otrok je treba odšteti 200 dinarjev, 400 sploh ne bom zmogla. O pomoči govorite? Ko bi dobili vsaj nekaj za nabavo premoži!"

POSOJILO ZA PREGO

ANI GOLOB, DANA, Mirna: "Pri sindikatu imamo denar za pomoč, ki je stalno v obtoku; gre za 55.000 do 60.000 dinarjev. V glavnem večina delavcev pridelava vse najnujnejše za ozimnico doma. Sindikalna organizacija že vsa leta skrbi tudi za nabavo premoži za člane kolektiva s pomočjo ljubljanskega KURIVA. Kupnino za navadni premog poračunamo od ene mesečne plače, dražjeja pa plačujejo na dva obroka. Sindikat pomaga v nujnih primerih z začasnim posojilom, ki pa ne more biti daljše od šest mesecev. Ravno tako pomagamo tudi pri nabavi sadja."

ENO PLAČO ZA OZIMNICO

REZKA TIHOLES, uslužbenka, Sevnica: "V letih 1957-1958 sem dobila za ozimnico šest tisočakov, ravno toliko sem takrat tudi zaslužila. Ni treba posebej poudarjati, kako je bil ta denar dobrodošel. Zaradi že skoraj vsakodnevnih podražitev bi kazalo to že kar pozabljeno navado obuditi."

Gradivo pripravila Ria Bačer s pomočjo novinarjev: Jožice Teppey, Milana Marklja, Jožeta Primca in Alfreda Železnika.

Upornost in svoboda

Mladi vojaki opravili svečano obljubo - Polk Matija Gubca proslavlja 400-letnico uporov

Sobotni dopoldan 22. septembra je bil v novomeški vojašnici Milana Majcna še posebno slovesen. Mladi vojaki so opravili svečano obljubo, obenem pa je cel polk, ki nosi ime velikega voditelja slovensko-hrvaškega kmečkega upora, Matija Gubca, praznoval 400-letnico upora in 30-letnico ustanovitve Brigade Matija Gubca.

Komandant vojašnice polkovnik Josu Božič je v pozdravnem govoru mladi vojski poudaril pomen obletnice, ki jo praznujejo, saj se od kmečkih uporov in narodnoosvo-

KOMU V KORIST - KOMU NAVKLJUB?

Na varčevanje z elektriko nas zadnje dneve nenehno spominjajo številni pozivi v časopisju, radiu in televiziji. Varčevanje velja tudi za cestno razsvetlavo, ki je v Novem mestu, kot kažejo zadnji večeri oz. noči, dovoljena menda do polovice. Kljub temu pa ne razumemo, čemu so gorele cestne svetilke vzdolž Ceste herojev 22. in 24. septembra še po 6,30 zjutraj, ko je bilo že dovolj svetlo in je bila razsvetljava ulic že prava potrata.

Komu v korist ali bolje: komu navkljub? M. K. Novo mesto

Nov veter

Vsi lepi načrti za rešitev mokronoške ISKRE so se doslej ustavljali pri denarju. Tega naj bi bilo zdaj konec. Minuli petek so to delavcem zagotovili, ti pa so se z glasovanjem odločili, da bodo ostali v sklopu sedanje organizacije, kjer je združenih že 3.000 delavcev, ki skupno ustvarijo nad 400 milijonov družbenega proizvoda.

Vse do petkovega sestanka je bilo namreč negotovo, odkod dobiti denar za udeležbo pri 10-milijonem posojilu, ki bi ga dala sklad republiških rezerv in ljubljanska banka za modernizacijo mokronoške ISKRE. Sklenjeno je tudi, da morajo strokovne službe v Pržanu takoj dopolniti investicijski elaborat in ga predložiti banki. Za začetek naj bi v Mokronogu začela delati tudi druga izmena, ta pa bi omogočila zaposlitev dodatnih 30 ljudem. V Mokronogu bodo, kot predvidevajo načrti, še naprej delali elektrolite, po katerih je dovolj veliko povpraševanje.

A. Z.

bodilne borbe naprej kaže ljubezen jugoslovanskih narodov do svobode, njihova bratska povezanost in odločnost v borbi za obstoj. Jugoslovanska ljudska armada ohranja in goji tradicijo upornosti in svobode naših narodov in bo temu ostala zvesta. Ime legendarnega voditelja, ki ga je med vojno nosilo tudi 18 borbenih enot, pa mora biti polku v čast in spodbudo.

Potem je zbrane vojake in predstavnike družbeno-političnih in kulturnih organizacij pozdravil predsednik ZMS Marjan Pavlin. Za njim sta govorila tudi Miran Subič v imenu borcev IV. slovenske brigade Matija Gubca in predstavnik ZB občine Donja Stubica, kjer bo letošnja osrednja proslava 400-letnice kmečkih uporov.

Sledil je kulturni program, v katerem so nastopili pevski zbor tovarne Krka, moški pevski zbor "Dušan Jereb", vojaki in vojaška godba iz Ljubljane.

Po podpisu svečane obljube šele pravi vojak

PROSTO DELOVNO MESTO!

TOVARNA KLOBUKOV "ŠEŠIR" ŠKOFJA LOKA

razglašja prosto delovno mesto

POSLOVODJE za prodajalno v Novem mestu.

Prijave pošljite na naslov Tovarna klobukov "Šešir", Škofja Loka, do 10. oktobra 1973.

GASILSKA AKCIJA

Za teden požarne varnosti je gasilsko društvo Novo mesto organiziralo sodelovanje z Ljudsko milico akcijo, s katero so želeli preveriti discipliniranost voznikov. Dva gasilska avtomobila sta ob najgostejšem prometu nekaj po drugi uri popoldne s prizganima srenama vozila po ulicah Novega mesta. V akciji so sodelovali tudi naši novinarji, ki bodo o njej obširneje poročali prihodnje.

Sodelovanje gospodarskih organizacij z novomeško gimnazijo

V sredo, 12. septembra, so se v novomeški gimnaziji zbrali predstavniki tovarne usmerniških naprav Iskra iz Novega mesta, predstavniki občinske skupščine Novo mesto in gimnazije ter slovesno izročili namenu novo aparaturo za ozvočenje učnih prostorov, ki jo je z veliko razumevanja podarila Iskra.

Lansko leto je gimnazija prešla v celoti na sistem kabinetnega pouka, ki zaradi seljenja dijakov iz kabineta v kabinet zahteva učinkovit sistem obveščanja. Zato je vodstvo gimnazije zaprosilo za pomoč novomeško Iskro, ki je kljub težavam materialne narave, s katerimi se bori, pokazala veliko razumevanja in gimnaziji poklonila aparaturo v vrednosti 40 000 N din. V pogovorih o nadaljnjem sodelovanju so predstavniki Iskre izrazili željo po sodelovanju v taki obliki, ki bo najbolj ustrezala potrebam in možnostim tovarne. Dijaki naj bi se seznanjali s proizvodnjo v tovarni med obvezno počitniško prakso, po potrebi pa bi strokovnjaki iz Iskre pripravili tudi predavanja. Tako bi se dijaki že v času šolanja lahko odločali in pripravljali za študij takih

smerti, ki jih tovarna potrebuje.

V še večjem obsegu pa se gimnazija pripravlja na sodelovanje s tovarno Krka. V petek, 7. septembra, je na pobudo generalnega direktorja Krke Borisa Andrijaniča učiteljski zbor gimnazije obiskal tovarno, si ogledal njene obrate in se pogovarjal s predstavniki podjetja o kadrovske politiki in sodelovanju tovarne z gimnazijo. Osnovni namen sodelovanja je v tem, da podjetje pomaga pri vzgoji talentiranih dijakov.

Dolenjsko gospodarstvo potrebuje vse več ljudi, ki bodo zmogli ustvarjalno misliti in razvijati napredek domačega kraja. Tovarna Krka v skladu z nadaljnjim programom razvoja potrebuje vse več kadra. Spoznali so, da je potrebni kader najbolj iskati v domačem območju in se usmeriti na domače sile. Za Dolenjsko je značilno, da izgublja svoj intelektualni potencial, ki zaradi različnih vzrokov odhaja drugam. Z omogočanjem pravočasnega razvoja sposobnosti domačih ljudi se bo morda odhajanje možganov zaustavilo. Gimnazija, ki pripravlja dijake za nadaljni študij na univerzi, je taka ustanova, kjer se pobude te vrste dajo uresničiti.

Predstavniki tovarne Krka in vodstvo gimnazije so že izdelali okvirni program sodelovanja, ki zajema finančno pomoč tovarne gimnaziji pri opremljanju šole za boljši in modernejši pouk, štipendiranje socialno šibkih nadarjenih dijakov, seznanjanje dijakov z vprašanji upravljanja, vodenja in organizacije podjetja med obvezno počitniško prakso, sodelo-

vanje Krkinih strokovnjakov pri rednem in dodatnem izobraževanju dijakov ter vodenje evidence o sposobnostih in nagnjenju gimnazijcev. Sodelovanje med gospodarstvom in šolstvom je pomembno ne samo za boljše pogoje delovanja šol, ampak tudi zaradi končnih posledic, katerih korist se bo najbolj poznala ravno v gospodarstvu.

M. MARKELJ

NOVO MESTO:

Samo želje?

Brez pomoči pionirska knjižnica tam kot zdaj

Ruža Fujs in Marjeta Dajčman, knjižničarki v novomeški pionirski knjižnici, sta sestavili obsežen načrt dejavnosti za to šolsko leto. Ta obsega mnoge zvrsti, od izposoje knjig (izposojevalnica je odpravljena) do jezikovnih tečajev.

Predvidenih je več novosti: ure pravljic, pravljicne uganke, knjižne uganke (z nagradami), pogovori z mladinskimi pesniki in pisatelji, novinarski krožek (z glasilom), glasbene ure in podobno.

Povezanost s šolami bo boljša. Učitelji bodo lahko imeli učne ure tudi v knjižnici. Z vrsti bodo boljše stiki. Otroke bodo vabili zlasti na pravljicne ure. Knjižnica bi poleg tega lahko pomagala pri urejanju šolskih knjižnic.

Kajpak so želje eno, možnosti drugo. Knjižnica bi poleg tega lahko pomagala pri urejanju šolskih knjižnic.

Kajpak so želje eno, možnosti drugo. Knjižničarki trdita, da bo pri prvih tudi ostalo, če ne bo pomoči. Predvsem je potrebno tole: prostor za obdelavo knjig, ure pravljic in druge dejavnosti, prostor za mladinski oddelek, oprema sobe za ure pravljic in čitalnico, diaporojektor z diafilmi, denar za knjižne nagrade, grafomfonske plošče, obiske literatov, nove knjige in podobno.

OB TRŠARJEVI RAZSTAVI:

Utrip novega

Luminoplastika - nova kiparska možnost

Barvasto pleksi steklo in neon sta sicer vsebinska nosilca potrošniškega, vsakdanjega sveta, toda pod oblikovalno močjo umetnika zaživita v novi razsežnosti. To misel je želel poudariti kritik Aleksander Bassin ob razstavi luminoplastik Dušana Tršarja v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici. V kritiki odsotnosti je poskusil Lado Smrekar obiskovalcem obrniti pozornost s preprostimi besedami, ko je dejal:

„Pri Tršarju gre za plastiko, moderno po materia-

lu, izrazu in obvladanju prostora, za skulpturo v gibanju. To je skulptura novih tehnoloških razsežnosti in izkušnji, utripa naš sedanjosti, naš trenutek, pa naj bo še tako prazen in negotov ter poln kričevih nasprotij.

To so svetlobni objekti našega kostanjeviškega domačina, ki se je uveljavil v sodobnem likovnem svetu in s svojimi deli na Slovenskem začel in odprl povsem novo področje. Naj zato ta razstava v okviru osemnajstih prireditvev Dolenjskega kulturnega festivala prinese v kraj forme vive utrip novih spoznanj ter hkrati predstavi stvariteljsko moč mladega kiparja.

Tršar svojih del ni podnaslovlil. Preprosto jih imenuje svetlobna telesa in označi z rimskimi številkami. S tem hoče reči kritiku ali običajnemu obiskovalcu: „Delo je tu, zdaj ga s svojimi čuti ali zavestjo dojem.“

Na razstavi je bil kipar tih in zamišljen. Morda je v sebi registriral polglasno izrečene opazke. Ni silil v pogovor, v pojasnjevanje. Spomnil sem se, kako je neki umetnik odvrnil radovedneže: „Ne glejte vendar mene, jaz nisem na razstavi, ogledajte si moja dela!“

I. ZORAN

Dušan Tršar - iz kataloga

61 učencev petega razreda in 8 učiteljev osnovne šole Kočevje se je od 28. avgusta do 7. septembra udeležilo šole v naravi v Savudriji. Starši 27 otrok so v celoti plačali oskrbovalnino 400 din, 7 otrok se je šole v naravi udeležilo brezplačno, ostali pa so prispevali le del oskrbovalnine. Letos je bilo iz Kočevja le 28 učencev, drugi so bili iz podružničnih šol. Mnogi med njimi so bili prvič na morju. Poleg rednega pouka so imeli vsak dan plavanje in ob zaključku je kar 93 odstotkov otrok splavalo. Dosegli so normo, ker so preplavali 12 metrov. Tudi tokrat gre za zahvalo vsem domačim delovnim organizacijam, ki so z denarnimi prispevki omogočile oziroma pomagale organizirati šolo v naravi. Na fotografiji: učenci pri likovnem pouku ob morju. (Foto: F. Brus)

POGLED NA PLATNO

Boter potrdil

umetniško resnico filma Sacco in Vanzetti

Pred kratkim smo si v kinu Krka lahko ogledali dva dobra filma, ki po svoji tematiki sovpadata na zanimiv način: V mislih imam ameriški film Boter in italijanski Sacco in Vanzetti. Oba filma se lotevata zelo perečega vprašanja nasilja, ki je danes gotovo ena od značilnosti sveta in zaradi tega odmeva tudi v umetnosti.

Boter je ameriški film in kot tak ne posega v politični značaj nasilja, čeprav mu zna najti pravo težo in veljavnost v današnjem svetu. Posebno zgovoren je konec filma, kjer se razvoj junakove osebnosti dokončno oblikuje in potrdi s simboličnim cerkvenim obredom in istočasni dejavnosti nasilja. Poanta vpetosti nasilja v določen sistem je zabrisana in nejasna, ker je film pač ameriški. Iz istega vzroka je morda dogajanje

filma pomaknjeno v bližnjo preteklost, ker tako zakrije veljavnost svoje resnice za sedanjo ameriško družbo.

Bolj odločen je italijanski film, narejen po resničnih zgodovinskih dogodkih. Nobenega dvoma ni več: nasilje, ki ga ameriška družba preko sodnega aparata izvrši nad dvema nedolžnima delavcema, je sestavni del sistema, saj je v scenariju jasno napisano, da je tudi pravica samo pravica sistema. Poanta filma je jasna in odločna: ameriška družba temelji na sistemu nasilja. Film je izredno aktualen ob sedanjih dogodkih v Čilu, žal pa si je izredno malo gledalcev ogledalo umetniško podobo Amerike, ki ni samo dežela blaginje.

M. MARKELJ

Mali kulturni barometer

KRŠKO: SPET POTUJOČI KINO - Tudi to jesen in zimo odročnejši kraji v krški občini ne bodo brez filmskih predstav. Potujoče kino, ki ga organizira delavska univerza, bo vrtil filme v Velikem Podlogu in na Raki.

NOVO MESTO: NI DENARJA - V novomeški občini bijejo plat zvona: za osebne dohodke učiteljev manjka nad 2,2 milijona dinarjev. Mimo je že več burnih sej in sestankov, na katerih so iskali rešitve. Kaže, da bi ob „čistki vseh predlogov“ še kako nabrali 1 milijon, kje dobiti več kot polovico manjkajoče vsote, pa je vprašanje.

KRŠKO: VSI NE MOREJO K POUKU - K pouku klavirja, violine in harmonike v Krškem hodi okoli 120 učencev. Zanimanje je precej

večje, vendar glasbena šola nima niti dovolj prostorov niti dovolj kadrov, da bi lahko sprejela več otrok.

NOVO MESTO: ABONMA - Zavod za kulturno dejavnost je že razpisal abonma za gledališko sezono 1973/74. Na sporedu je večje število del. Tudi tokrat bo abonmajske predstave izpolnjevalo Mestno gledališče ljubljansko.

BREŽICE: LITERARNI VEČER? - Skupina dolenjskih besednih ustvarjalcev bo tudi to jesen gostovala po dolenjskih središčih. Pesniki in prozaisti bodo brččas nastopili na dveh literarnih večerih, ki si bosta eden za drugim sledila v počastitev občinskih praznikov. Najprej naj bi svoja dela brali v Novem mestu, nekaj dni nato pa v Brežicah, kjer se dolenjska literarna skupina do zdaj še ni predstavila.

Podčrtano

Če bi narisali neke vrste kulturni zemljevid Slovenije in bi vanj vnesli tudi podatke o publikacijah, kjer prihaja do izraza ustvarjalnost literarnega in kritičnega značaja, potem bi območje Dolenjske predstavljalo veliko belo liso. Seveda ta lisa ne bi pomenila, da na Dolenjskem ni ustvarjalcev, ampak da nimajo svoje osrednje publikacije. Taka pa je za razvoj in spodbudo ustvarjanja nujno potrebna. Ne samo da morajo Dolenjci sodelovati v drugih revijah, še bolj kritično je to, da mladi, neafirmirani ustvarjalci izgube voljo do dela, ker pač težko prodorijo v že uveljavljeni krog sodelavcev večjih slovenskih revij.

Bela lisa

Zamiranje in odtok ustvarjalnih sil v druge centre pa nujno prinaša bledokrvnost v domače kulturno življenje, neke vrste osamelost in provincialnost. In če drugega ne, očitno je, da je na Dolenjskem vse jasnejša težnja po uvažanju kulture, po zametavanju lastnih ustvarjalcev in celo onemogočanju le-teh, ker so pač neznanji in neveljavljeni. Več ali manj so vezani na prikazovanje svoje ustvarjalnosti na časovno trenutno in prostorsko omejene priliko (literarne večere).

Spoznanje tega stanja je dalo pobudo za ustanovitev revije, v kateri bi objavljali predvsem Dolenjci in bi bila locirana na Dolenjskem. Potreba in koristnost take revije je očitna, zato pobudniki upajo na vso možno podporo ustreznih organizacij.

MiM

V počastitev 500-letnice Lucasa Cranacha bo generalni konzul NDR Horst Schadow odprl v soboto, 29. septembra ob 17.30 v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici študijsko razstavo. Po otvoritvi bodo Nada Vidmar ter Alenka in Igor Dekleva izvedli koncert glasbe starih mojstrov. V domu kulture bo ob 19.30 istega dne gostovalo Slovensko ljudsko gledališče iz Celja z „Utvo“ A. P. Čehova. Na posnetku: prizor iz „Utve“.

Mladini do 17. leta prepovedano?

Izdelan je predlog novega republiškega zakona o filmu

„Mladini ni dovoljen ogled predvajanih filmov, ki zanj niso primerni. O tem, da film ni primeren za mladino do dopolnjenega 13. oziroma dopolnjenega 17. leta starosti, mora prikazovalec obvestiti javnost, ko pride film na spored, in mora preskrbeti, da mladini k predvajanju takih filmov vstop ni dovoljen.“

Tako se glasi 18. člen predloga novega zakona o filmu, ki so ga pripravili na republiškem sekretariatu za kulturo in prosveto. Predlog so predložili izvršnemu svetu skupščine SR Slovenije, ki ga mora še sprejeti.

Ko bo zakon sprejet, bo Slovenija prva med jugoslovanskimi republikami, ki bo uvedla omejeno predvajanje filmov. Korak, ki je bil storjen, kaže, da se je tudi pri nas le premaknilo. Do sedaj smo bili verjetno edina država v Evropi, ki ni poznala filmov, prepovedanih za mladino. Naša mladina gotovo ne more biti tako presneto bolj razvita od ostale evropske mladine, da najo filmi, ki jih strokovnjaki s področja vzgoje, psihologije in kriminologije nedeljno spoznavajo za škodljive razvojno mladostnikove osebnosti, ne bi kvarno vplivali. Res, da so mnenja o tem, katera zvrst filmov je za mlade najneprimernejša, ali filmi o nasilju, sadizmu in brutalnosti ali filmi o spolnosti v raznih oblikah, različna, toda enotna so si, da so filmi s tako tematiko škodljivi nedozorelim osebam.

In ne samo to. S sprejetjem tega zakona bo gotovo prišlo tudi do novih usmeritev v uvozi politiki in pri izboru filmov, saj bodo morala uvozna podjetja odslej računati z

možnostjo, da z uvozom neprimerne filma izgube precejšnje število možnih gledalcev.

Morda bo kdo zasanjano govoril o nedemokratičnosti, o utesnjevanju družbe, o nasilnih ukrepih in podobnem, toda to bo le čevkanje, saj demokracija ne pomeni nereda in prepuščanja vzgoje bodočih nosilcev naše družbe vsem mogočim vplivom.

M. MARKELJ

pedagoški kotiček

IGRA JE ZA OTROKA ZELO POMEMBNA

Zdrav, telesno in duševno normalno razvit otrok se mora igrati. Igra je v zgodnjem otroštvu glavna vsebina otrokovega življenja. Obdobje zgodnjega otroštva z vso pravico lahko imenujemo obdobje igre, saj pomenijo otroku v tem času igre in igračke vse in tudi izpolnjujejo njegove želje in težnje. Otrok, ki se v zgodnjem otroštvu ne igra ali pa se noče igrati, nas lahko resno zaskrbljuje. Res je, da imamo otroke, ki se v tem obdobju zaradi dolčenih duševnih ali telesnih motenj ne igrajo. Pomanjkljiva igralna dejavnost že nakazuje, da otrok v duševnem razvoju morda zaostaja. Vsaka mati tudi ve, da lahko pri otroku opazi bolezen najprej pri igri. Bolan otrok ne kaže zanimanja za igro, za igrače se ne zmeni ali pa jih samo od daleč opazuje.

S. Pogačnik-Toličič: Otrok in igra

KAJ JE OLIKA?

Nekateri trdijo, da spada olikano, vljudno vedenje med poglavitne pogoje človekovega življenjskega uspeha. Le-ti pretiravajo, saj današnja družba še vse drugače preizkuša človeka v njegovih sposobnostih, volji in namenih... Drži pa: resnično preprosto, naravno olikanoost smemo po pravici šteti k tistim prvinam, ki tvorijo - umetnost življenja.

Dr. L. Žlebnik: Da bi se bolje razumeli

NA VSAKO PISMO MORAMO ODGOVORITI

Imejmo vsako pismo, pa naj bo še tako nebogljen, za izraz pozornosti. In kakor odzdravljamo na pozdrave, odgovorjamo v družbi, se zahvaljujemo za usluge itd., tako velja po pravilih lepega vedenja, da na pisma brez daljšega odlaganja odpišemo.

Dr. L. Žlebnik, isto delo

»Bet« prva na cilju

Metličani napredujejo v I. A ligo, kjer bo letos Novoteks osvojil četrto mesto

Košarkarjem metliške Beti so se dve koli pred koncem izpolnile želje: za zmago nad Prulami v Ljubljani so si tudi teoretično zagotovili naslov prvaka in se bodo prihodnje leto pomerili z drugimi tekmečki v skupini A, kjer igra tudi Novoteks. Novomeščani so v tekmi z Mariborom izgubili po izredno grobi igri domačinov, ki sta jim izdatno pomagala še sodnika, vendar bodo kljub porazu v štajerski prestolnici na koncu četrtri.

MARIBOR — NOVOTEKS
75:66

Mariborski Večer je zapisal, da so igralci nekateri Mariborčani grobo in da bi se tekma ob manj navnih sodnikih lahko drugače končala. Temu ni kaj dodati: Maribor je igral

Novomeščani - državni prvaki

V Tuzli je bilo ob izredno slabi organizaciji in v slabem vremenu v nedeljo državno kolesarsko prvenstvo za turiste, na katerem so se odlično odrezali mladinci iz Novega mesta.

Med mladinci je namreč zmagal Barbič iz Krškega pred Novomeščanom Zrimškom. B. Mijalović in Antončič iz Novega mesta sta bila peti in osmi, tako da so novomeški mladinci zmagali tudi med ekipami, njihov uspeh pa je še dopolnil Fink z desetim mestom. Novomeščani so imeli tako kar štiri svoje dirkače med najboljšimi desetimi.

Pri članih je zmagal član Pomurja Kavaš, Novomeščani pa so se uvrstili tako: S. Mijalović je bil šesti, Dular deveti, Šanger, Purebar in Turk pa so bili šestnajsti, sedemnajsti in osemnajsti. Novomeščani naj bi bili med ekipami četrtri, vendar so se pritožili, češ da so jih sodniki ogorljufali in da bi morali biti vsaj tretji. Špor še ni rešen.

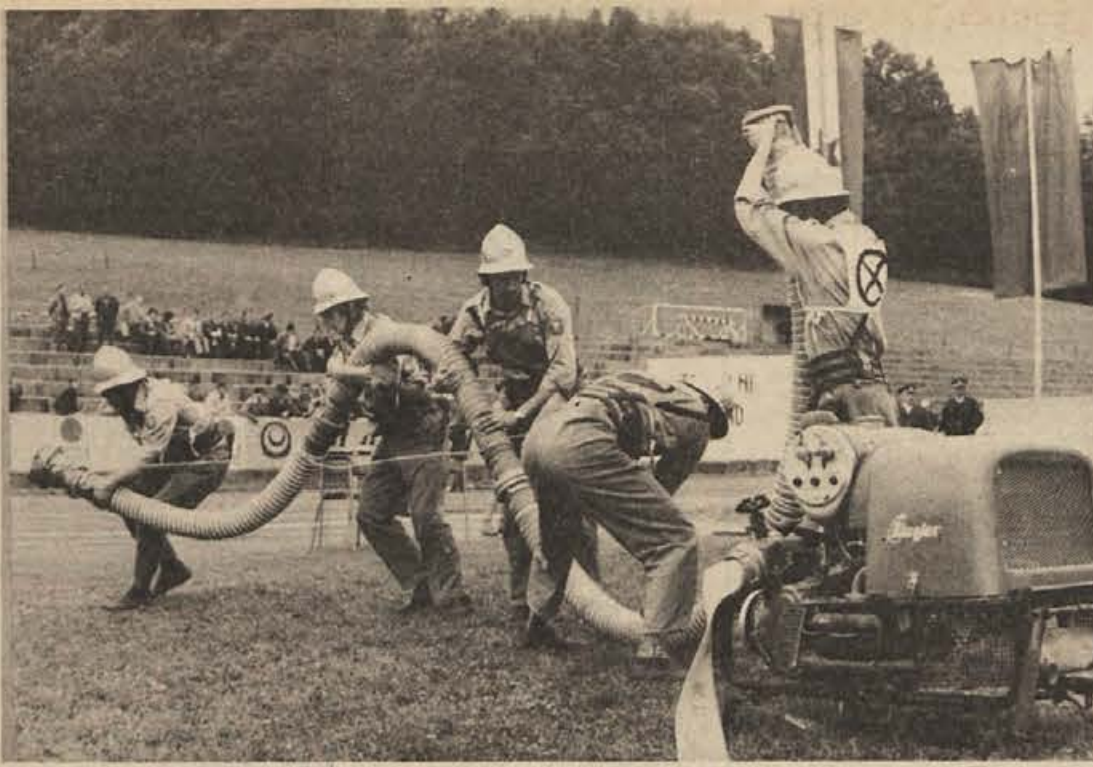
Modelarske zmage

Aeroklub iz Murske Sobotne je v nedeljo pripravil tekmovalne letalskih modelarjev za Pomurski pokal, na katerem je nastopila tudi 5-članska ekipa iz Novega mesta.

Ob izredno neugodnem vremenu - pihal je močan veter - so novomeški modelarji osvojili štiri pokale od osmih, čeprav je nastopilo kar 35 tekmovalcev iz večine slovenskih klubov.

Uvrstitve Novomeščanov - jadralni modeli A-2: 3. Grošelj 872 točk, 10. Penca 763, 21 Stankovič 439 točk (izgubil je model v 4. turnusu in bil zato ob dobro uvrstitve). Ekipno: 1. AK Ljubljana 2.580 točk, 4. AK Novo mesto 2.074 točk.

Motorni modeli, gumenjaki: 1. D. Zupanc 905 točk, 2. Šuštar 760 točk. Penjači: 1. Grošelj 645 točk. A. ŠUSTAR

V okviru zletnih tekmovalj so se v nedeljo na Stadionu bratstva in enotnosti v Novem mestu pomerile najboljše gasilske ekipe iz novomeške, karlovske, sisačke, banjaljuške, prijedorske in bihačke občine. Na fotografiji je gasilska ekipa novomeške Krke, ki pripravlja trodelni napad. V trodelnem napadu, polaganju cevovoda in štafeti so bili najboljši Novomeščani, za njimi pa Prijedor in Bihač. (Foto: S. Mikulan)

rokomet

Ribničani silijo na vrh

Novi porazi Sevnčanov, Brežičank in Črnomaljk - Ribničani imajo v slovenski ligi 7 točk, vsi trije drugi dolenski predstavniki pa 4

Ribniški rokometarji so z novo zmago tik pod vrhom v slovenski rokometni ligi in tako napredujejo, da se jim prvi poraz ne bo prehudo otepal na koncu. Njihovi neposredni konkurenti so še na slabšem, za Branik iz Maribora, ki kot novinec vodi, pa vsi sodijo, da se bo slejkoprej upehal. V drugi zvezni ligi sta ostala dolenski predstavniki praznih rok, čeprav so Sevnčani še v drugem polčasu vodili. Za Črnomaljke se je bati, da bodo plesale eno samo poletje v slovenski ligi, saj očitno niso dorasle bolj izkušenim.

VARTEKS — SEVNICA
26:15

Kakšen preobrat! Sevnčani so vodili celo 10:8 v začetku drugega polčasa, potem ko so se vsi prvi polčas borili tudi s sodnikoma. Ko so vsi pričakovali prve točke v gosteh,

Kdaj se bo odprlo vsej ekipi? — Šilc

pa so nenadoma popustili in domačini so dosegli kar 18 golov in si zagotovili krepko zmago. Po dogodkih v prvih 35 minutah tekme se je kaj takega zdelo enostavno nemogoče. Sevnški rokometarji so v odločilnih trenutkih spet igrali zmedeno v obrambi.

Sevnica: Možic, Papež, Simončič, Doblekar, Juršič, Bizjak, Radič 1, Koprivnik 2, Stojs 1, Šilc 4, Trbovc 7, Logar.

E. R.

PODRAVKA — BREŽICE
15:4

V prvem polčasu so se Brežičanke še kar uspešno upirale ekipi, ki je igrala že tudi v zvezni ligi, razen tega pa je padlo malo golov in ob pol-

Polna mreža golov — Zorko

času (5:2) še ni nič kazalo na katastrofo. V drugem delu pa so igralke iz Koprivnice zigrale kot v najboljših časih in zvrhano napolnile gol Brežičank, medtem ko gostje niso mogle ugnati odlične domače vartarke.

Brežice: Zorko, Molan 1, Stauber, Bah, A. Mišič, Smerkolj 1,

V. Mišič 1, Engel, Toplak 1, Hribernik, Lipej.

GORENJE — ČRNOMELJ
19:3

Velenjske rokometarjice so bile mnogo boljše, kar kaže tudi rezultat. Črnomaljke so po štirih kolidih še edina ekipa brez zmage, vendar pa ne bi bilo prav, če bi že zdaj vrgle puško v koruzo. Lepo priložnost, da se rešijo zadnjega mesta, bodo imele že v naslednjem kolu, ko bodo igrade doma z Usnjajem. Pomoč gledalcev v borbi z ekipo iz Smartnega bo lahko odločilnega pomena! V tekmi v Velenju so domače igralke s hitrimi napadi onemogočile borbene Črnomaljke.

Črnomaljke: Starešinič, Špec 1, Geltar, Jesih, Grčić 2, Zeljko, Gizdavec, Švajger.

RIBNICA — POLET
19:13

Domači rokometarji so se morali pošteno potruditi, da so premagali

Strt odpor Sobočanov — S. Kersnič

čvrsto ekipo iz Murske Sobotne. Gostje so skoraj ves prvi polčas držali korak in tudi v drugem polčasu so še enkrat izenačili. Potem pa so se domači razigrali in vendar zmagali s šestimi goli razlike.

Ribnica: Lovšin, Abram, Žuk, Nosan, S. Kersnič 7, Matelič, Mikulin 4, Andoljšek 2, Ambrožič, Ponikvar 4, J. Kersnič 2.

F. L.

BREŽICE — Inicijativni odbor za ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti, ki ga vodi prof. Jože Senica, je na svoji seji imenoval tri komisije, ki bodo vodile delo do ustanovne skupščine. (V. P.)

atletika

Novo mesto 4. na kriteriju

V Mariboru Špilarjeva zmaga v kopju, drugi mesti Kržana in štafete 4 x 100 metrov

Na sedmem velikem kriteriju atletskih mest Slovenije so nastopili tudi Novomeščani. Moška ekipa je sredi prejšnjega tedna na izredno slabih atletskih napravah v Mariboru proti pričakovanju osvojila odlično četrto mesto in tako uspešno kronala letošnjo načrtno delo. S četrtem mestom so Novomeščani dokazali, da se ponovno vzpenjajo v slovenski vrh.

Od posamičnih uvrstitev je vredno omeniti nastop veterana Špilarja v metu kopja, ki je zmagal že sedmič zapored. Z osvojitvijo drugega mesta je v teku na 100 m opozoril nase 16-letni Kržan. Šimunič v daljavi, Penko v disku in Dragas na 400 m so osvojili tretja mesta, sicer pa posebnih razočaranj med Novomeščani ni bilo, kar je tudi prineslo lepo uvrstitve.

Uvrstitve Novomeščanov — 100 m: 2. Kržan 11,4; 110 m ovire: 6. Šlajkovec 21,3; 400 m: 3. Dragas 51,5; 800 m: 4. Kovačič 1.58,9; 1500 m: 4. T. Bučar 4.16,0; 1500 m ovire: 6. Peče 5.05,4; 5.000 m: 5. Bruč 17.12,8; 4x100 m: 2. Novo mesto (Kržan, Dragas, Šimunič, Šlajkovec) 44,8; daljavi: 3. Šimunič 677 cm; kroglja: 6. Sečnjak 10.48 m; kopje: 1. Špilar 67,72 m; palica: 4. Oklešen 3,10 m; višina: 6. Slak

1,80; disk 3. Penko 40,39 m. Končni vrstni red: Ljubljana 66,5 točke, Celje 61, Maribor 51, Novo mesto 42, Nova Gorica 36,5, Kranj 36. Pri ženskah je zmagalo Celje, slede Maribor, Ljubljana, Koper, Velenje in Nova Gorica.

S. DOKL

Marjan Špilar — sedma zmaga

LĚSKOVEC — V prvenstveni rokometni tekmi zasavske lige je Leskovec v Artičah zmagal 22:18. Najbolj učinkovit je bil N. Mlakar z 10 goli. V prvenstveni tekmi mladinc je Leskovec v Zagorju izgubil 12:16. (L. Š.)

šport

METLIKA — Na letošnjih delavskih športnih igrah so končali tekmovalje v nogometu. Zmagala je Beti, ki je premagala vse svoje nasprotnike. Slede: TGP, Novoteks, KZ, občina, Mercator in IMV Suhor (A. B.)

RIBNICA — V prvenstveni tekmi conske rokometne lige za ženske je Golnik premagal domačinke 16:11, čeprav so Ribničanke v prvem polčasu vodile z dvema goloma prednosti. (F. L.)

RIBNICA — V dolenski rokometni ligi so bili doseženi naslednji rezultati: Ribnica B — Sodražica 12:13, Črnemelj — Grosuplje 20:15, Smarje — Sap — Semič 12:19, Gradišče — Sentjernej 27:22, Višnja gora — Itas 17:15, Vodi Črnemelj, pred Ribnico in Semičem, ki imata po 6 točk (F. L.)

NOVO MESTO — V prvenstveni košarkarski tekmi so mladinci Novoteksa premagali Beti 106:63 in si tako zagotovili nastop na polfinalnem slovenskem prvenstvu. (J. S.)

RIBNICA — Na skupni seji občinske zveze za telesno kulturo in upravnega odbora sklada za financiranje in pospeševanje telesne kulture so razpravljali o financiranju do konca leta in o reorganizaciji v občini. Pripravljajo se na ustanovitev temeljne telesnokulturne skupnosti (F. L.)

RIBNICA — Z zmago nad Medvodami s 3:0 so ribniški nogometarji v prvem razredu ljubljanske nogometne podzveze osvojili prve točke (F. L.)

KOČEVJE — Na šahovskem hitropoteznem turnirju je med 12 šahisti zmagal Osterman z 9,5 točke, drugo mesto sta si razdelila Karničnik in Ivič, četrtri je bil Cimer, peti Koritnik, Šesti pa Mohar (J. P.)

NOVO MESTO — Na septembrskem hitropoteznem šahovskem turnirju je zmagal nov član novomeškega kluba, mojstrski kandidat Praznik, ki je v 8 kolid zbral 6,5 točke. Slede: Milič, Penko in Perovič (po 5), Stokanovič (4,5) itd. (J. U.)

RIBNICA — Na delavskih športnih igrah v streljanju je zmagala prva ekipa Rika, za njo pa sta bila druga ekipa in Inles. Med posamezniki je bil najboljši Peterlin (Riko I.), sledita Mikulin (Inles II.) in Lovšin (Riko II.) (K. O.)

NOVO MESTO — Na drugem turnirju novomeških teniških igralcev je med posamezniki zmagal Uhl, drugi je bil Turk, tretji Gerbec. Na prvem turnirju je zmagal Turk, sledita Uhl in Sekoranja. Tekmovalje parov, ki ga tokrat zaradi dežja niso mogli izpeljati, bo jutri ob 15. uri (P. U.)

KOČEVJE — Nogometarji Kočevja so premagali Borovnico v prvenstveni rokometni tekmi ljubljanske podzveze: s 4:1. Kopač je bil s tremi goli najbolj učinkovit. (Z. F.)

KOČEVJE — V prvenstveni košarkarski tekmi je Kočevje v Mengšu premagalo tamkajšnjo ekipo 74:71, medtem ko so mladinci Kočevja premagali Črnomalj 112:70. (Z. F.)

NOVO MESTO — Odbojkarji Novega mesta so v prvenstveni tekmi druge slovenske lige premagali Kranj 3:1 (J. S.)

BREŽICE — V prvenstveni rokometni tekmi druge slovenske lige — vzhod so Brežičani močno premagali Steklar s 4:0. Mirkač je dal dva gola, Stanojevič in Cvijanovič pa po enega. Pred tekmo so dobili Brežičani pokal za lansko prvo mesto v podzvezi. Mlada brežiška ekipa je v nedeljo zmagala v Šoštanju 4:2 (V. P.)

BREŽICE — Na desetih delavskih igrah bo v 13 panogah nastopilo kar 127 ekip. Najštevilnejše zastopstvo ima šolski center, ki bo nastopil v 12 panogah. Letos sta na programu tudi košarka in atletika. (V. P.)

BREŽICE — V prvenstveni rokometni tekmi conske lige so Brežice v Ljubljani premagale Slovan B 15:14. (V. P.)

Prvenstvo v Šentjerneju

V soboto tudi otvoritev atletske steze

V Šentjerneju bo v soboto odprto prvenstvo Dolenske v atletiki, hkrati pa bodo odprli novo atletske stezo na še dokončanem stadionu. Atletska steza zaključuje izgradnjo igrišča za rokomet, košarko in odbojko, prihodnje leto pa bodo dokončali tudi nogometno igrišče.

Na sobotnem tekmovalju bodo nastopili vsi najboljši dolenski atleti, organizatorji — občinska zveza za telesno kulturo iz Novega mesta — pa so povabili tudi druge slovenske atlete. Pričakujejo nastop nekaterih slovenskih in državnih reprezentantov. Na prvenstvu bodo nastopili tudi najboljši domači atleti.

T. B.

ŠPORTNI KOMENTAR

Nevzgojeni gledalci

Mar morajo biti športna igrišča prizorišča izživljanja nevzgojenih prenapetežev?

„Fuji! Sodnika v špirit!“ Ta grozilni krik nevzgojenih gledalcev je že zdavnaj najbolj mila oblika izživljanja nevzgojenih, ki mislijo, da z nekaj stotaki za kupljeno vstopnico smejo početi prav vse.

Na športnih igriščih že zdavnaj ni več — vsaj v veliki meri ne! — ne poštenja ne viteškega obnašanja. Najhuje je, da v neokusnostih ne prednjačijo igralci. Od njih bi nešportno obnašanje v borbi za točke in za zmage še morebiti pričakovali in celo delno opravičevali. Igralce zanese tekma, da naredi tudi kaj, kar ni v skladu s pravili športnega obnašanja. Prav zato so za take prenapeteže predvidene kazni, ki se jih sodniki smejo posluževati vsakokrat, ko menijo, da so dogodki prestopili brebove normalnega.

Toda kaj zapisati o gledalcih, teh podivjanih sodobnikih starorimskih gladiatorskih iger? Groznje gosujočim igralcem in sodnikom, vzkliki, ki nimajo nič skupnega ne s športom ne s pravili lepega obnašanja sploh,

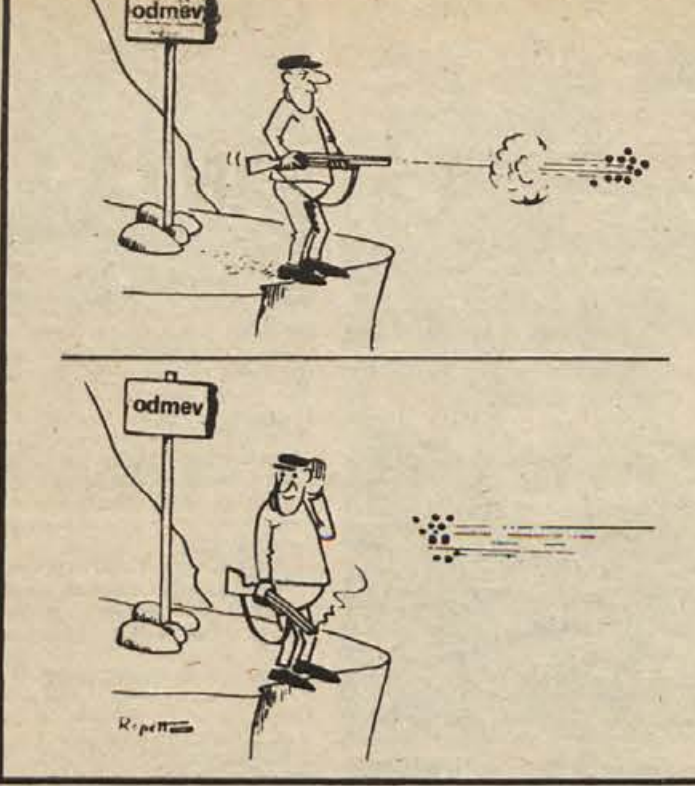
napadalnost, podivjanost, alkohol — vse to je na marš! katerem igrišču postalo sestavni del športnih tekmovalj.

Ob izrazih z nekaterih tekem bi zardeval papir. Navadno je na tekмах zdravniška služba slabo organizirana, vse slabše pa je organizirana tudi rediteljska služba.

Gledalci bi se morali zavedati: denar, ki so ga dali za vstopnico, jim daje prav ena bi nešportno obnašanje v borbi za točke in za zmage še morebiti pričakovali in celo delno opravičevali. Igralce zanese tekma, da naredi tudi kaj, kar ni v skladu s pravili športnega obnašanja. Prav zato so za take prenapeteže predvidene kazni, ki se jih sodniki smejo posluževati vsakokrat, ko menijo, da so dogodki prestopili brebove normalnega.

Z dostojanstvenim navijanjem lahko gledalci pomagajo športnemu tekmovalju na višjo raven. Namesto prostoskih izrazov naj bodo športna igrišča zares prizorišča športnega obnašanja vseh sodelujočih!

J. SPLICHAL

Zmagovalec!

Dolenjski list pred 20 leti

Nesreča pri Ribnici

17. SEPTEMBRA okrog 10. ure zvečer se je vračal z motorjem iz Kočevja v Ribnico strojnik Alojz Hren. Pri srečanju s kolezarjem Viktorjem Mohorčičem iz Kočevja, ki je vozil proti Kočevju, je motorist podrl kolezarja in mu zlomil levo nogo. V tem trenutku je privozil mimo drug, nepoznan motorist in se zaletel v Hrena. Hren ima zlomljeno levo nogo in poškodovani obe roki. Mohorčič in Hren se zdravita v novomeški bolnišnici.

KRAVA DIMA je dala lani 5.107 litrov mleka, kar je slovenski rekord v mlodnosti. Poprečna mlodnost vseh krav na Kočevskem je 1.100 litrov letno, medtem ko so dale krave Kmetijsko-gozdarskega posestva - od tu je tudi Dima - povprečno 1.850 litrov in skoro 150 litrov mleka več, kot ga dajejo nadzorovane krave privatnikov. Posestva na Kočevskem gojijo največ sivo-rjavo pasmo goveje živine.

V SOBOTO IN NEDELJO, 13. t.m., je bil na Planini v Gorjancih slovensko-hrvaški partizanski tabor, ki se ga je udeležilo nad 3.000 ljudi. Med drugimi je govoril član izvršnega sveta LRS tov. Janez Hribar, zastopnik hrvaških partizanov Loparič in Lojze Colarič, predsednik SZDL krškega okraja, ki je tudi odkril spomenik in ga izročil v varstvo planincev.

NOVOMEŠKE MLADINKE prvakinja LRS v odbojki za l. 1953. V Ljubljani je bilo odigrano odbojarsko prvenstvo LRS, na katerem so sodelovale tudi mladinke TVD Partizan iz Novega mesta v postavi: Fink Erna, Fink Vera, Robar Erna, Kegjivič Stanka, Pascolo Dita, Penca Cveta, Prijatelj Nuša in Uršič Sonja. Novomeške mladinke so premagale ekipo Zelezničarja in Ilirije iz Ljubljane in postale prvakinja LRS.

(IZ DOLENJSKEGA LISTA 25. septembra 1953)

Kaj so pred 80 leti pisale Dolenjske Novice.

Grozna hudobija je prišla na dan na Hrvaškem pri Varaždinu. Dva beriča sta dobila neke 3 dečke, stare od 14, 12 in 10 let, katere sta navišata tako poskodovala, da jih je groza videti. Z njimi sta beriča in usmiljene ljudi sleparila. Sedaj jih imajo pod ključem. Zasužnja kazen tem zverinskim ljudem gotovo ne odide.

(Na Angleškem) se je te dni v zbornicah razmotalo irsko vprašanje. Ako bi bilo vsprejeto, dobili bi katoliški Irci, ki so že več sto let hudo zatirani, nekoliko več pravic, kar bi bilo prav pravično. Toda nižja zbornica je predlog sicer sprejela, a višja zbornica je je žalobog zavrnila. Je pač stara pesem, kakor na Angleškem, tako tudi pri nas: tisti, ki najbolj svobodno oznanjujejo, tisti jo najbolj zatirajo in svojega bližnjega svobodnega ne morejo videti.

(Novomeške šole) so se pričele z današnjim dnevom.

(Rak i) so poginili tudi v ribniških potokih, kakor pred leti v Krki.

(K onj s k a) dirka v St. Jerneju vršila se je letos v ponedeljek, 11. sept. - Istega dne pred poldne pa je bilo premovanje konj. - Dirkanje vršilo se je v lepem redu, vendar udeležba ni bila toliko, kot prejnjega leta, dasi zanimanje za dirko ni prenehalo. Nekaj utegne biti krivo, ker je bil tržni dan v Novem Mestu, zna-biti tudi klaverno vreme, in se je bilo dežja nadejati.

(O b e i n s k a) volitev. Pri občinskih volitvi na Bozakovem v črnomalskem okraju je za župana izvoljen Martin Slanc iz Rosalnic, za svetovalca pa Ivan Pečarič.

(IZ DOLENJSKIH NOVIC, 15. septembra 1893)

Zgodilo se je...

HONORAR - Kaj takega svet zabave ne pominil Liza Minelli, igralca, ki je dobila oskarja za vlogo v filmu Kabaret, je podpisala pogodbo za 100.000 dolarjev: za ta denar bo na Silvestrov večer zabavala goste v klubu Colony Hill na Long Islandu! Ob tem podatku so omeli celo v Las Vegasu, kjer so pred leti pevcu Elvisu Presleyju za enoletno koncertno prepevanje izplačali 150.000 dolarjev. Rekordni padajo!

ZDRUŽENJE - Rimske prostitutke so ustanovile svoje združenje. Glavne naloge stanovske organizacije: organizacija Ero-centra, enako zdravstveno in pokojninsko zavarovanje - možnosti za pridobivanje dovoljenja za obrt. Da se ve, kaj je najstarejša obrt ...

NOVA BANKA - V New Yorku je družba za raziskovanje Parkinsonove bolezni ustanovila banko za možgane. V njej je spravljenih 200 možganov umrlih bolnikov za to bolezen. Tako naj bi se znanstveniki laže dokopali do uspeha proti bolezni, ki se na zunaj kaže kot neustavljivo tresenje ali podhranjenost. Nezaraden napredek znano!

KROMPIR - V Urugvajju so z radioaktivnim obsevanjem zavarovali krompir v skladiščih pred kvajanjem. Obsevanje ni spremenilo okusa krompirja, ki je, kot trdijo, povsem neskojiljiv za prehrano. Zagotovljena prehrana ...

ROV - Kaznenje v jetnišnici venezuelskega mesta Maracaibo je imel hudo smolo. Dolgo časa je kopal rov, da bi ubežal, njegovo kopanje pa se je končalo prav v kluhski sobi kazniških paznikov. Ni znano, če so ga pazniki povabili na partijsko zabavo ali pa so mu dovolili, da je nekaj minut gledal televizijo. Nazaj za rešetke!

POTREBE - Na 4478 metrov visoki vrh Matterhorna se vsako leto povzpne več tisoč turistov. Na gorških stazah sta jim na razpolago le dve latrini. Svcariji pravijo, da to prav gotovo ne pomaga k razmahu turizma. Gora smrdi ...

MASAZA - Hladni Angličje so avtorji nove domisljice: jajpica naj šeta masira ruke in plečca, šef pa jantiki roke. 38-letni Londončan, ki je prišel na to misel, meni, da masaža koristi zakonu, saj se ljudje počne sproščeni vračajo iz službe. Razen če se še in tajnice ne začnejo preveč nežno masirati!

HASIS - V garaži v Montrealu so našli zaboje hašisa, ki je bil vreden šest milijonov kanadskih dolarjev. V zabojih, ki so prišli iz Bejmata, naj bi bila kuhinjska posoda. Kar lepa vrednost v garaži ...

UMIK MGM - Filmska družba Metro - Goldwyn - Mayer, ki je zaslovela, ko je dala svetovito Greto Garbo, Clarca Gabla in druge idole s filmskih platen, se bo zdaj umaknila iz filmske scene. Povedali so, da bo družba posnela le še po osem filmov na leto, sicer pa bo delala za televizijo. Spremenjeno delovno področje!

NA LEPI, MODRI DONAVI - Na 16. sestanku društva za znanstveno proučevanje Donave sodeluje 160 hidrologov, hidrokemikov in mikrobiologov. V Bratislavi se pogovarjajo o tem, kako bi reko ohranili kar najbolj čisto. Da bi bili Straussovi valčki še dolgo v veljavi ...

SAMOTAR - V Brodštairsu je umrl 73-letni samotar, ki je spal v starem avtomobilu. Njegova družba: 100 mačk. Njegova dediščina: sluzica in zlatina v vrednosti 100 tisoč funtov. Bodo dedovala mačke?

VRTIJO SE OKROG ZEMLJE:

Naloge Skylaba

59 dni v vesolju, 435 km stran od Zemlje

Ko smo že zaključili to številko, je vsemirski laboratorij Skylab - če je šlo vse po sreči - pristal na matični Zemlji. Posadka je v 59 dnevih bivanja v vesolju postavila nov rekord.

Strokovnjaki sodijo, da so vesoljci opravili svoje naloge v 353 kubičnih metrov notranjosti Skylaba bolje, kot so mogli računati pred pletom. Medtem ko je ladja na višini 435 kilometrov vsakih 93 minut obkrožila naš planet, je trojica vesoljcev v njej delala, jedla in spala brez običajne zemeljine težnosti. Astronavti so se zato morali naučiti lebdeti v prostoru, ki je bil dva meseca njihov dom.

Počutili so se odlično, saj je eden izmed njih posnel na magnetofonski trak glas svoje žene in ga potem zavrtel kontrolni na Zemlji, da so bili vsi presenečeni.

Kajpak je bilo za šale mnogo manj časa kot za resno znanstveno delo. Strokovnjaki so navdušeni in hkrati presenečeni nad količino in kakovostjo vsega, kar so naredili trije vesoljci v Skylabu.

Kakšne so bile najbolj pomembne naloge? Strokovnjaki sodijo, da bodo s pomočjo Skylaba dobili rešitve za cenejšo električno energijo, za zdravljenje bolezni ter za boljše skrb o Zemlji in njenih naravnih bogastvih (geološke, meteorološke in druge studije).

In končno: uspešna urenitev letov tokratnega poleta bo gotovo še spodbudila ameriško akcijo v vesolju. Strokovnjaki pravijo, da je sedanjih 59 dni dalo nove odgovore o napredku vesoljskih poletov.

Neki angleški sociolog je dejal, da nam je danes od Amerike ostala vsaj ena dobra stvar - blue jeans ali kavbojke, kot pravimo pri nas. In res so hlače iz plavega platna danes priljubljene med moškimi in ženskami po celem svetu.

Te znamenite hlače pa imajo tudi zanimivo zgodovino. Njihov oče je Levy Strauss iz Bavarske, ki je že s 14 leti odšel v Ameriko, kjer je njegova židovska družina odprla majhno trgovino s tekstilom. V tistih časih prve polovice 19. stoletja je veliko ljudi iskalo v širni Ameriki priložnost, da obogatijo, in te želje se je nalezelo tudi mladi Strauss. Ko je 1850. letu Ameriko zajela zlata mrlica in je staro in mlado ozko zlato v Kaliforniji, je trezni Levy sklenil narediti bolj trden dobiček, kot je brskanje za zlatom. Vkrca se je na ladjo in odplul v Kalifornijo, kjer je nameraval zlatokopom prodajati potrebno opremo. Ker je bil spreten trovec, mu je uspelo skoraj vsi založni prodati že na ladji. Ostala mu je samo zaloga plavega platna za sotre, ki jo je družina uvozila iz Genove, kjer so iz nje šivali mornarske hlače. Levy ni slutil, da v tej zalogi vozi milijarde. Ko je namerak skušal platno prodati koloni zlatokopov, so ga ti opozorili, da bolj kot to potrebujejo močne in trpežne hlače. „Zakaj pa ne?“ si je mislil podjetni fant in dal krojaču Lewisu iz plavega platna sešiti prve blue jeans. Rudarji so jih zaradi praktičnosti in cenenosti na veliko kupovali in od takrat, ko je krojač Lewis lomil igle na trdem platnu, do danes so postale blue-jeans donosna industrija. Dolej so prodali več kot pol milijarde takih hlač.

Mož, ki je iznašel kavbojke - Levy Strauss

Hlače, vredne milijarde

Amerika nam je dala vsaj eno dobro stvar

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

V Continentalu je mogoče doživeti vse. Glasbeniki skupine Led Zepelin mečejo skoz okna kocke ledu in potapljuje v krzno oblečene ženske v bazen. Spremljevalci Alice Cooperja igrajo po hotelskem hodniku nogomet - nagi. Uslužbenci, katerih poprečna starost je 24 let, navadno zatisnejo eno oko ali pa celo obe in se samo smehljajo. Zvezdam je dovoljeno vse, ker dobro plačajo. Edino vodja hotelske varnostne službe Richard Eils je pojasnil: „Le kadar

Na sceni

se parček ljubi kar na stopnicah ali kadar nega punce tekajo po veži, posredujemo, da ne bi 80 let starih gostov zadelo kap ...

Sicer pa je drugih gostov malo in še ti ne nasprotujejo ekscentričnim pevcem. Dve sivolasi dami iz Oklahome sta na primer prišle stanovat v hotel in sta spali podnevi, da sta ponoči lahko gledali, kaj počno glasbeniki. Od časa do časa sta se sunili s komolecom, sicer pa sta le gledali in komentirali! ...

Hotel seveda ne bi mirno prenašal vsega tega, ko bi ne bili pevcu tudi dobri plačniki. Člani ansambla Led Zepelin so naredili za 2.500 dolarjev škode, kar je rekordna vsota: uničili so slike, zmoličili stene, potopili stereofonske gramofone v vodo in dirkali z motorji po hodniku. Plačali so, ne da bi trenli z očmi. Enako je storil tudi Joe Cocker, ko je vrgel na dragoce no preprogo torgi, ki jo je dobil za rojstni dan ...

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Trubarja pošlji

Presneto so se morali starši potruditi, da so pravi čas nabavili knjige, zvezke in sto drugih reči, ki jim ne vem imena. Tekali so po trgovinah in dolge ure stali v repih, kot bi se dobilo zastoj. Pa ni bilo. Vse je bilo treba pošteno plačati do poslednjega novca. Tako mi je tožil Bolhačev Pepe, ki ima pol ducata otrok v soli, kar dandanes ni tako česta navada. Dodal je: „Sedaj vidim, kakšna je tista šola, za katero pravijo, da je zastoj. Že cel mesec živimo zgolj ob kruhu in krompirju, ko ni novejš. Šele zdaj vem, kako velika breme sem si naložil, zato se ne čudim, ko drugi ljudje največkrat pri enem otroku ostanajo.“

„Saj bo bolje,“ sem ga solazil, „otroke imaš dobre, kaj ne?“

„Le kako, ko že 400 let počiva v črni gomili!“ mu oporekam, ko njegove želje ni mogoče izpolniti.

„Saj nisem mislil njega. Pošlji mi takega človeka, ki nam bo tiskal knjige.“

„Jih mar zdaj ne tiskajo, ka-li?“ se še bolj začudim.

„Veš, te knjige so drage. Ne zavoljo cene, ki seže globoko v naše žepce, marveč zavoljo potov in „ohodkov, Že cel mesec se vozim v mesto poslušat „Nimamo“ in „Pridite jutri.“

„Pa meniš, da bi ti Trubar pomogel?“

„Prav gotovo. On ali kdo drug. Toliko bi natiskal, da bi knjige pomajali. Vedno bi bile pravi čas tiskane, ti bi jih pa preskrbel.“

„Kako le, ko nimam sodov? Menda ne misliš, da bom tovoril knjige v solnih vrečah, ka-li?“

„Taktisto, taktisto. Knjige bodo za otroke, s soljo boš pa pamet solil tistim, ki so tega krivi.“

MARTIN KRAPAN

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Trubarja pošlji

Presneto so se morali starši potruditi, da so pravi čas nabavili knjige, zvezke in sto drugih reči, ki jim ne vem imena. Tekali so po trgovinah in dolge ure stali v repih, kot bi se dobilo zastoj. Pa ni bilo. Vse je bilo treba pošteno plačati do poslednjega novca. Tako mi je tožil Bolhačev Pepe, ki ima pol ducata otrok v soli, kar dandanes ni tako česta navada. Dodal je: „Sedaj vidim, kakšna je tista šola, za katero pravijo, da je zastoj. Že cel mesec živimo zgolj ob kruhu in krompirju, ko ni novejš. Šele zdaj vem, kako velika breme sem si naložil, zato se ne čudim, ko drugi ljudje največkrat pri enem otroku ostanajo.“

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Trubarja pošlji

Presneto so se morali starši potruditi, da so pravi čas nabavili knjige, zvezke in sto drugih reči, ki jim ne vem imena. Tekali so po trgovinah in dolge ure stali v repih, kot bi se dobilo zastoj. Pa ni bilo. Vse je bilo treba pošteno plačati do poslednjega novca. Tako mi je tožil Bolhačev Pepe, ki ima pol ducata otrok v soli, kar dandanes ni tako česta navada. Dodal je: „Sedaj vidim, kakšna je tista šola, za katero pravijo, da je zastoj. Že cel mesec živimo zgolj ob kruhu in krompirju, ko ni novejš. Šele zdaj vem, kako velika breme sem si naložil, zato se ne čudim, ko drugi ljudje največkrat pri enem otroku ostanajo.“

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Trubarja pošlji

Presneto so se morali starši potruditi, da so pravi čas nabavili knjige, zvezke in sto drugih reči, ki jim ne vem imena. Tekali so po trgovinah in dolge ure stali v repih, kot bi se dobilo zastoj. Pa ni bilo. Vse je bilo treba pošteno plačati do poslednjega novca. Tako mi je tožil Bolhačev Pepe, ki ima pol ducata otrok v soli, kar dandanes ni tako česta navada. Dodal je: „Sedaj vidim, kakšna je tista šola, za katero pravijo, da je zastoj. Že cel mesec živimo zgolj ob kruhu in krompirju, ko ni novejš. Šele zdaj vem, kako velika breme sem si naložil, zato se ne čudim, ko drugi ljudje največkrat pri enem otroku ostanajo.“

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Trubarja pošlji

Presneto so se morali starši potruditi, da so pravi čas nabavili knjige, zvezke in sto drugih reči, ki jim ne vem imena. Tekali so po trgovinah in dolge ure stali v repih, kot bi se dobilo zastoj. Pa ni bilo. Vse je bilo treba pošteno plačati do poslednjega novca. Tako mi je tožil Bolhačev Pepe, ki ima pol ducata otrok v soli, kar dandanes ni tako česta navada. Dodal je: „Sedaj vidim, kakšna je tista šola, za katero pravijo, da je zastoj. Že cel mesec živimo zgolj ob kruhu in krompirju, ko ni novejš. Šele zdaj vem, kako velika breme sem si naložil, zato se ne čudim, ko drugi ljudje največkrat pri enem otroku ostanajo.“

Uničevalci hotela

Samo za ekscentrične pop glasbenike

Večina hotelov po svetu bi raje sprejela v svoje sobe vrage osebno kot pa skupine rock ali pop glasbenikov z vsem njihovim spremstvom in občudovalci. V Los Angelesu pa so v hotelu Continental prišli na misel, da bi iz tega kovali zlato. Hotel, ki stoji v bližini 32 studiov, je postal zbirališče takih glasbenikov in njegovi uslužbenci ustrezajo vsem muham razvajenih zvezd.

Pristanek v PRASKUPNOSTI

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

D	L	IGRA S KARTAMI	TRAVA DRUGE KOSIJE	OPORO PRI ZAGANJAVANJU	100 PORTUG. AGENCIJA	SOBRATOV UZILEC	PAVEL KARLIN	NOGALIN	METROPOLJA SREBENSKE
ENOTA PRITISKA									
DELEC SNOVI				HUNSKI GLAVAR AN Z. IME			ERBIJ RIM. POZORAV		
SIROK PLASC					AM. DRŽAVA BAKER				
OVOJNA PLACI						TAVCAR	ITALIJA		
GLOBA					KDDR UCI				

Sto papig - sto prijateljic

»Zgodi se, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš voščilo za rojstni dan, pove pa kaj o barabi,« meni Danilo Stupar iz Črnomlja

Nenavadno blago: žive ptiče in same papige, prodaja včasih na črnomaljski tržnici redkobeseden možak. Zmeraj je krog njega kopica otrok, pa tudi drugih radovednežev, ki malone z nosom rinejo v ljubke pisane živalce. Pa tudi marsikateri kupec se najde.

Prodajalec Danilo Stupar je delavec v Beltu, v prostem času pa se z sedem let posveča papigam. Je tudi v ptičarskem društvu.

„Trenutno imam doma v kleti čez sto papigo. Ko se vrnem iz službe in grem k njim, stopim v svoj svet. Poprečno tri ure na dan preživim s papigami in največji sin mi pri delu pomaga. Paziti moram, da je temperatura v prostoru enaka, nalijam pticam vodo, dajem jim hrano in zelenjavo ter čistim kletke. Kadar imajo mladiče, morajo jesti trdo kuhana jajca. To je na kratko vsa nega, ki jo papiga potrebuje.“

„Je povedal črnomaljski ptičar.“

„Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

Prav lahko se torej zgodi, da kupiš papagajčka za staro teto in ga učiš reči „vse najboljše za rojstni dan“, ko pa kletko prineseš v dar, bo Koki zakričal: „Marš ven, baraba!“

ČUDNA STRANKA

Hotel sem uživali svoj prvi prosti večer - žena je prejšnji dan odšla za deset dni k sorodnikom v Philadelphia. Usoda pa je hotela drugače. Ko je pozvonilo pri glavnih vratih, je stenska ura kazala točno pol desetih. Vstal sem iz naslanjaja in bil odločen, da bom obiskovalcu kazal jezen obraz, ker me vnozmirja, pa naj bo, kdor hoče. Pa ni bil odraščel človek, ampak fant kakih petnajstih let, majhne rasti in bledega obraza.

„Prosim vas - je rekel z negotovim glasom. - ali stanuje tu odvetnik Perry?“

„Jaz sem, kaj želiš?“

„Bi hoteli takoj z mano? - je vprašal.“

Presenečeno sem ga gledal. - Kam? In preden grem, mar ne bi bilo dobro, da mi pokažeš, za kaj gre?“

„Nimava časa. Prosim te, je naj vas takoj pripeljem.“

„Poslušaj, mali, je to kaka otroška igra? Sala?“

„Ni sala. On umira.“

„Kdo umira?“

„Stric, ki stanuje v naši hiši.“

„Kako mu je ime? Ga poznaš?“

„Nisem ga vprašal za ime. Vem samo to, da je pri nas tri dni in da je zelo star.“

„Nikakor ne morem razumeti. ... če praviš, da umira, zakaj hoče, da pridem jaz? Zdravnika potrebuje, ne odvetnika.“

„Ne, ne! Zdravnik je že bil pri njem in je rekel, da ne bo preživel noči. Sedaj potrebuje odvetnika, da bi mu podal svojo poslednjo voljo.“

„Zakaj pa si prišel prav k meni? Se vsaj deset odvetnikov je v bližini.“

„Starec mi je rekel, da ste vi najbližji. Našel je naslov v telefonskem imeniku in me je takoj poslal sem. Oh, prosim vas! Ne bo umrl srečen, če ne bo govoril z vami.“

Naslonil sem se na vrata in se nisem mogel odločiti. Zakaj je ta starec izbral prav mene? In to ravno na moj prvi prosti večer. Nisem nameraval ubogati fanta, ko pa sem videl njegove proseče oči, sem odločitev spreminil.

„Kje stanuješ?“

„Na številki 14, Hawthorne Street.“

Ta naslov mi je zvenel nekak znano: ulica je morala biti neke blizu železniške postaje Norwalk, v starem delu mesta.

Vzel sem pisnico in rekel:

„Pojdiva.“

Zunaj je stal tiho. Vso pot nisva nič govorila. Bil sem nekako živčen. Jaz, znani odvetnik s Manhattan, grem poslušati poslednje želje nekega starca. Kakšen klient? Njegova poslednja volja ... Morda vsega skupaj 200 dolarjev, ki jih bo zapustil kdo ve komu ...

Ko je fant zavozil v temačno ulico, je fant zavpil:

„Tu smo! Tule, odvetnik!“

„Trenutek - sem rekel šoferju in dodal: - Bojše bo, če me čakate. Naj taksimeter dela.“

„Dobro, ne bom se premaknil.“

Fant me je vodil po stezi, ki je bila polna blata, k leseni hiši. Vhod je razsvetljevala slabotna žarnica. Če je to penzija, je to eden najslabših, sem si mislil.

Sla sva po stopnicah do nekih vrat.

Ko sva potrkala, se je zaslišal glas in dejal: „Naprej!“

Fant je odprl vrata in me spustil naprej. Znašla sva se v sobi, na sredini katere je bila miza, ob strani pa postelja. Na njej je ležal moški bledega obraza. Nasmešnil se je, ko sem stopil k njemu.

„Zelo ljubezno, da ste prišli - je rekel z dostojanstvenim glasom. Nisem imel upanja, da boste sprejeli.“

„No, vas poslanec je bil zelo prepričljiv.“

„Kje bo temu se moram opravičiti ... Gre za to, da nisem vedel, da je moje stanje tako resno.“

Ste prepričani ...

... da ne bom preživel noči? - se je grenko nasmehal. - Bojim se, da je tako. Ze leta sem bolan na sru in zelo dobro vem, bolje kot vsak zdravnik. Nocoj čutim, da je konec blizu.“

Tiho sem stal zraven njega, njegova mirnost me je presenečala.

„Jerry - je odgovoril dečka, - pomni odvetniški stol ... in če ti ni težko ali bi naju pustila sama. Želim bi čimprej končati.“

Počakal je, da je Jerry odšel, nato pa vprašal: - Ste pripravljeni? V notranjem žepu plašča sem imel nekaj potjenih obrazcev za oporke. Vzel sem enega in rekel:

„Pripravljen sem.“

„Seveda bom vaš trd plačal ... - Izpod blazine je privlekel že pripravljen ček. Pogledal sem številko: 200 dolarjev. Gledal me je: - Upam da bo dovolj.“

„Se preveč!“ - sem odgovoril.

Vzdihnil je:

„Potem pa, če hočete zapisati ... Moje ime je Henry Wilton.“

„Nastoj.“

„Nimam hiše. Tu sem pri dnu. Mislim, da bi ta naslov zadostoval.“

„Da, da seveda - sem mislil, Wilton pa je nadaljeval:

„Imenujem za izvrševalca svoje oporoke banko „Queens National“, ki pozna moje zadeve. Izjavljam, da sem popolnoma zaveden razuma in da želim, da želim, da prepričati, da bi imeli moji bližnji in dal

Brez skrbi, roparjev ni bilo

Zgodba o nemško govorečih napadalcih v Metliki je plod domišljije - Sodišče je oprostilo poskusa rop dva mlada domačina

4. januarja letos okrog 3. ure ponoči se je ob glavni metliški ulici pred gostilno Badovinac zaslilo: „Na pomoč! Na pomoč!“ Dva moška sta pritekla, dva pa zbežala. Na tleh je ležal domačin Milan Rajakovič in taml, da je pretepen in oropan.

Nočni dogodek, ki je tedaj vzbudil meščane, je te dni dobil epilog pred okrožnim sodiščem

PO PREVRAČNJU DVA V BOLNIŠNICI

23. septembra zvečer se je Radovan Jajčinovič iz Novega mesta vračal z avtom iz Mačkoveca proti domu, ko ga je v ločenskem ovinku na mokri cesti zaneslo v vsek. Od tam ga je odbilo še čez cesto v kozolec. Pri nesreči sta se poškodovala voznik in sopotnik Zarko Radiškovič. Oba sta v bolnišnici, gmotne škode je za 5.000 din.

Kdo vlamlja na Otočcu?

V noči na 23. september so spet trije lastniki osebnih avtomobilov, parkiranih pred restavracijo na Otočcu, ugotovili vlom. Vlomilec je obiskal „Zastavo 750“, last Jožeta Perka iz Žužemberka. Odnesele mu je tranzistorni magnetofon, kreditno pismo s 500 švicarskimi franki ter denarnico s fotografijami in dokumenti. Druga žrtev je bil avto Antona Kumpa iz Bršlina, v katerem pa je nepoklicani gost našel samo dokumente. V tretjem osebnem avtu, ki se ga je vlomilec lotil, ni mogel ničesar odnesti, ker je bil voznik previden. Bil je Američljan, ki si je v ljubljanski izposojevalnici avtomobilov izposodil vozilo. Trije vloni v eni noči in pred tem še vrsta drugih, očitno kaže, da na otoškem področju deluje spreten zmikav. Prej ali slej ga bodo gotovo dobili.

v Novem mestu. Senat pod predsedstvom Janeza Kramariča je obtožena Janka Kolenca in Stanka Stojkoviča, mlada delavca iz Metlike, oprostil obtožbe poskusa ropa.

Iz dokaznega gradiva in poteka razprave je bilo razvidno, da je ravs pred Badovinčevim gostilno potekal drugače, kot je trdil Rajakovič. Ta je rekel, da sta obtožena stopila predenj, da ga je Kolenc zgrabil za prsi in zahteval v nemščini denar, Stojkovič pa da mu je stal za hrbtom. Trdil je, da sta ga zbila na tla in pretepla, ker denarja ni hotel dati, potem pa

DOBOVA: VLAK PODRL PEŠČA

23. septembra je v Dobovi Vinko Šumi iz Mojstrane prečkal progo v trenutku, ko je iz ljubljanske smeri pripeljal ekspresni vlak. Lokomotiva je Šumija zbila po tleh. Hudo poškodovanega pešča so prepeljali v breziško bolnišnico.

NESREČA ZARADI SLABIH ZAVOR

24. septembra zjutraj je Pavle Sremac iz Nove Gradiške vozil kombi v koloni proti Ljubljani. V Krakovskem gozdu je kolona zmanjšala hitrost, zato je začel v koloni voziti proti Ljubljani. V Krakovskem gozdu je kolona zmanjšala hitrost, zato je začel ga je vozil Viljem Meglič iz Dol. Nemške vasi. Pri trčenju je nastalo za 9.000 din škode, medtem ko telesnih poškodb ni bilo.

Previdnosti ni nikdar dovolj

»Ne čutim se krivega,« je pred sodiščem dejal Ludvik Gantar, ki je do smrti povozil dva človeka

seboj nisem nič videl. Stori sem vse, kar je potrebno, da bi se prepričal, če je cesta za menoj prosta.« V tem primeru pa pogled v ogledalce ni bilo dovolj. Kot je ugotovil izvedenec, do mrtvega kota ceste za tovornjakom ogledalce ni selo.

Sodišče je smatralo, da v tem primeru Gantar ni storil vsega, da bi bil lahko zagotovo prepričan, da za njim ni nevarnosti in da je pot prosta. Voznik pa je to dolžan storiti, naj bo v kakršnikoli situaciji, in mora vozilo upravljati tako, da z njim ne ogroža varnosti drugih. Če bi Gantar tedaj peš stopil za vogal ali pa koga poprosil, naj zanj to stori, mu tudi pred sodišče ne bi bilo treba.

Po mnenju sodišča pa je tudi tragično umrlj Stopar na mopedu delno pripomogel k nesreči, ker je ugotovljeno, da je tik pred trčenjem vozil za tovornjakom v prekratki varnostni razdalji. Sodišče je obtoženemu Gantarju prisodilo 1 leto strogega zapora, sodba pa še ni pravomočna.

ZANESLO GA JE

23. septembra je peljal proti Velikemu Podlogu Anton Teromovič iz Črešnjic. V levem nepreglednem ovinku med Jelšo in Vel. Podlogom mu je pripeljal naproti Franc Kavčič iz Črešnjic, ki ga je pred srečanjem zaneslo na levo stran in je trčil v Teromovičev avto. Škode je za 20.000 dinarjev.

Takle je podrti most na Dvoru, zaradi katerega je promet proti Kočevju čez Suho krajino in Smuko onemogočen. Most se je podrli, ko je pretekli teden čezenj zapeljal tovornjak. Na srečo vsaj žrtv ni bilo. (Foto: Sandi Mikulan)

ob klicih na pomoč zbežala.

Dejstvo je — priznavata ga tudi Kolenac in Stojkovič — da sta Rakajoviča pretepla, ni pa bilo govora o zahtevi po denarju in ga tudi nista vzela. Da sta se Rakajoviča lotila, pa opravičujeta s tem, da jima je ob srečanju ponoči, ko so bili vsi malce „pod paro“, grdo preklel mater.

Rajakovič tudi ni imel očitnih poškodb, saj ni bil pri zdravniku in jih kratkati ne more izkazati. Če bi hotel svoja someščana preganjati zaradi prask, pa bi moral vložiti zasebno tožbo.

ŽE VEDO, KDO JE NEZAVESTNI

Ko so hudo poškodovanega Dušana Krpanjeviča iz Srebrnič 23. septembra popoldne pripeljali v novo-mško bolnišnico, še niso vedeli, kdo je. Bil je v nezavesti in v kritičnem stanju, do torika popoldne pa se njegovo zdravje ni popravilo. Krpanjevič, delavec iz IMV, se je 23. septembra popoldne peljal na mopedu mimo Mokrega polja. Vozil je po levi in trčil v avtobus, ki ga je od Sentjerneja proti Mokremu polju vozil Franjo Gubo iz Medvod. Ker mopedist ni imel pri sebi nobenih dokumentov, sprva niti niso vedeli kdo je možki, ki je obšel na tleh.

Tudi kratek izlet je lahko drag

Zaradi voženj s tujimi vozili je črnomeljsko sodišče zadnje čase izreklo več zapornih kazni - nepogojno!

Da mladi ljudje segajo po tujih vozilih, ker bi radi volan držali v rokah, se vse češče dogaja tudi v Beli krajini. Skoro vsi taki primeri pa se zgrade v rahli ali malo večji vinjenosti in še to skupno lastnost imajo: po tujih vozilih segajo predvsem brezdelneži.

Četudi štejejo tvrstno kriminaliteto za lažja kazniva dejanja, pa se je tudi tu kaznovala politika zaostrila. Slejkoprej vsakega dobio in kratke nočne izlete se konča s kaznjivo, celo zaporno. Poglejmo nekaj primerov, čeprav sodbe še niso pravomočne:

Hinko Bajuk, 21-letni priučeni instalater brez zaposlitve z Radovice, je iz nezaključene kleti v domači vasi vzel moped in se odpeljal z njim (brez izpita) proti Metliki. Med vožnjo je naletel na patroljo milice, toda na poziv fant ni ustavil. Miličniki pa so ga seveda ujeli. Zaradi odvzema motornega vozila je Bajuku občinsko sodišče prisodilo mesec dni zapora.

Janko Muže, nezaposleni delavec iz Kanizarice, je letos spomlad iz dvorišča Vrtnove hiše v Dobličah odpeljal kolo. Izgovarjal se je, da mu je to dovolila lastnikova mati, toda priče o tem niso nič vedele. Obtoženec je zagrabil s tem tativno, zaradi katere bo 15 dni sedel. Vragolija Jožeta Kotarja, delavca z Broda, in Janeza Hočevarja, nezaposlenega šoferja iz Črnomlja, se je končala s sodbo: vsakemu 2 meseca zapora. Ta dva sta po popivanju odpeljala avto, ki ga je sredi mesta pred samopostrežbo v Črnomlju pustil Anton Flek. Odpeljala sta se v Ljubljano, avto pustila v Prijateljevi ulici, drugi dan pa odpotovala vsak na svoj dom. Hočevar, ki se je v Črnomelj pripeljal z vlakom, je po „ovinku“ lastniku sporočil, kje ima vozilo.

Jože Prhne, zidar iz Kanizarice, je bil obsojen na 6 mesecev zapora, pogojno za dve leti. Ta se je izkazal hudo drznega. Medtem ko je Anton Klemenčič s Suhorja pustil avto s prižiganim motorjem, da bi se v zimskem času ogrel pred vožnjo, pod oknom gostilne Na Dragah, sam

Vsakdan naših Romov! Del je redno zaposlenih in z njimi ni težav, del pa jih živi še vedno nomadsko življenje. Ti kradejo, prosjajo, moški pa se večinoma potikajo po zaporih. Problem Romov je pri nas še daleč od rešitve, kajti z njim se v večini občin nihče načrtno ne ukvarja. Posnetek preteklega tedna je z Gavgenhribe pri Metliki. (Foto: R. Bačer)

pustil pred Pionirjemv samskim domom v Novem mestu. Poudariti pa velja, da pri izreku sodbe sodišče vselej preveri, ali ima opravka s človekom, ki je prvič obtožen, ali pa s povratnikom. Slednjim gre seveda strožja kazen.

KRONIKA NESREČ

GOMILA: ZARADI VPREGRE BREZ LUCI — 20. septembra zvečer je Stane Smrke z Gomile vozil osebni avto z Rodin proti domu, ko je v vasi nenadoma pred seboj opazil neosvetljeno konjsko vprego. Avtomobilist je močno zavrl, pri tem pa ga je zaneslo v ograjo in ima za 500 din škode. Voznik vprege Nande Pintar iz Češnjekva je neprizadeto odpeljal dalje.

IRČA VAS: NENADOMA NA CESTO — Alojzija Špelko z Broda je 21. septembra zvečer z avtom peljala čez Irčo vas, pri križišču z Volčičevo ulico pa je na cesto nenadoma zapeljal z avtom Ivan Božič iz Regerčeve vasi. Vozili sta trčili. Škode je za 5.000 din.

MALI NERAJEC: DEKLICA PRED TOVORNJAK — Ko je 21. septembra popoldne Jože Panjan z Malega Nerajca vozil tovornjak proti Črnomlju, je v Nerajcu dohitel skupino otrok in jo začel prehitovati. Nenadoma je iz skupine stopila 10-letna Alenka Kuzma z Belčjega vrha, zato jo je tovornjak zadel. Deklico so odpeljali v novomeško bolnišnico.

STRANSKA VAS: ZLETEL S CESTE — Janez Rožman z Boršta pri Metliki je 22. septembra popoldne vozil z Gradca proti Semiču, toda v Stranski vasi je v ovinku avto zaneslo s ceste, da se je večkrat preuknil, vendar je obstal na kolesih. Med prevračanjem sta voznik in sopotnik Jože Starešinič s Krasinca padla z vozila, pri tem pa se je Starešinič hudo poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico. Škode je za 8.000 din.

GRIBLJE: ČELNO TRČENJE — Peter Matkovič iz Doblič je 22. septembra popoldne vozil avtobus z Gribelj proti Črnomlju. Naproti mu je pripeljal z drugim avtobusom Anton Zalec iz Zupudja. Na ozki cesti sta vozili med srečanjem trčili. Škode je za 8.000 din.

RATEŽ: AVTO V HIŠO — Ko je 17. septembra zjutraj Jožica Drobež iz Gor. Gomile vozila avto iz Sentjerneja proti Novemu mestu, ji je na Ratežu pripeljal naproti po sredi ceste neznan avtomobilist. Drobeževa je močno zavila v desno, pri tem pa je avto zaneslo v hišo št. 2. Škode je za 7.000 din.

SUHOR: PO MOKRI CESTI NAVZDOL — Ivan Gorše iz Metlike je 17. septembra zjutraj vozil avto čez Gorjance proti Metliki, v ovinku na Suhorju pa je avto na mokri cesti zaneslo po nasipu navzdol, da se je prevrnil, vendar obstal na kolesih. Škode je za 4.000 din.

PRIMOSTEK: ZANESLO GA JE V TOVORNJAK — Niko Zunič iz Zuničev je 17. septembra popoldne stal s tovornjakom ob desni strani

ceste v Primostku in nalagal mleko, ko je s črnomaljske smeri pripeljal avto Mirko Judnič iz Ručetne vasi. Tovornjak je začel prehitovati, toda na mokri cesti ga je zaneslo in je trčil v tovornjak. Škode je za 5.000 din.

METLIKA: NI MOGEL USTAVITI — Metličan Franc Bracelj je 17. septembra zjutraj vozil z avtom po CBE in je pri zdravstvenem domu nameraval zaviti v levo. Ker je nasproti prihajal drug avto, je Bracelj ustavil, toda za njim vozeča osebni avto z Antonom Težakom iz Radovičev in avtobus z voznikom Antonom Stublarjem iz Jugorja sta trčila. Avtobus namreč ni utegnil ustaviti, trčil je v Težakov avto, tega pa je porinilo v Braceljevega. Na vseh treh vozilih je škode za 4.000 din.

MEDVEDJEK: HUDA NESREČA — 18. septembra popoldne je Dušan Podkrižnik z Broda pri Novem mestu vozil avto iz Ljubljane proti Novemu mestu, pri Medvedjeku pa je prepozno opazil pred seboj osebni avto, ki ga je vozil Janez Kamni iz Pristave. Podkrižnik je trčil v zadnji del kamnivegega vozila, pri tem pa sta se voznik Janez Kamni laže in Alenka Podkrižnik v drugem avtu hujše poškodovale. Škode je za 7.000 din.

OTOČEC: NI SE PREPRIČAL — Alojz Junc z Otočca je 18. septembra popoldne peljal z avtom z Rateža proti domu. Ko pa je v Otočcu zapeljal na prednostno cesto, se ni prepričal, če je pot prosta. Ker je ravno tedaj mimo pripeljal z avtom Anton Kraševac iz Jerš, sta vozili trčili. Škode je za 6.000 din.

GORJANCI: TOVORNJAKA TRČILA — Jože Režek iz Bojanje vasi je 18. septembra popoldne vozil tovornjak iz Novega mesta proti Metliki, na Gorjancih pa mu je naproti pripeljal s tovornjakom Mirko Šiško iz Novega mesta. Na spolzki cesti je med srečanjem Šiškov tovornjak začelo zanašati in je trčil v Režkovo vozilo, od tam pa ga je odbilo na travnik. Gmotne škode je za 10.000 din.

ČATEŽ: SREČA V NESREČI — Martin Vidic iz Dobravnice je 18. septembra popoldne vozil avto v koloni s Čateža proti Novemu mestu. Za njim je vozil Mercedes 220 in začel Vidica prehitovati, ko je naproti pripeljal drug avto. Vidic se je umaknil, zapeljal na bankino, tedaj pa je avto zaneslo v vsek in se je prevrnil. Vidic je padel iz avtomobila, medtem ko je vozilo drselo bočno naprej. Na srečo Vidicu ni bilo nič, na avtomobilu pa je za 10.000 din škode.

Dežurni poročajo

KOLO SO UKRADLI — Matiji Draganu iz Studenca pri Trebnjem je nekdo v noči na 22. september odpeljal moško kolo izpred železniške postaje v Novem mestu.

KURETINA JIM DIŠI — Kurnik Izidorja Mrvarja v Prečni je imel v noči na 22. september nepoklicane goste. Izginilo je namreč 9 kokoši. **MOPED JE DOBIL NOGE** — Albinu Trefalu iz Novega mesta je nekdo 22. septembra ponoči odpeljal rdeč moped izpred Pionirjevega skladišča v Bršlino.

RAZGRAJAL V LOKALU — 22. septembra so šentjernejski miličniki pridržali do iztreznive Martina Vidica iz Smolenje vasi, ker je vinjen razgrajal v gostilni Ivana Zagorca v Dol. Stari vasi. Prijavljen je sodniku za prekrške.

IŽPRED KIOSKA V NEZNANO — Alojzu Cimermančiču iz Vinje vasi je 23. septembra zvečer izginil moped NM 58-088, ki ga je pustil pri kiosku na Novem trgu v Novem mestu.

ZARADI RAZGRAJANJA PRIDRŽANA — Novomeški miličniki so 23. septembra popoldne pridržali do iztreznive Novomeščana Franca Malija in Darka Malija iz Otočca. Razgrajala sta v kavarni Metropol in delala nered. Zaradi tega se bosta morala zagovarjati pred sodnikom za prekrške.

„PRI MARIČKI“ GA JE ZANESLO

24. septembra ponoči je Peter Medle z Ragovega vozil avto proti Bučni vasi, ko je njegovo vozilo v ovinku pri „Marički“ zaneslo. Trčil je v skalo, se prekucnil na bok in tako obstal. Škode je za 8.000 din, voznik pa je odnesel celo kožo.

BLANCA: NI SE PREPRIČAL

23. septembra se je peljal s kolesom s pomožnim motorjem Slavko Miller iz Stolovnika po stranski cesti proti Brestani. Na Blanci se na križišču ni prepričal, če je pot prosta, zato je zaprl pot vozniku Janezu Potrjanu iz Sevnice. Pri trčenju je kolesar padel in se laže poškodoval.

VOZNICI TRČILI

Proti Bizeljskemu je peljala 23. septembra zvečer Anica Slapšek iz Brezine. V gozdu Dobrava je naproti pripeljala Danica Ogorevc iz Sentjerneja. Ker sta obe voznici vozili po sredini ceste, sta trčili. Škode je za 12.000 din.

Kmalu omejena hitrost?

Glede na to, da smo Slovenci po številu nesreč na cestah in smrtnih žrtev v prometu precej pri vrhu evropske lestvice, velja samo pozdraviti predlog republiškega sveta za vzgojo v cestnem prometu, naj bi hitrost na slovenskih cestah z odkolkom omejili. Kaže, da bo predlog v kratkem tudi sprejet.

Po novem bo največja dovoljena hitrost na avtocesti 120 km na uro, na magistralah in regionalnih cestah bomo smeli voziti največ 100 km, na vseh ostalih cestah pa bo največja dovoljena hitrost 80 km na uro.

Predlagajo tudi, naj bi za kršitelja tega odkloka znašala kazen najmanj 100 din. Ali so ti ukrepi dovolj ostrilci ali ne, bo najbrž marsikdo ocenjeval po svoje, kljub vsemu pa gre za prvi resen korak družbe, da bi omili nevarnost, v katero se podaja vsak udeleženec v prometu.

Javnost je pričakovala tudi, da bodo hkrati z ome-

jitvijo hitrosti ukinili dovoljenih 0,5 promila alkohola v krvi voznika motornega vozila, toda to se ni zgodilo. Še vedno bomo torej srečevali za volanom ljudi, ki so pili, a jim zato nihče nič ne more. Vsak preprosti človek ve, da na primer kozarček žganja učinkuje zelo različno na prištevnost ljudi. Nekdo bo po zaužitju pijači še vedno lahko imel vozilo v oblasti, drugemu pa bo eno samo šilce močno stopilo v glavo.

Zagovorniki treznosti za volanom smo torej razočarani, zlasti še, ker jo je zahteval tudi socialnozdravstveni zbor zvezne skupščine. Že samo podatek, da smo do letošnjega prvega jesenskega dne našli 492 mrtvih v prometnih nesrečah, bi moral odgovornim vzbuditi več odgovornosti do vprašanja treznosti. Zakaj predlagalci omejitve hitrosti niso zahtevali tudi popolne treznosti, ostaja odprto vprašanje.

R. BAČER

Znanje je moč

Septembra so v Novem mestu odprli oddelek politične šole za izobraževanje komunistov

Ker vprašanje Nika Pauliča o dirki na Gorjance ni več aktualno, saj je dirka iz razumljivih in nerazumljivih razlogov odpadla, smo za ta četrtkov intervju obiskali direktorja Zavoda za izobraževanje kadrov Andreja Grča, da bi povedal kaj o srednji politični šoli, katere oddelek so odprli v Novem mestu.

„Ko je medobčinski komite ZK začel akcijo za novomeški oddelek politične šole, je bilo slišati precej pikrih besed na ta račun. Predvsem je motilo nekatero, da bo slušatelj politične šole v enem letu dobil srednješolsko izobrazbo in da je šola neke vrste privilegij. Vsi ti ugovori seveda odpadejo, če se pogleda namen, ki ga šola ima, pa tudi samo dejstvo, da se bodo slušatelji vrni-

do sedaj v glavnem praktični, niso pa bili trdni v teoriji, ki je seveda važna postavka v tolmačenju vloge komunistov v naši samoupravni družbi. Namen šole je, da jim v kratkem času enega leta da na teoretičnih osnovah marksistične znanstvene misli in izkušnjah razvoja revolucionarne socialistične prakse potrebno znanje in stopnjo izobrazbe za uspešnejšo družbeno-politično in samoupravno dejavnost in da jim posreduje znanje o sodobnih družbenih gibanjih in problemih razvoja pri nas in v svetu. Temu namenu je prilagojen tudi učni program, ki je precej obširen, saj zajema področja od marksistične filozofije, sociologije in ekonomike do slovensčine.“

Andrej Grča je povedal, da z izbiro predavateljev ni bilo večjih težav in da so dobili vse z visokošolsko izobrazbo, komuniste, seznanjene s pedagoško prakso.

„Rad bi poudaril, da šola ni formalnost, ampak resnična potreba, kajti znanje, ki ga posredujemo, bi moralo biti v lasti vsakega komuniste. Mislim, da ne bi bilo slabo, ko bi se v zimski sezoni za komuniste organizirala občasna predavanja o aktualnih problemih kulturnega in političnega značaja, da bi bil komunist tako resnično človek dovolj širokega obzorja.“

Na koncu razgovora pa je Andrej Grča postavil vprašanje o ustanovitvi organizacije za ekonomiko, ker se sedanjí Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela ukvarja v glavnem z izobraževanjem in bi bil Zavod za ekonomiko, ki bi se ukvarjal samo s tem vprašanjem potreben.

M. MARKELJ

Andrej Grča

li na prejšnja delovna mesta, zavrača vse pomisleke.“

Tako je pogovor začel Andrej Grča, ko sva pregledovala statut politične šole in seznam vpisanih. V novomeški oddelek je vpisanih 30 slušateljev, med njim tudi dve dekleti. Večina njih so predvsem delavci iz neposredne proizvodnje z različnimi družbenimi funkcijami.

„Vsi naši slušatelji so bili

Kolo integracij - naprej

V obdobju ustavnih razprav spregovoriti tudi o nadaljnjem združevanju gospodarskih dejavnosti v občini - narekuje načrt ZK

Eno osrednjih pozornosti posveča delovni načrt občinske konference ZK v Novem mestu za september in oktober nadaljnemu združevanju gospodarskih dejavnosti. Ustrezne sklepe so na nedavni seji komiteja oblikovali v skladu z zahtevami, ki so izbile na dan na osmi seji občinske konference.

Komuniste v Eli in novomeški Iskri ta načrt obvezuje, da ocenijo potek pogovorov o možni združitvi obeh delovnih organizacij in s sklepi seznanijo delavce in komite. Podobno so dolžni storiti komunisti v komunalnem podjetju in Vodovodu, kjer morajo se zlasti razčleniti, zakaj se poskus že začete združevanja podjetij ni posrečil. Svoj odnos do združevanja v tem obdobju morajo opredeliti člani ZK v zdravstvenem domu in bolnišnici. O možni integraciji trgovine v Novem mestu morajo spregovoriti komunisti v Novotehni in Dolenjki. Organizaciji ZK v Novogradu ter sindikat v OMF Inštalater ter v Rogu občinska konferenca ZK z delovnim načrtom narača, naj kritično spregovore o možnih medsebojnih integracijah. O možnosti skupnega razvoja gostinske in turistične dejavnosti pa so dolžni presoditi komunisti, zaposleni v ustreznih delovnih organizacijah.

Veliko nalog predvideva jesen-

ski akcijski načrt konference za komuniste v zvezi z ustavnimi spremembami. Člani ZK, je rečeno, se morajo tvorno vključiti v razpravo o novih ustavah in občinskem statutu. Hkrati si je potrebno prizadevati, da

bodo v duhu novih ustav čimprej zaživele vse temeljne samoupravne in interesne skupnosti. Ob tem je nujno začrtati jasno razvojno pot s kratkoročnimi in dolgoročnimi načrti. Ne gre pozabiti, da prehajamo na delegatski sistem, zato je dolžnost komunistov, da pomagajo pri oblikovanju idejnih in družbeno političnih meril za delegate v vseh temeljnih samoupravnih skupnostih.

I. ZORAN

V četrtek stá tovarno Labod v Novem mestu obiskali članica sveta federacije Lidija Šentjarc in predsednica republiške konference za družbeno aktivnost žensk Olga Vrabič. Na sliki: gostji si ogledujeta tovarno. (Foto: S. Mikulan)

Suhokrajinski drobiž

OBISK V LABODU:

O jubileju

1974: Labod 50-letnik

PROMETNA POVEZAVA MED OBEMA BREGOVOMA reke Krke za tovarni promet od Soteske do Šmihela pri Žužemberku je z zrušitvijo mostu na Dvoru popolnoma ohromela, upajo pa, da jo bodo kmalu spet oživil. Na Dvoru bo namreč Skupnost cest SR Slovenije zgradila montažni most (izvajalec del bo podjetje GRADIS iz Ljubljane), v Žužemberku pa je že pričela priprave za gradnjo mostu krajevna skupnost.

VELIKI VAPŠKI VODNJAK SO PRICĀLI KOPATI NA PLEŠIVCU NAD ŠMIHELOM PRI ŽUZEMBERKU. Nad vodnjakom bodo napravili veliko streho, da bodo prestregli čimveč vode. Izbrali so višinsko točko nad vasio, tako da bodo iz vodnjaka lahko speljali vodo k vsem sedmim gospodinjstvom, kolikor jih je v tem zaselku. Gradnjo je programirala žužemberška krajevna skupnost po predhodnem dogovoru s tamkajšnjimi občani. Dogovorili so se, da bo krajevna skupnost opravila kompresorska dela, poskrbela za minerja ter prispevala ves potrebni cement, železo, pesek s prevozi, ostala dela pa bodo opravili občani sami.

LOKACIJA ZA GASILSKI DOM NA DVORU je določena na zemljišču, ki je v upravi žužemberške zadruge. Za pridobitev zemljišča bo prišla v poštev menjalna pogodba med gasilskim društvom in zadruzo. Gasilsko društvo ima namreč zemljišče pri sedanjem domu, ki je manjše in mu po programski ureditvi ne ustreza. Ko bodo zgradili nov dom, bodo odstopili tudi sedanji dom.

LETOŠNJA TRGATEV v Suhi krajini se je pričela. Pridelak grozdja je za polovico slabši od lanskega. Grozdje pa je tudi nekvalitetno. Še posebno žalostna bo trgatve na območju Ajdovca, kjer ne bodo imeli kaj trgatej, saj jim je toča uničila skoraj ves pridelek.

M. S.

FRANCOZE ZANIMA SAMOUPRAVLJANJE

19. septembra je obiskala Novo mesto delegacija francoskega sindikata tekstilcev, usnarjev in čevljarjev SFDT. Pod vodstvom generalnega sekretarja Rogera Toutaina so gostje dopoldne obiskali Novoteks, popoldne pa so si ogledali Dolenjski muzej, gmsko osnovno šolo in mestne zanimivosti.

Francoske sindikalne delavce je zlasti zanimalo, kako pri nas samoupravljamo in, bolj določeno, kakšna vprašanja obravnavajo na delavskem svetu v tekstilni tovarni. Sekretar osnovne organizacije ZK Danilo Kovačič je med drugim dejal: „Na prvi seji delavskega sveta pred 23 leti smo govorili o tem, naj podjetje kupi kravo, da bodo otroci naših zaposlenih žena imeli mleko. Danes govorimo o denarju v milijardnih številkah.“

GASILCI NAČRTUJEJO

Že nekaj let se pogovarjajo, da bi ustanovili gasilsko enoto za vasi Veliko Lipje, Malo Lipje in Gradenc. Ta zamisel je izredno pohvalna, saj so to odročne vasi, kjer bi bila domača pomoč v primeru požara kar pri roki. Vendar je do uresničitve dolga pot. Letos so o tem razpravljali na zboru volivcev v Žužemberku in priporočili žužemberškemu gasilskemu društvu, naj tam ustanovi svojo podružnico. To priporočilo je občni zbor društva sprejel in sedaj se že pripravljajo na ustanovitev podružnice, ki bo imela svoj sedež v prostorih nekdanje šole v Velikem Lipju. Motorno brizgalno, zaeakrat staro, jim bo priskebela krajevna skupnost, žužemberški gasilci pa jih bodo usposobili za gasilstvo. Zanimanje za gasilstvo je v vseh treh krajih dokajšnje, zato so obeti dobri.

M. S.

SKLAD SE VEČA

V sklad za gradnjo šol v novomeški občini so v mesecu avgustu krajevne skupnosti iz krajevnega samoprispevka nakazale 264.553,85 dinarjev, in sicer: KS Novo mesto 185.446,30 din, KS Sentjarc 24.768,65 din, KS Prečna 1.402,35 din, KS Brusnice 5.392,15 din, KS Žužemberk 12.117,55 din, KS Stopiče 6.439,70 din, KS Orehovica 2.115,90 din, KS Straža 19.443,90 din, KS Bična vas 2.427,10 din, KS Bučna vas 3.597,30 din in KS Gabrje 1.402,95 din. Prispevki delovnih in drugih organizacij za mesec avgust znašajo 66.222,45 din. Sklad se je tako povečal za 330.776,30 dinarjev.

sko graditev v občini, b) zagotoviti nepretrgane gradbene in obrtniške zmogljivosti za preurejanje in investicijsko vzdrževanje stanovanj in poslovnih prostorov, c) sodelovati na vseh področjih - od programiranja do vzdrževanja, pri čemer naj bi upoštevali sodobno tehnologijo, ki omogoča poceni gradnjo z materiali, ki se dobijo na domačem trgu.

Najozja oblika sodelovanja je zamišljena tako, da bosta podjetji skupaj vlagali sredstva v pripravni programov, projektov, odkup in pravo stavbnih zemljišč. Take oblike sodelovanja so v času, ko se v občini pripravljamo na usmerjeno in organizirano gradnjo stanovanj za delavce, neobhodne. Dominvest začne kot investitor že letos graditi stanovanja za upokojece, hkrati pa se pripravljajo na graditev s sredstvi solidarnostnega stanovanjskega sklada. Poleg tega pripravljajo za stanovanjsko zadavdo območje v Irči vasi in o Cesti herojev v Novem mestu (med vrtnarjo in bencinsko črpaliko). Projekte že izdelujejo in tudi stavbna zemljišča že odkupujejo.

I. ZORAN

LABODOVI UPOKOJENCI ŽIVE S TOVARNO

Upokojevci tovarne Labod se ne morejo pritoževati, da so povsem odrezani od svoje tovarne: v soboto, 15. septembra, jim je tovarna omogočila prijateljski obisk in srečanje z upokojevci ptujске Delte, ki se je letos združila z novomeško tovarno Labod. Med obiskom so se seznanili z delom in načrti ptujске tovarne ter si ogledali zanimivosti mesta Ptuj.

Pred kratkim so upokojevci prejeli tudi denarno pomoč za nabavo ozimnice v znesku 300 dinarjev na osebo.

Dominvest in Novograd - sodelavca

Podpisani dogovor med podjetjema predvideva tudi skupna denarna vlaganja v stanovanjsko graditev - Cilj: poceni gradnja

Pred kratkim sta direktorja Miha Hrovatič in Vinko Bele v Novem mestu podpisala dogovor o poslovno-tehničnem sodelovanju med Dominvestom in Novogradom. S tem sta dala pravno veljavo aktu, ki sta ga predtem obravnavala in sprejela delavska sveta obeh delovnih organizacij.

Na slavnosti, ki so se je udeležili predstavniki obeh podjetij, so poudarili, da je do takega dogovora prišlo na obojestransko pobudo in v skladu z resolucijo o nadaljnjem razvoju stanovanjskega gospodarstva. Le-ta namreč pravi, da je potrebno integralno povezovati vse dejavnike na področju stanovanjske graditve, od programiranja prek projektiranja, priprav in urejanja stavbnih zemljišč do graditve in vzdrževanja stanovanj.

Miha Hrovatič je med drugim poudaril: „Glede na to, da je Dominvest organizacija združenega dela, ki opravlja to dejavnost, Novograd pa organizacija, ki izvaja gradbeno in obrtniška dela pri novih gradnjah, ter je že do zdaj veliko delal za Dominvest pri adaptacijah in investicijskem vzdrževanju stanovanjskih in poslovnih prostorov, smo se odločili še tesneje sodelovati.“

Namen dogovora je trojen: a) racionalizirati in poceniti stanovanj-

Hrovatič in Bele: s podpisom zajamčeno ožje sodelovanje.

MINI ANKETA

Stanovanja so gotovo eden največjih problemov, s katerim se soočajo mladi in stari. Težko je tudi takrat, kadar šolarji in mladi zaposleni iščejo vsaj sobico, le toliko, da je streha nad glavo, pa jim vsa skromnost ne pomaga, kajti tudi sobica ima visoko ceno, velikokrat pa je povsem neprimerna.

ANICA MIKLAJČIĆ, učenka gradbene šole: „Že odkar se je začela šola, iščem sobo. Doma sem iz Bele cerkve in bi stalni stanovanjski prostor v Novem mestu zelo potrebovala. Ampak sobe so tako drage, pa še slabe povrh! Zdi se mi celo, da je za nas, dekleta, težje dobiti sobo kot za fante. Še sreča, da imam štipendijo in bom lahko vzela tudi dražjo sobo, samo da jo dobim.“

Sobe

DANIĀLA KRŽE, frizerka: „Ko sem pred letom dni prišla v Novo mesto, sva z možem povsod iskala primerno stanovanje. Presenetilo me je, da je tudi v Novem mestu taka težava s tem. Za 500 dinarjev sem dobila sobo s kuhinjo, vendar je kljub visoki ceni neprimerna. Soba je stara in vlažna. Imam občutek, da podnajemnike izkoriščajo. Še posebno težko pa je za poročene, ki se jih vsi otepljejo.“

MIJA GORŠE, učenka gradbene šole: „Doma sem iz Ribnice in nujno potrebujem sobo v mestu, kajti le tako bom lahko sledila pouku in končala šolo. Nimam štipendije, zato mi je iskanje sobe toliko težje, ker pač ne morem vzeti dragih. Tiste, ki niso preveč drage, pa mi ne ustrezajo, ker moram pri študiju precej risati in potrebujem primeren prostor.“

MARKO KLINC, komercialist: „Stanujem kot podnajemnik v stari stavbi v središču mesta, in naj se še tako čudno sliši: v hiši ni vodovoda, tako da moram po vodo hoditi v hišo preko ceste! Kako živi v takem stanovanju družina z majhnim otrokom, si lahko mislite. Iskal sem že drugo stanovanje, pa ga zaradi visokih cen, ki sežejo tudi do 1000 dinarjev, ne morem najeti.“

TONČKA KRAMAR, kemijska tehničarka: „Odkar sem končala šolo, iščem primerno sobo, pa je ne morem dobiti. Ali je cena tako visoka ali pa je neprimerna. Poleg tega pa od podnajemnikov ljudje radi zahtevajo take omejitve, da so že kar smešne. Mislim, da je to problem zaradi velikega števila šol in večanja števila zaposlenih v Novem mestu postal zelo pereč.“

BORCI - IZLET!

Avtobusni izlet po Sloveniji in Hrvaški bo priredila krajevna organizacija ZB Novo mesto - levi breg 7. oktobra. Z novomeške avtobusne postaje se bodo udeleženci odpravili ob 5.30 uri v Varaždin, Borl, Ptuj, Krapino, Kumrovec in Kostanjevico. Vrnili se bodo istega dne ob 19. uri. Voznja bo brezplačna. Prijave bodo zbirali do 3. oktobra v pisarni občinskega odbora ZZB NOV ali pri Rudolfu Simoniču v stanovanju na Cesti komandanta Staneta 32.

Novomeška kronika

SPORED NI VAŽEN - Kino doma JLA sproti obvešča v svojih oglasnih omarih gledalce, kakšen film igra in kdaj si ga lahko ogledajo. Vse lepo in prav, toda sporedu ni verjeti, saj film, napovedan za tri dni, mrkne večah že po enem dnevu.

TAM JE HIŠICA - Na Kristanovi še sedaj stoji lesena baraka še iz časov, ko je bilo sedanje naselje gradbišče. Da se to ne bi pozabilo, baraka še zdaj „plemeniti“ okolje.

BRONASTA PLAKETA - Novomeška tovarna Labod je za svoj program kvalitete na Zagrebškem velesejmu kot edina od slovenskih konfekcijskih tovarn prejela bronasto plaketo.

TRZNICA - Petkova trznica je bila običajno založena, čeprav jutranji mraz sili prodajalke, da čimprej prodajo svojo robo. Posebno pestra je bila izbira izdelkov suhe robe. Cene nekaterih živil: kilogram fižola v stročju je veljal 8 din, paradiznika 5 din, kumaric 5 din, čebule 5 din in zelja od 2 - 3 dinarje. Sadje so prodajali po zmernih cenah: kilogram jabolk je stal 7 din, grozdja 6 - 7 din, hrušk 10 din in limon 14 din.

SMRTI - Umrla je Terezija Šonta, užitkarnica iz Šmihela 25. ROJSTVA - Rodile so: Irena

Ena gospa je rekla, da še dolgo ne bo delavskih stanovanj, če se bodo urejevalci zemljišč in gradbeniki med seboj pozivali na igro odprtih kart. Je rekla, da bi bilo več streh nad glavo, če bi bilo manj iger in več dela...

Na Senovem prvič osnovna šola za odrasle - Letos povsod brezplačno

Znanje je ključ do napredovanja na delovnem mestu, ključ do uveljavljanja v družbi. Življenje zahteva nenehno strokovno, splošno in družbeno-politično izpopolnjevanje. Delavska univerza je ena tistih ustanov, ki pomaga odraslim nadoknaditi zamujeno in jim omogoča nadaljnje usposabljanje po izredni poti.

Še malo in vrata šol za odrasle se bodo odprla tudi v krški občini. V osnovni šoli bo letos pouk brezplačen. Njeni oddelki bodo v Krškem in prvič na Senovem, da se delavcem Rudnika, Lisce in Metalne ne bo treba voziti na predavanja.

Kandidati za ekonomsko srednjo šolo se bodo izpopolnjevali z dopisnim študijem, del snovi, predvsem težja poglavja, pa jim bo delavska univerza posredovala s predavanji. V to šolo se lahko vpiše vsak, kdor je uspešno končal osnovno šolo, triletno trgovsko šolo ali dveletno administrativno šolo. Šolnina za en letnik je 2.200 din.

Za nastopajočo izobraževalno sezono je razpisan še sturni začetni tečaj nemškega in angleškega jezika. Prispevek zanj je 650 din. Prav tako bodo morali plačati obiskovalci tečaja tehničnega risanja. Tečaj stenografije obsega 140 ur, prispevek 1200 din pa je plačljiv v dveh obrokih.

Zenske, ki se želijo naučiti krojenja in šivanja, tudi letos ne bodo prikrajšane. Bagatovi šiviljski tečaji bodo na Senovem in v Krškem. Razpisani so začetni in nadaljevalni tečaji ter tečaji strojnega vezanja.

Vsak tečaj zase je zaokrožena celota. Na Senovem so predvideni v oktobru, v Krškem pa v novembru.

Kandidatke imajo na izbiro dopoldanski in popoldanski čas.

Delavska univerza razpisuje tudi seminarje z družbeno-politično vsebino, tečaje higienskega minimuma, šole za življenje, predavanja za starše, tečaje prve pomoči, poljudnoznanstvena predavanja in druge oblike. Vpis traja do 1. oktobra.

J. TEPPEY

Proizvodnja papirja v Krškem se normalizira. Tokrat je ni prizadela pomanjkanje lesa, pač pa pomanjkanje elektrike. Kaže, da je najhujša kriza mimo, za v prihodnje pa so za redukcije električne energije sprejeli program na ponedeljkovi seji političnega akcivnega Torej nič več brez urnika! (Foto: J. Teppey)

24 KM VODOVODA

Če kdo zasluži pohvalo, potem so to v krški občini gotovo krajevna skupnost Raka in njeni prizadevni prebivalci. Vodovodno zajetje, ki so ga to poletje odprli v Zabukovju, napaja z vodo omrežje štirinajstih vasi. Tako imajo zdaj na območju Rake vodo 503 gospodinjstva v 28 naseljih. Vseh naselij je 29, gospodinjstev pa 525.

DVOJNI PROTEST

Zaposleni na številnih protestnih zborovanjih tudi v brežiški občini pokazali svojo solidarnost z bojem naprednih sil v Čilu. Zborovanja so združevali z obsodbo nedavnih dogodkov na Koroškem, kjer so neofašisti razstrelili spomenik slovenskim partizanom. Med poslednjimi so imeli v petek protestno zborovanje pri Agrarii, od koder so prav tako poslali protestni pismi republikanski konferenci SZDL in republikanski svetovi Zveze sindikatov.

Z OBČANI O USTAVI

Predavatelji in aktivisti tolmačijo besedilo obeh ustav po krajevni skupnosti. V četrtek so se zbrali na razpravi Bizeljanci in Dobovčani, v petek pa Artičani. Tu je tolmačil osnutka Lenart Setinc, član izvršnega odbora republikanske konference SZDL. V nedeljo je bila razprava v Globokem, danes pa je napovedana za mesto Brežice v prosvetnem domu.

MLADI SPOZNAVAJO NOB

V oktobru bo občinska konferenca ZMS v Brežicah organizirala tekmovanje mladih v poznavanju revolucionarne preteklosti iz NOB. Sodelovala bo šolska mladina, mladina iz delovnih organizacij, krajevni skupnosti in garnizije iz Cerklje. Najboljše ekipe posvskih in dolenskih občin se bodo nato srečale v Novem mestu meseca novembra.

K. S.

NE PO TOČI!

Brezbriznost se vedno masčuje. Kako drago jo moramo plačati, ugotovimo, če za hip pristavimo poročilo inšpektorja za delo. V njem ugotovljamo, da se je v osmih mesecih tega leta pri delu poškodovalo 329 zaposlenih v brežiški občini (lani v istem obdobju 326). Polovico poškodb se pripeti zaradi opustitve varnostnih ukrepov, zaradi brezbriznosti do sebe in do drugih.

Priloga poročila inšpekcije dela, da bi manjše delovne organizacije organizirale skupno službo za varstvo pri delu, je naletelo na gluha ušesa, čeprav so se nekatera podjetja takrat strinjala s tako zamisljivo.

Med delovnimi organizacijami, ki ne spoštujejo strokovnih nasvetov inšpekcije, je našeta Kovinska galanterija na Bizeljskem. In ravno v tem podjetju je bilo že več hujših poškodb, zaradi katerih so delavci izostali z dela dalj časa, eden izmed oškodovancev pa celo toži podjetje za 10.000 din odškodnine.

Tudi pri Sloveniji vinu se je pred nedavnim pripetila nesreča, ki bi se ji lahko izognili, če bi vodstvo polnilnice prepovedalo vstop nezaposlenim in če bi zavrnili nevarne transportne trakove. Ker vsega tega niso napravili kljub opozorilu inšpekcije 1968. leta, je pogonska veriga transporterja v polnilnici odtrgala štiriletni deklici štiri prste na nogi.

J. T.

V Kostanjevico prinašajo zelenjavo in sadje prodajalci iz daljne Makedonije. Seveda pa ni nič bolj poceni kot v domačih trgovinah. (Foto: J. Teppey)

POSAVJE SE STARA

Po sestavu prebivalstva je Posavje stara regija. Preveč mladih, za delo sposobnih ljudi se izseljuje v razvitejša območja. Ob razpravi o osnutku srednjeročnega razvoja pokrajine se upravičeno zastavlja vprašanje, če bo po štiridesetletnem zastoju v petnajstih letih mogoče oživiti to območje. Pokrajina bo potrebovala po 500 delovnih mest na leto zunaj kmetijstva. V tekmo sodobnega razvoja se bo lahko vključila le, če bo dovolj hitro in učinkovito reševala izobrazbeni problem.

DARILO MLADIM

Turistično društvo v Kostanjevici je kupilo mladini svojega kraja opremo za nogomet, vredno 4 tisoč dinarjev. S tem se je društvo odločilo športni sekciji za prizadevanje delo pri čiščenju okolice kopaljšča in struge Krke ter Studene.

PRIPOMBE DO OKTOBRA

Pri Labodu v Krškem kolektiv zaveto razpravlja o predlogu samoupravnega sporazumevanja o združevanju temeljnih organizacij združenega dela (TOZD) v organizacijo združenega dela (OZD) - Tovarno perila LABOD. Vzpredno s tem pretresajo tudi urejanje medsebojnih odnosov in o statutarnem sklepu o združevanju. Na predloženo gradivo, ki ga poskušajo zaposlenim raztolmačiti čim bolj po domače, bodo zbirali pripombe do 1. oktobra. V ta namen so 17. septembra sklicali tudi javno tribuno.

VELIKA PRIČAKOVANJA

Učencem leskovške osnovne šole, ki domujejo v dveh poslopih, sta na koncu leta povečala za 40 odst. le želje po boljših delovnih pogojih. Tako so pred začetkom šolskega leta obe "starini" obnovili, uredili novo električno napeljavo, vendar pa so želje šolnikov in učencev še večje. V naslednjih treh letih naj bi se stavbo dozidali še novo, vmesno poslopje z desetimi učilnicami in tečajnico.

MNOŽIČNO IN KVALITETNO

- Strokovna komisija je pred tedni v Kostanjevici ocenjevala vsakot 1500 grafičnih listov jugoslovanskih pionirjev, prispelih za 20. bienale. Ker so bila dela, postala tema "Le vkup, le vkup, le vkup, gmajna", res kvalitetna, so jih razstavljane odbrali več kot 300. Pionirsko grafiko bodo zato tokrat prvič predstavili tudi v krški galeriji in na sevnjskem gradu, vse tri razstave pa bodo slovesno odprli 21. oktobra.

ZA 40 Odstotkov več

V Imperialu v Krškem imajo letos napek plan. Proizvodnja bodo na koncu leta povečali za 40 odst. celotni dohodek pa za enkratni strošek. To dosega s povečanim številom zaposlenih in z boljše izkoristitvijo strojev. Delavci so veseli takih napredka pri kvaliteti izdelkov, kar pomeni prav tako večji dohodek.

KRŠKE NOVICE

ČE NI VODE - Radukcijam elektrike so se pred dnevi v Krškem pridružile še nevedčnosti zaradi pomanjkanja vode. Delavci "Kostaka" so več dni popravljali počeno cev. Zaradi del na glavni mestni ulici so začasno preusmerili motorni promet po makadamu za Savo, tako da je bil del mesta nekaj dni dobesedno zavrt v prašne oblake.

ŠE DO KONCA MESECA - Po obljubah, ki so jih dali v tovarni celuloze in papirja, bo kopalni bazen verjetno odprt še do konca meseca, če bo kolikor toliko ugodno vreme. Najbolj so te obljube veselili igralci domačega "Celulozarja", ki nameravajo organizirati še klubsko prvenstvo.

DVE MEDALJI - Mlajši pionirji krškega Celulozarja so v domačem bazenu uspešno nastopili na letošnjem zadnjem plavalnem tekmovanju, na republiknem posamičnem prvenstvu. Borut Mlakar je v disciplini 100 m prsno osvojil srebrno medaljo, Dragan Nikolič pa na 100 metrov hrbtno bronasto. Domačini so imeli vsega skupaj enajst finalistov: sedem fantov in štiri dekleta.

PREDZADNJA RAZSTAVA - V okviru prireditve XVIII. Dolensko-krajskega kulturnega festivala si v kostanjeviškem Lamutovem likovnem salonu lahko ogledate predzadnjo letošnjo razstavo. Tokrat se je številnim biteljem upodabljajoče umetnosti predstavil kipar Dušan Tršar, o katerem govori Aleksander Basin. Likovni kritik.

KONČNO SLUŽBA - Ze s 1. oktobrom bodo v krški občini končno imeli strokovno kadrovske službe, saj bodo pri občinski skupščini zaposlili klicnega sodelavca. Tako so pripravili komisija občinske konference Zveze komunistov in njegove kadrovske komisije naletela na podporo in uresničitev.

DO POTREBNE IZOBRAŽBE - V okviru "dopisnega" oddelka bi blijske pedagogske akademije bo ta mesec na programu še zadnji ciklus predavanj. Ob začetku dvoletnega predavanja se je v oddelku vpisalo 40 prosvetnih delavcev, do konca pa jih vztraja še 36.

SE "POTUJOČI KINO" - Krška "Delavska univerza" bo v kratkem ponovno pripravila za krškoobmočje prebivalstvo gostovanja potujočega kina. Lansko leto so bile predstave še v treh krajih, to sezono pa bodo le še v Velikem Podlogu in na Raki. Tamkaj je za film še vedno dovolj zanimanja, zlasti med mladino.

Začelo se je strojno obiranje koruze na prostranih poljih brežiške Agrarie. To jesen pričakujejo dober pridelek. Tam, kjer so namenili koruzo za prehrano živine, pospravljajo storže ob enem s koruznico. Koruza je tudi pri kmetih lepo obrodila. Najbolj pridni so jo že potrgali.

Na Dolini za asfalt

V letu dni so prebivalci zbrali 90 tisočakov

Štirinajst mesecev je minilo od dneva, ko so se občani Velike Doline in okoliških vasi odločili prispevati polovico vsote za asfalt. Doslej so zbrali 90 tisoč dinarjev samoprispevka. Ta denar se steka iz dohodkov od delovnega razmerja in od katastrskega dohodka. Zaposleni in upokojenci plačujejo po dva odstotka od mesečnih prejemkov, kmetje pa po 3 odst. od katastrskega dohodka. Enkratni znesek bodo v naslednjih štirih letih prispevali še lastniki vikendov in lastniki motornih vozil. Vsi, ki imajo na tem območju počitniške hišice, so dolžni prispevati po 2.000 dinarjev, lastniki avtomobilov po 1000 din, lastniki mopredov pa po 500 din.

Tako se bo v petih letih steklo blizu 500 tisoč din ali 50 starih milijonov, kar bo zadostovalo za asfaltiranje štirih kilometrov ceste od Mokric do Nove vasi in Velike Doline do

odcepa na Laze pri Koritnem. Ob tem ne smemo pozabiti, da to ni edini samoprispevek krajevni skupnosti Velika Dolina. Že vsa leta namreč plačujejo občani tudi samoprispevek za graditev in obnovno šol v brežiški občini. Breme, ki so ga zavestno sprejeli na svoje rame, je kar precej težko. Pa nič ne godrnjajo, ker vedo, da druge poti ni in bi brez tega morda še desetletje in dalj čakali na gladko cesto do svojih domov.

V. P.

NA ODER KVALITETNE PREDSTAVE!

Zavod za kulturo je pred dnevi sklical razgovor o gledaliških in koncertnih gostovanjih v novi sezoni. Na njem so se zavzeli za boljše repertoar, v katerega bi vključili tudi predstave ene izmed zagrebških gledaliških hiš. Izrečeno je bilo mnenje, da bi za izbor povprašali občinstvo. To bi izpeljali v obliki vprašalnikov. Abonmajske predstav v prihodnje ne kaže več združevati s proslavami, so poudarili na tem sestanku. Dogovorili so se za boljše obveščanje abonmajskega občinstva, za zagotovitev prevozov gledaliških obiskovalcev iz okoliških krajev ter za tesnejše sodelovanje s krajevnimi skupnostmi in osnovnimi sindikalnimi organizacijami.

ZA DALJNOVODE IZ JEDRSKE ELEKTRARNE

Člani medobčinske komisije za oblikovanje srednjeročnega koncepta razvoja Posavja so skupaj z zastopniki brežiškega Regiona in Inštituta za regionalno ekonomiko v Ljubljani pred nedavnimi razpravljali o graditvi daljnovodov, ki bodo speljali iz bodoče jadranske elektrarne v Krškem. V interesu občine je, da si z rezervacijo zemljišč za ta namen izgubijo čim manj zazidljivih in kmetijskih površin. Dogovorili so se, da bo za brežiško območje obveljala trasa sedanje daljnovoda, na kateri bi v smeri proti Zagrebu priključili obstoječi daljnovod v Dobravi.

V. P.

V ARTIČAH NA PODSTREŠJU

Na artiški osnovni šoli je velika stiska, zato komaj čakajo na razširitev. Dve učilnici so morali urediti na podstrešju, čeravno poteka pouk v dveh izmenah. Prvič v zgodovini šole so vpisali učence v dva prva razreda.

NOVO V BREŽICAH

POZOR, NEVARNOST! Stari most čez Savo je še vedno brez gospodarja. Varnostna ograja je na več mestih odpadla, pa tudi sicer most ni več primeren za promet. V upravljanje ga bo prevzela občina, prej pa ga bodo morali popraviti in v občinskem cestnem skladu rezervirati zanj vsaj sto tisočakov. Zaradi nevarnosti lahko vsak čas pričakujemo, da bodo železni most za nekaj časa zaprli.

VSE O KOLERI. Občinski odbor Rdečega križa je razposlal brošure o koleri vsem šolam, gostinškim in trgovskim podjetjem. Brošuro je izdal Rdeči križ Slovenije. V njej poljudno in nazorno seznanja prebivalstvo z znaki te nevarne bolezni in možnostmi za njeno preprečevanje.

OBLETNICA. Radio Brežice bo prihodnji mesec praznoval desetletnico obstoja. Za ta jubilej se lahko nadejamo nekaterih težko pričakovanih tehničnih izboljšav, za katere

bo morala prispevati svoj delež tudi občina.

VIŠJE PRIZNAVALNINE. Na seji 20. septembra je občinska skupščina sprejela odlok o priznavalnih borcem NOV. Do sedaj so prejeli po 200 din mesečno, od 1. julija 1973 dalje pa jim bodo izplačevali po 450 dinarjev.

NEGODOVANJE ZARADI ZAMUDE. Zasebni gostinci in drugi, ki šele letos prejajo davčne obračune za leto 1971, se upravičeno pritožujejo. Davčna uprava se zaveda, da povzroča z zakasnitvami zasebnikom težave, vendar sama ne prevzema odgovornosti za to, ker pri šibki zasedbi ni zmogla sproti vsega dela.

VEČ REDA. Omejitve pri električni energiji so si dobro zapomnili tudi brežiški občani. Ko so o redukciji govorili na zadnji skupščinski seji, so odborniki zahtevali urnik za morebitne večje omejitve vnaprej.

Kaj naprej, kaj stoji in zakaj?

Jesenski delovni načrt komunistov: vso pozornost novim ustavam!

V jesenskem obdobju bodo komunisti v trebanjski občini ocenili svoje delovanje po pismu tovariša Tita in izvršnega biroja ter aktivnost po 29. seji centralnega komiteja ZKS. Ta čas bodo posvetili tudi pripravam na 10. kongres ZKJ in 7. kongres ZKS.

in za mlade komuniste. Zapisali so, da bodo skrb za sprejemanje v ZK, kar je sicer stalna naloga ZK, v jesenskem obdobju še povečali. I. Z.

Delovni načrt, obravnavan na nedavni razširjeni seji občinskega komiteja ZK, zahteva od komunistov aktivno vključitev v javne razprave o besedilih nove zvezne in republiške ustave, občinskega statuta in statuta krajevnih skupnosti.

Med pomembne dolžnosti šteje komite priprave na referendum, na katerem naj bi občani v začetku prihodnjega

leta glasovali za uvedbo novega krajevnega samoprispevka. Politične priprave za to akcijo so že stekle. Več o delu komunistov bodo spregovorili na oktobrski seji občinske konference.

V tem času bodo v trebanjski občini posvetili veliko pozornost idejnopolitičnemu delu organizacij ZK ter kadrovskim pripravam za nova vodstva v osnovnih in občinski organizaciji ZK. Med drugim predvidevajo poseben seminar za komuniste – neposredne proizvajalce

GASILSKA PARADA V TREBNJEM

Ob koncu požarnovarnostnega tedna bo v nedeljo, 30. septembra ob 11. uri pred občinsko skupščino v Trebnjem parada motorizacije in opreme, kjer bo prikazan napredek gasilskih društev v občini Trebnje. Na paradi bodo sodelovale tudi sosednje gasilske zveze dolenskega področja. Vabimo šole, prebivalstvo, podjetja k ogledu parade!

TREBANJCI ZA KOZJANSKO

Velike prireditve v Ljubljani pod naslovom „Za Kozjansko se dobi mo“, na kateri so nastopile številne kulturne skupine in posamezniki (seveda brez honorarjev, izkupiček je šel namreč za Kozjansko), so se udeležile tudi sindikalne organizacije iz trebanjske občine. Sindikalni organizaciji v TRIMU in KPD Dob sta zbrali kar po avtobus udeležencev. Tudi izkupiček od vstopnic je namenjen za Kozjansko. Ni torej res, da so na prireditvi prišli le iz širšega ljubljanskega območja, kot je na večer prireditve poročala televizija, razen če Trebnje že štejejo pod Ljubljano!

NOVOTEHNA PREUREJA

NOVOTEHNA je pričela pred kratkim preurejati stavbo, v kateri je služba AMD Slovenije „Pomoč-informacije“. Se to jesen naj bi bila dela opravljena. NOVOTEHNA bo s tem pridobila 250 površinskih metrov prodajnih prostorov. Zgoraj bo malo prodaja gradbenega materiala, spodaj (v sedanjih prostorih AMD) pa prodaja avtomobilov. AMD je že izpraznila dva prostora, NOVOTEHNA pa tudi že skrbi za prodajo avtomobilov v Trebnjem, le ponje je še vedno treba v Novo mesto, ker bi jih zaradi gradbenih del v Trebnjem lahko poškodovali. Preureditvena dela izvaja trebanjsko Komunalno podjetje.

Na male še pozablajo

HRAST v Šentlovrencu: vložili 65 tisočakov za boljše delovne prostore

V mizarskem podjetju HRAST v Šentlovrencu že skoraj dva meseca stojijo dela pri naložbi, ki naj bi temu 23-članskemu kolektivnemu omogočila boljše prihodnosti. Letos naj bi zgradili vsaj prvo etapo: prezračevanje in centralno ogrevanje delovnih prostorov. Za opremo manjka 400 tisočakov.

Sodobnejša oprema bi kolektivno pomagala. „V sedanjih razmerah smo z izkoriščenostjo delovnega časa in pridnostjo delavcev prišli do skrajnih meja. Če nam to ne bi uspelo, bi že propadli. Za razvoj pa to še ni dovolj,“ meni vodja podjetja Alojz Repovž. Le bežen pogled po delavnici pove vse: še vedno uporabljajo star italijanski skobeljni stroj, ki bi sodil že v staro železo, a ga prizadevni delavci še vedno popravljajo. Lep uspeh so prizidali objekti. Vanje so vlagali vse, kar so lahko dali od svojega dohodka, pomagal pa je tudi sklad skupnih rezerv trebanjske občinske skupščine. Normalno bi bilo, da bi podjetje za tako razširitev pridobilo bančna posojila, vendar za to pri bankah ni bilo zanimanja. Z gradnjo so pridobili 120 površinskih metrov novih delovnih prostorov, prezračevalne naprave, kotlovnico za ogrevanje, do druge etape razvoja podjetja pa je še daleč. Ko bi končali tudi to,

bi pridobili še 250 površinskih metrov delovnih prostorov. Šele takrat bi lahko zaposlili več novih ljudi, ki so v teh krajih še vedno primorani iskati kruh daleč od doma. Skromni delavci so pridobitve veselili. Delali bodo laže, čeprav bo večina del še ročnih. Stare stroje razpostavljajo po manj tesnem prostoru. Oprema za gostinstvo, ki jo izdelujejo, gre kljub hudi konkurenci in naraščajočim proizvodnim stroškom dobro v denar. Gre za izrazito nerazvito območje nerazvite občine. Kdaj bo razen razumevanja občinskih delavcev še kaj pomoči širše skupnosti, predvsem bank? A. ŽELEZNIK

IZ KRAJA V KRAJ

NOVI FUNKCIONARJI – Občinski sindikalni svet se je že organiziral po novem. Predsednik opravlja svoje delo nepoklicno, kot organizacijski sekretar pa je pričel s 1. septembrom delati Jože Klemenčič iz Velike Loke. Tovariša Klemenčiča je predtem občinski sindikalni svet poslal v enoletno politično šolo pri CK ZKS. Predsedstvo občinske konference ZMS je na razširjeni seji 18. septembra sprejelo za kandidata za predsednika občinske konference ZMS Lojzeta Ratajca. Sedanji predsednik Tomaž Plazar odhaja v enoletno politično šolo pri CK ZKS.

BISTRICA: ZGLÉD DRUGIM – Čeprav tod nimajo gasilskega društva, so lepo poskobelili za požarno varnost. Junija so nabavili 360 metrov nylon cevi, postavili so tudi dva hidranta. Denar za to so zbrali po hišah. Kdor ima le eno poslopje, je prispeval 400 dinarjev, za dvoje stavb 500, kdor jih ima več, pa po 600 din. Na ta način so od 32 gospodarstev zbrali kar 15 tisočakov. Za akcijo so se odločili, ker so bili ob udaru strele v neko gospodarsko poslopje brez moči.

LAKENCI: VODOVOD KMALU NARED – Vodovod za sedem vasi: Dolnje, Srednje in Spodnje Lakence, Trščino, Pavlo vas, Skovec ter Vrh nad Mokronogom bo v kratkem dograjen. Sedaj opravljajo še nekatera drobna zidarska dela na zbiralniku. Ta velika akcija je stala vse vaščane in organizatorje nemalo skrbi in odpovedovanj. MIRNA: LETALO RAZSTAVLJENO – Pred leti je mirenška krajevna skupnost naredila malčkom na otroškem igrišču pred staro šolo nemalo veselja, ko so pripeljali dotrajano letalo. To je veljalo tudi nekaj denarja, je pa doslužilo tudi za veselje otročjem. Če bi nanj namreč kdo sproti vrgel pogled, bi se ga dalo prav gotovo očuvati dalj, tako pa je, kot vse kaže, z njim konec, s tem pa tudi edinstvenega veselja na tem igrišču! DOBRNIC: POZNALI SO PRVAKA – V začetku septembra je bila v Ljubljani velika razstava psov. Cistokrvnemu kratkodlakemu jablečarju nekdanjega ravnatelja dobrička osnovne šole Stanislava Pleškoviča so na ocenjevanju dodelili oceno „odlično“. Pes je zato postal prvak Slovenije v svoji pasmi. Dolgoletni ravnatelj je sedaj pomočnik ravnatelja v Kamniku, pes Elko pa je seveda v veselje tamkajšnjim šolarjem.

Sevniška občina premore še vedno le 20 km asfaltiranih cest – vključno z odseki doslej modernizirane obvalske ceste. Komunalno-stanovanjsko podjetje v Sevnici je porabilo vse razpoložljive denarje, da so lahko asfaltirali tudi nekaj pločnikov v mestu. Po metrih asfalta capljamo torej še krepko za drugimi. Na sliki: posodobljanje pločnikov. (Foto: Železnik)

Podražitev bo prizanesla revnim

Varstvo dražje za 12 odst. - Lestvica plačevanja oskrbnine po velikosti družinskega dohodka štiti družine z manjšimi dohodki

Oskrbnine v otroških vrtcih v Sevnici in Krmelju so nespremenjene že od januarja 1972. Kaj se je od takrat podražilo, vemo, kakor tudi to, da je treba za otroke vedno dajati najboljše, od hrane do kurjave. Stara oskrbnina šoli ne zadošča več za kritje stroškov. Plačevanje oskrbnin po velikosti družinskega dohodka (diferencirana oskrbnina), ki je v veljavi od junija letos, šoli namreč ne vrže prav nič več denarja.

Kot nam je dejal ravnatelj sevniške šole Franc Pipan, nove cene oskrbnin nikakor ne želijo še bolj udariti družinskih proračunov, ki so že tako in tako prizadeti zaradi podražitev. Kar bo šola pridobila, bo šlo izključno za povečanje cene

občinska skupščina. Tudi ob tem primeru se vidi, kako potreben je bil občinski odlok, ki pomaga predvsem revnejšim družinam. A. ŽELEZNIK

Premoga ni!

Namesto 603 ton premoga, kolikor so ga imele stranke naročenega pri trgovini sevniškega kmetijskega kombinata ZASAVJE do septembra, ga bodo dobili le 50 ton! Kdor je skušal biti dober gospodar in si zagotoviti kurjavo še v poletnem času, bo ostal prazen rok, ker trgovina ne dobi, kar je naročila. Še od teh 50 ton bodo 20 ton pobrali peki, sicer niti kruha ne bo. Poslovodja Stane Lipar nam je pokazal knjigo kupcev, ki čakajo na premog, in dopis velenjskega rudnika, ki mora po uredbi republiškega sekretariata za gospodarstvo najprej nasititi kotle soštanjskih termocentral. Dopis končujejo z rudarskim „Srečno“! Bo torej to zimo po hišah mrz?

„Nimamo! Ne po naši krivdi.“

„Ze julija smo dobili komaj 10 do 15 odst. tistega, kar smo naročili. Banoviški rudniki nam skoraj tekoče dobavljajo. Čeprav je ta premog v Bosni cenejši od velenjskega, ga močno podraži prevoz. Prevoz za tono velenjskega lignita stane okrog 27 dinarjev, iz bosanskih rudnikov pa kar 95 dinarjev,“ pravi poslovodja Lipar.

Kako se bomo torej greli? V Velenju so bili prisiljeni tako ravnati zaradi „višje sile“, kot pravijo v pismu. Električno omrežje je mrtvo, izklopi napetosti nenajavljivi. Reda ni. Potrošniki se jezijo, žal leti srd vedno najprej na trgovce, ki ne morejo delati čudežev. Rečne struge so res plitve, primanjkljaj elektrike, v katerem smo, pa vseeno kliče po odgovornosti v našem elektrogospodarstvu. A. Ž.

V GRADNJI 102 STANOVANJ

Tudi družbena gradnja stanovanj v Sevnici je v razmahu. Trenutno že gradijo kar tri objekte: GIP BETON iz Zagorja gradi 54-stanovanjski stolp, KONIR gradi blok za 29 stanovanj, namno toliko stanovanj pa gradi tudi stroveljsko ZASAVJE. Število novih stanovanj, ki jih bomo s temi gradnjami pridobili, je videti veliko, vendar je precej pod tistim, ki ga do leta srednjeročni program gradnje stanovanj.

Delavski avtobusi so velika pridobitev, žal pa povzročajo v mestnem sevniškem prometu povsem po nepotrebnem hudo kri. Avtobusi namreč ustavljajo, potniki vstopajo in izstopajo kjerkoli. To povzroča na že tanjših ulicah in ob prometnih urah nevarne zaplete. Ali ne bi bilo bolje, da bi avtobusi pred LISCO ali STILLESOM zapeljali na parkirni prostor, kjer bi delavci lahko nemoteno vstopali in izstopali?

SEVNIŠKI PABERKI

HMELJ POBRAN – V nedeljo, 2. septembra, so pobrali zadnje kobuze hmelja v Loki. S tem so zaključili pobiranje na vseh treh hmeljiščih: v Sentjanžu, Kompolju in Loki. Ker večje niso bile enakomerno poljne, pridelek pa tudi še ni posušen, sedaj še ni mogoče reči, koliko ga bo. Razen toče v Sentjanžu hmelja leto ni nič oviralo, zato se obeta lep pridelek.

KAL: MOC JE V SLOGI – Pred šestimi meseci je bilo to mesto, kjer se je pred letom ni nič oviralo, zato se obeta lep pridelek. KAL: MOC JE V SLOGI – Pred šestimi meseci je bilo to mesto, kjer se je pred letom ni nič oviralo, zato se obeta lep pridelek.

SEVNIŠKI VESTNIK

TREBANJSKE NOVICE

V hotelu PUGLED v Kočevju so v prvih osmih mesecih letos zabeležili 133 nočitev več kot v istem mesecu lani. Letos so v hotelu naštetih 6.965, v istem obdobju lani pa 6.832 nočitev. Zanimivo je, da je letos zabeležen skoraj 300 (natančno 299) nočitev tujih gostov manj kot v istem obdobju lani. V prvih osmih mesecih so prenočili v hotelu PUGLED domači gosti skupno 5.402-krat, tujci pa le 1.563-krat.

PLOČNIK DO ITAS

Doseženo je načelno soglasje za financiranje gradnje levega pločnika od avtobusne postaje v Kočevju do nove hale ITAS oziroma naselja pri strelišču. Po dogovoru zainteresiranih naj bi financiral ITAS 30 odstotkov stroškov gradnje, TRIKON 15 odstotkov, INKOP 15 odstotkov, KOVINAR 12 odstotkov, ostalo pa krajevna skupnost. Pripravljen je tudi še pismeni samoupravni dogovor, ki ga morajo zainteresirane strani še podpisati.

SPREJEM PO NAČRTU

Sprejem v ZK poteka na območju občin Kočevje, Ribnica, Grosuplje in Litija v glavnem po sprejetih načrtih. Tako so v občini Kočevje do konca leta predvideli sprejem 60 novih članov v ZK, do konca avgusta pa so jih sprejeli 48; v občini Ribnica je razmerje med načrtom in sprejemom 40:22, Grosuplje 40:32 in Litija 40:16. Ugotovljeno je bilo, da mnoge organizacije niso sprejele letos še niti enega novega člana („Organizacija, ki ne sprejema novih članov, je podobna suhi veji na drevesu.“), žal pa se tudi razmerje le počasi nagiba v korist sprejema več neposrednih proizvajalcev.

GIBANJE PREBIVALSTVA

V avgustu letos je bila na območju matičnega urada Kočevje rojena ena deklica, poročilo se je 10 parov. Umrli so: Matevž Tement, upokojenec iz Tržiča 13, star 82 let; Maks Pintar, upokojenec iz Kočevja, Trata XIV/29, star 81 let; Matija Delač, upokojenec iz Kočevja, Podgorška, blok V, star 66 let; Ana Nose, gospodinja iz Kolenče vasi 8, stara 50 let, in Vinko Malnar, cestar iz Gorenja 18, star 54 let.

V Črnem potoku pri Kočevju živi precej otrok. Darja Žužek, ki hodi v 2. razred gimnazije, pravi, da bo astronom, njena sestra Tanja bo učiteljica, Alenka Jaklič pa gostilničarka. Na sliki so tudi nekateri, ki še ne vedo, kaj bodo, ko bodo veliki. (Foto: J. Prime)

Osilnica dve leti pozneje

Pred dvema letoma so začeli Osilničani s široko zasnovano akcijo, ki naj bi njihovo dolino dvignila iz zaostalosti. Načrt, ki so ga takrat sprejeli, se že uresničuje, za kar imajo največ zaslug Osilničani sami in novo vodstvo kočevske občine, ki jim daje vso možno podporo.

Letos junija je kočevska tekstilna tovarna s pomočjo domačinov v Osilnici odprla obrat za izdelavo embalaže, ki so jo do tedaj morali kupovati drugod. V obratu je zaposlenih 21 delavcev, od tega večina žensk, z razširjenostjo pa se bo število zaposlenih še povečalo. Žal so delavna mesta primerna predvsem za ženske, medtem ko morajo moški še vedno iskati zaposlitve drugod.

Napreduje tudi asfaltiranje cest. Asfalt bodo dobile Osilnica, Sela in Bosiljva Loka. Želja vseh pa je, da ne bi asfaltirali samo ceste skozi ta tri naselja, ampak celotno cesto ob Kolpi in Čabranci. Do takrat pa bi jo vsaj lahko polivali, da bi bila pokrajina ob nji spet zelena kot včasih, in ne bela od prahu. Asfaltiranje obremenjuje povzroča hudo kri med ljudmi, ker je v načrtu in proračunu zajet večji del ceste, kot ga bo asfal-

tiranega. Upravičeno se sprašujejo, kam bo šel prihranjeni denar.

Domačini bodo priskočili z delom na pomoč tudi pri napeljavi novega električnega voda, ki bo prinesel v Osilnico boljše razsvetljavo. Izkopavali bodo jame za drogovce za električno napeljavno.

V zagati so še vedno osilniški gasilci, ki s samo dobro voljo res ne morejo gasiti, njihovi pripomočki za gašenje požarov pa spadajo samo še v muzej. Tudi s telefonom so križi in težave, PTT podjetje pa ostaja gluho. Pozimi se dostikrat pretрга linija in iz Osilnice ni mogoče klicati niti v najnujnejših primerih. In kot v posmeh teče skozi vas hrvaška telefonska linija.

Nazadnje bi rad omenil še vedno zaostali turizem v naši dolini. Kaže, da turistična društva in gostinska podjetja ne morejo odkriti lepote gornje doline Kolpe in Kostela.

JOŽE OZURA
Ljubljana

Suša ob Kolpi

Že dolgo ne pomnimo tako sušnega in lepega poletja kot letos. Marsikdo se je še v septembru kopal v Kolpi ali morju. Živo srebro je 8. septembra kazalo kar 31 stopinj C. Usahnil je marsikateri studenec, ki že leta ni bil brez dobre pitne vode. Tudi nekateri vodovodi so ostali suhih rezervoarjev. Celo Kolpa se je med izvirov in Osilnico posušila. Struga je ostala brez vode in ribe na suhem. Mnogo rib je poginilo in razširil se je precejšen smrtd. Če ne bo večjega deževja, bo prišlo lahko še do hujšega.

JOŽE KRIZ

Sodelovanje rodi uspeh

Aktivni delavcev-komunistov naj se pri reševanju zadev bolj opirajo na delavce

Sodeč po ustnih poročilih sekretarjev aktivov delavcev-komunistov na sestanku, ki ga je sklical medobčinski svet ZK Ljubljana 12. septembra, so aktivni v prvi polovici leta zagnali delali, sklepi aktivov so bili ugodno sprejeti med proizvajalci in drugod, žal pa je praktičnih rezultatov dela aktivov manj. Za tako stanje je vzrok tudi v tem, da je sodelovanje aktivna z občinskimi skupščinami in vodstvi družbeno-političnih organizacij v večini primerov preslabo. To velja bolj ali manj tudi za občine Kočevje, Ribnica, Grosuplje in Litija. Vendar prizadevnosti in

idealizma ne manjka. Ponekod ga je veliko (občina Moste), drugod več (sem sodita tudi Kočevje in Ribnica, drugod pa tudi razmeroma dosti. Komunisti-delavci se trudijo in se bodo trudili v bodoče, da bi bili soustvarjalci neke politike, ne pa da bi bili o zadevah seznanjeni, ko bi bilo že vse določeno. Ob tem pravilno ugotavljajo, da jim je potrebna več znanja in da jih je treba bolj obveščati o vseh zadevah. Tudi prepričanje, da je treba nedelavne komuniste izključiti iz aktivov komunistov-delavcev (to morajo storiti osnovne organizacije, ki so jih izvolile in ne aktiv), je pravilno.

V bodoče bo treba še posebno paziti, da bodo aktivni komunistov-delavcev res razpravljali o stvareh, ki delavce najbolj zanimajo, in tudi sprejemali sklepe, ki bodo v prid delavcem. K reševanju zadev morajo pritegniti čimveč delavcev, sicer bodo osamljeni in njihovi sklepi ne bodo uresničeni. Delegati aktivov delavcev-komunistov naj bi se pred sestanki aktivna pogovorili o zadevah, ki bodo na dnevnem redu sestanka, na sestankih z delavci. Nato pa naj bi zastopali interese vseh delavcev na sestanku aktivna. Le tako si bo aktiv komunistov-delavcev pridobil veljavo, na njegove sestanke bodo prihajali tudi odgovorni predstavniki občinskih skupščin in družbeno-političnih organizacij in s takim delom bodo doseženi vidni uspehi.

J. PRIMC

Lastniki hiš »pozabili« prijaviti

Hiše, zgrajene v zadnjih letih, so skoraj vse vredne preko 300.000 din, kljub tem pa so redki lastniki teh hiš poslali obvestila o premoženju komisiji za ugotavljanje izvora premoženja

Slobodan Ivčič, tajnik komisije za ugotavljanje izvora premoženja občine Ribnica in davčni kontrolor, nam je o dosedanjem delu komisije povedal:

„Doselej je podalo obvestilo o premoženjskem stanju 45 občanov, od tega 28 do roka, 17 pa po njem. Pričakovali smo, da bo poslalo obvestila 100 do 150 občanov. Zato smo poslali zahtevo še 14 občanom, naj nam pošljejo obvestila, in 8 jih je to svojo dolžnost že opravilo.“

Na vprašanje, kaj bo z ostalimi 50 do 100 občani, ki so po mnenju komisije dolžni poslati obvestila, pa tega niso storili, in kdo so ti občani, je odgovoril:

„To so predvsem vodilni delavci v delovnih organizacijah. Prav v teh dneh smo zahtevali od delovnih organizacij, naj nam pošljejo sezname svojih vodilnih delavcev. To so tisti člani kolektivov, katerih delovno mesto je že v statutu označeno kot vodilno. Ko bomo dobili te sezname, bomo zahtevali obvestila še od tistih, ki jih doslej niso poslali.“

„Je komisija že pregledala sedanje prijave?“

„Skupno smo pregledali 36 prijav oziroma obvestil in pri sedmih občanih ugotovili, da bodo morali podatke še dopolniti, ker so po mnenju

komisije pomanjkljivi. Razen tega je komisija pregledala še 10 prijav vodilnih delavcev v občini, ki so podali prijave na lastno pobudo, še preden je začel veljati predpis o obveznem prijavljanju.“

„Je dobila komisija še od kod drugod prijave za ugotavljanje izvora premoženja?“

„Davčna uprava pripravlja materiale za uvedbo posebnega postopka za 3 občane, en predlog pa smo prejeli od uprave javne varnosti.“

„Kdo vse so med prijavitelji premoženja?“

„Največ jih je po točki 5, se pravi vodilnih v delovnih organizacijah itd., nekaj pa tudi obrtnikov. Ni pa prijav občanov, ki imajo nad 300.000 din premoženja, čeprav so

skoraj vse stanovanjske hiše, zgrajene v zadnjih petih letih, vredne preko 300.000 din. Zanimivo pa je, da je precej preprostih občanov in upokojencev, ki imajo kakšno krpno zemljo ali staro in malo vredno hišo, spravevalo, če morajo prijaviti premoženje.“

„Kdaj bo javnost zvedela imena tistih, ki so si neupravičeno pridobili premoženje, in kako bo to sporočeno?“

„Naša komisija o tem še ni sklepala. Po predpisih pa so imena do zaključka postopka tajnost. Po mojem bodo nato imena sporočena časopisu, ki ga bere največ občanov, se pravi Dolenjskemu listu, vendar bo o tem komisija dokončno sklepalala šele na eni prihodnjih sej.“

J. P.

gjnloš enčel es lixok iN

Mnogi ribniški šolarji, katerih starši so dopoldne v službi, z novim šolskim letom ne dobe v šoli več kosila. Tako pojedjo kosilo šole, ko pridejo starši iz službe in ga skuhamo, se pravi okoli 15. ure. Ravnateljica osnovne šole Ribnica Milena Borovac smo zaprosili, naj nam pove, kje je vzrok za to.

Šolska mlečna kuhinja ribniške osnovne šole je v letnih prostorih stare meščanske šole, vendar so premajhni (merijo 20,3 m²) in so sploh neprimerni. Vodstvo šole je s Centralnim zavodom za napredek gospodarstva iz Ljubljane izdelalo načrte za obnovo kuhinje, vendar uresničitve ni, ker je za to potrebnih 400.000 din. Samo nova oprema bo veljala okoli 260.000 din.

Za sedanje prostore je sanitarna inšpekcija že večkrat pripominjala, da niso primerni. V njih so lani pripravljali 600 malic in 80 kosil, letos pa bi morali prav toliko malic in okoli 150 do 200 kosil, vendar to ni mogoče. Več kosil bo treba pripraviti letos še za 1 ali 2 oddelka učencev podaljšanega bivanja. Tega bivanja lani na šoli še ni bilo, zato je bilo kosil manj.

Zaradi takega položaja so na učiteljski konferenci sklenili, da bodo dobivali tople malice vsi učenci, ki bodo želeli, kosila pa le nekateri. Kosila bodo pripravljali le za otroke v vrtcu, za šolarje v oddelkih podaljšanega bivanja, za učencev vozače in za učitelje, ki stanujejo v stanovanjih brez kuhinj. Razen tega bodo sprejemali tudi prošnje drugih staršev, da bi sprejeli na kosilo njihove otroke-šolarje. Posebna komisija bo nato prošnje reševala, vendar skoraj zagotovo mnogim ne bo mogla ugoditi.

Na vprašanje, zakaj na ta problem še prej niso opozorili staršev in odgovornih organov, je ravnateljica Milena Borovac odgovorila:

„Na to smo že dolgo opozorjali odgovorne organe; od spomladi, odkar so izdelani načrti za obnovo

Milena Borovac: „Letos ne moremo kuhati kosil za vse šolarje, kot bi želeli, ker je zmogljivost zastarele kuhinje premajhna.“ (Foto: J. Prime)

O prehrani šolarjev smo se poznanimi tudi pri nekaterih občinskih organih. Čeprav odgovornih tvarišev nismo dobili, smo le zvedeli mnenje oziroma stališča v zvezi s tem, in sicer, da „naj TIS Ribnica čimprej priskrbi lokacijo in ostalo dokumentacijo za gradnjo novega vrtca, v katerem bo tudi kuhinja za potrebe osnovne šole. Vprašanje je namreč, če se spleča 400.000 din vložiti v obnovo sedanje kuhinje, nato pa zgraditi še novo pri novem vrtcu.“

J. PRIMC

ORTNEŠKI POROČEVALEC

ZADNJE NAŠE ŠOLE – Lani so bili Poljanji veseli, ker so dobro rešili obstoj šole na Velikih Poljanah. Tudi učiteljica je bila po volji učencem in staršem, saj se je za šolo resno zavzela in tudi uspehi so bili lepi. Prepričani smo bili, da bo tudi letos tako. Ob začetku šolskega leta pa so ostale šolske klopi skoro prazne in obstoj šole se je začel majati. Samo štirje, največ pa šest šolarjev bo ostalo. Bojimo se, da bo morala tudi ta šestorica v Sušje. In če pride od tega, je usoda velikopoljanske šole verjetno za vedno zapetena. O tem bo odločala občinska skupščina na prvi seji. S strahom čakamo in upamo, da bo rešitev pravična in sprejemljiva za šolo in starše.

KUMROVEC IN RIBNICANI – Ko sem prebral poročilo o akciji za gradnjo doma v Kumrovcu, sem ugotovil, da so bili v ribniški občini upokojenci občinske podružnice enkrat le prvi, ko so že v aprilu poslali za to gradnjo 500 din in izvedli dve nabiralni akciji starega papirja, katerih iztržek so tudi namenili za Kumrovec. Tudi posledje bodo še pobirali prostovoljne prispevke svojih članov vsako sredo od 9. do 11. ure v društveni pisarni v Ribnici, podružnice v Loškem potoku in v Sodražici pa pri svojih blagajnikih od uradnih urah. Udeležite se te plemenite akcije!

RIBNICANI NA VRŠCIU – V nedeljo, 30. septembra, bodo odšli Ribničani, ki ljubijo gore, naše planine in Triglav, na ogledno potova-

nje okoli Julijcev in preko Vršiča v dolino Trente k izviru Soče in preko Boveca, Kobarida ter Tolmina in Idrije proti domu. Izkoristimo še zadnje lepe dneve za razvedrilo v naravi! Prevozni strošek je 65 din, prijave pa sprejemajo do 25. septembra v stari trafiki v Ribnici.

V. P.

– Veš, kdaj bodo glave ribniškega festivala in krajevne skupnosti ugnile, kam s klopmi iz letnega gledališča v gradu, kjer že leta samevajo, da jih ponočnjaki ne bi razbijali?

– S klopmi se verjetno ne ukvarjajo glave, ampak tisti deli človeškega telesa, ki na njih sede, zato se stvar ne premakne naprej.

– Sem slišal, da so INLESOVO hišo v Dolenji vasi med prenavljanjem tako obzidali, da morajo zdaj v klet skozi okno...

– To pa še ni vse. Slišal sem, da tudi v podstrešno stanovanje ni zdaj več vhoda in bodo morali napraviti novega.

V Dolu in drugod ob Kolpi v kočevski občini je bilo celo v vročih septembrskih dneh zelo živahno. Kolpa je sicer težko dostopna, ker do nje iz Kočevja še ni asfalta. (Foto: J. Prime)

DROBNE IZ KOČEVJA

JANŠEVA ZNAMKA – Priložnostno znamko smo dobili Slovenci za 200-letnico smrti Antona Janše. Osmutek zanjo je naredil akademski slikar Božidar Jakac. Znamka bo za 0,80 din, natisnil pa jo bo zavod za izdelovanje bankovcev v Beogradu. – Anton Janša je bil kmečki sin, rojen 20. maja 1734 v Breznici na Gorenjskem. Umrli je 13. septembra 1778 na Dunaju, kjer je tudi pokopan. Bil je znamenit strokovnjak in znan čebelar. Napisal je več knjig o življenju čebel, o ravnanju z njimi in o čebelarstvu sploh. Zaradi njegovih velikih zaslug za čebelarstvo v srednji Evropi sta Zveza čebelarstev dru-

štvo Slovenije in Avstrijska zveza čebelarjev odločili, naj se leto 1973 imenuje „Janševo leto“. Zato je tudi izdana ta znamka.

GOLOBE MORIJO – Zastrupljanje in pobijanje golobov je postalo v Kočevju že nekaj običajnega. Otroci, ki nimajo vzgojenega čuta za živali, jih pobijajo s fračami. Kdo jih načrtno zastruplja, pa je težko ugotoviti. Res je golobov brez gospodarja veliko po mestu in delajo škodo po fasadah, vendar to ne bi smel biti vzrok za tak način uničevanja. Tisti, ki to počno, gotovo nimajo smisla za lepe fasade. Zastrupljanje namreč tudi golobe rejce in članov Društva za varstvo in vzgojo ptic, torej živali, ki imajo dobre in skrbne gospodarje in niso nikomur v napoto. Društvo za varstvo ptic oziroma njegovi člani so imeli zaradi tega že veliko škodo, ne samo denarne temveč, tudi moralne. Grdo je poplačana njihova skrb z vrzelo rase golobov pismonoš in tekmovalcev.

POLŠJI LOV – Polharji s Sinjega vrha pri Vinici so povabili kočevske polharje na skupni poljški lov na Sinjem vrhu. Kočevski polharji se bodo vabilo gotovo odzvali, saj bodo tako videli vse stare načine lova, ki so bili in so delno še v navadi v tem kraju in okolici. Za Sinji vrh vodi to akcijo znani polhar Ivan Sneler, ki je bil vedno tudi organizator belokranjskega kotička na polharskih razstavah v Kočevju. Ker so vsi tedni pred občinskim praznikom Kočevja natrpani z različnimi prireditvami in razstavami, bo verjetno letošnja polharska razstava šele konec oktobra.

– Po čem sklepaš, da kmetijstvo v kočevski občini vedno bolj napreduje?

– Ker je začel regrat prodirati skozi komaj položeni asfalt. Kdor ne verjame, naj si ogleda ta kmetijski čudež pri stavbi družbenih organizacij, ki so razpravo o kmetijstvu tudi organizirale in vodile.

KOČEVJSKE NOVICE

Prednost pospeševalni službi

Obdobje prepričevanja kmetov se je preživelo, zdaj so kmetije potrebne strokovne pomoči in nasvetov, kako in kaj proizvajati

Kje smo in kako naprej na področju kmetijstva v Črnomaljski občini, so nedavno tega obravnavali v občinski skupščini, vendar povsem drugače, kot so bili doslej o kmetijstvu vajeni govoriti. Ni bilo več pritožb in tarnanja, pač pa več razmišljanja o bodoči usmeritvi zasebnega kmetijstva.

Ponujajo se namreč lepe možnosti za vrtnarsko proizvodnjo v zvezi z zmogljivostmi in načrti tovarne Belsad. Ker ljudje le vidijo, da je kmetijstvo krenilo iz blatnih kolenc, kamor se je prej pogrezalo, so dobili spet voljo in polet za nove načrte.

Lep napredek je dosegla zadnji dve leti kmetijska zadruga. Bila je na robu propada, a se je z uresničitvijo sanacijskega načrta krepko postavila na noge in izkazuje nameste izgub že lep dobiček. Da je tudi zasebnemu kmetu posijalo sonce, je videti

že iz podatka, da je bilo v vsej občini pred petimi leti komaj 31 traktorjev, zdaj jih je že nad 200 in še več bi jih bilo, če bi jih kmetije laže dobili.

Kmetijstvo je prišlo tako daleč, da ga je potrebno tehnološko in smotno usmerjati, s tem pa doseči bistven napredek v blagovni proizvodnji za trg. Pri tem lahko pomaga edinole dobra pospeševalna služba.

Medtem ko je ta dejavnost nekaj preteklih let povsem zamrla ali

Čez dva meseca bo vse urejeno

Precej kmetov borcev je v Črnomaljski občini že več mesecev čisto brez družbene pomoči. Priznavalnice so prenehali izplačevati, medtem ko starostnih pokojnin ljudi še niso dobili. Na terenu je zaradi tega kup težav, vendar bo zadeva kmalu urejena. Vsaj tako je zatržil Rudi Hrovatin, predstavnik Komunalnega zavoda za socialno zavarovanje iz Novega mesta, ko je o tem govoril pred odborniki občinske skupščine in je med drugim dejal:

„Iz črnomaljske občine je doslej vložnih 485 zahtevkov za starostno kmečko pokojnino. 330 prošelj je že rešenih, ostale pa bodo rešene najkasneje v dveh mesecih. Upravičenci do teh pokojnin bodo v kratkem dobili denar.“

pa je bila usmerjena le v prepričevanje kmetov, naj več gnojijo in uporabljajo razna zaščitna sredstva, je to obdobje za nami. Kmet potrebuje nasvet strokovnjaka glede investicij in usmeritve v specializirano proizvodnjo. Potrebni bi bili vsaj trije pospeševalci, da bi lahko zmogli obilico dela. Ne glede na sredstva, ki bi jih taka služba zahtevala, jih bo potrebno zagotoviti. Tega mnenja so bili odborniki, obenem pa so predlagali, naj proučijo možnosti za ustanovitve tudi manjših strojnih skupnosti.

Edina zares kritična pripomba, ki jo je bilo tokrat slišati, je veljala neorganizirani žetvi. Zdruga se letos ni dosti ukvarjala s strojnimi uslugami zasebnikom, zato pa so krepko služili zasebni kombajnisti s Hrvaškega.

POSLEJ SAMOSTOJNA

Sklep o ustanovitvi posebne šole v Črnomlju je pred kratkim potrdila občinska skupščina. Odločitev je bila potrebna, kajti šola se je iz prvih začetnih korakov že postavila na noge in je tudi kadrovske razmeroma dobro zasedena. Za ravnateljico posebne šole je bila imenovana Ema Šujica.

NOV NAČELNIK

Ker odhaja Franc Kočevar, dosedanj načelnik davčne uprave v Črnomlju, na novo službeno mesto, so odborniki občinske skupščine na njegovo mesto imenovali Ivana Hrusteka. Mesto je bilo razpisano, komisija za volitve in imenovanja pa je menila, da je tovariš Hrustek primeren kandidat za to odgovorno službo.

POSOJILO ZA KANALIZACIJO

Za gradnjo kanalizacije na Združni cesti v Črnomlju je občinska skupščina najela 250.000 din posojila pri Vodnem skladu SRS, odplačala pa ga bo v 25 letih. Obvezni 25-odst. polog za najete posojila bodo plačali s pomočjo samoprispevka občanov. Tako se delu mesta obeta bistven napredek.

Splošna ugotovitev za črnomaljsko gospodarstvo je, da sta rast celotnega dohodka in zaposlenih v prvi polovici letošnjega leta sicer zadovoljiva, po drugi strani pa kaže gospodarstvo vrsto slabih lastnosti, ki so posledica neprilagodljivosti novim gospodarskim pogojem.

Nekaterih kolektivov se loteva neupravičena negotovost, iščejo rešitve samo navzven, ne poglobljajo pa se vase in niti ne skušajo z večjo produktivnostjo, z no vim izdelki in boljšim tehnološkim in organizacijskim prijemom stvar urediti. Premalo je zavzetosti, posebno od strani družbeno-političnih organizacij v podjetjih, saj bi te morale odigrati večjo vlogo pri iskanju novih poti in možnosti za boljši uspeh.

Po starem ne gre več

„Odnos do spremenjenih delovnih pogojev močno moti tako imenovana mojstrska miselnost. Ta zadnje čase ni več samo zavora napredka, ampak tudi usodna napaka.“ Zgovoren primer za to trditve, ki jo je med drugimi izrekel na nedavni občinski skupščini inž. Martin Janžekovič, je Beltov primer.

Res pa je, da skupščina lahko še toliko razpravlja o tem ali onem kolektivu, vendar lahko samo priporoči rešitve, medtem ko se morajo stvari same lotiti v kolektivu. Tu se običajno zatakne. Upajo na neko rešitev, čakajo, medtem pa se rentabilnost slabša. Kritična točka je s tem dosežena, kajti če poslovni uspeh trdovratno drsi navzdol in to ni samo trenutna slabost, potem ni daleč do izgube. Malo več razmišljanja o teh vprašanjih je delovnim organizacijam s področja gospodarstva, priporočila tudi občinska skupščina.

R. BAČER

Ekipa prve pomoči iz metliških podjetij BETI, KOMET in NOVOTEKS so vedno pripravljene, nastopile pa so tudi na nedavni proslavi XV. brigade. (Foto: R. Bačer)

DOBER ODKUP GROZDJA

Metliška kmetijska zadruga bo odkupila od zasebnih vinogradnikov vse vino in grozdje, kar ga bodo ponudili - Ugodne odkupne cene

Metliška vinska klet je postala pomembna za vse zasebne vinogradnike v Beli krajini. Metliška črna si je že pridobila kupce, na trgu je znana, povpraševanje po njej pa je tolikšno, da kmetijska zadruga sama s svojo proizvodnjo ne more več zadovoljiti vseh potreb.

Upravni odbor kmetijske zadruge se je zato že spomladi odločil, da bo vinska klet pokupila od zasebnih vinogradnikov ves presežek rdečih, in če bo potrebno, tudi belih vin. Da vinske kleti pri odkupu ne bi izpodrinili zasebni gostilničarji, se je kolektiv kleti odločil, da bo odkupoval grozdje in vino po visokih odkupnih cenah, takih, da bodo k prodaji privabile tudi zasebne vinogradnike, ki

doslej grozdja ali vina niso prodajali vinski kleti. Odločitev o visokih odkupnih cenah je bila sprejeta, kljub temu da bo zaradi tega akumulativnost vinske kleti manjša. Prav zaradi take odločitve pa bodo lahko s črno zadovoljili vse potrebe dosedanjih kupcev, v prihodnjih letih pa naj bi si pridobili še nove.

Spodbudno visoke odkupne cene grozdja so „prisilile“ marsikatero zasebno vinogradnika k odločitvi, da bo vinski kleti prodal že grozdje, kar se doslej ni dogajalo. Ročna predelava grozdja v vino je zelo naporna in tisti, ki so računali, so kaj hitro ugotovili, da se skoraj bolj splača prodati kilogram grozdja po 3,20 dinarjev, kot pa liter vina po

4,80 dinarjev. Vseeno pa so odkupne cene črni tudi vabljive, saj je moč prodati liter črni za 4,50 do 5,20 dinarjev. Ponudba vinski kleti je dobra, laboratorij v kleti ima dovolj dela, kmetje pa tudi odhajajo zadovoljni, saj svoj težko prigrani pridelek dobro prodajajo, znebili pa so se tudi večne skrbi, kdaj in komu bodo lahko prodali pridelek.

Kolektiv kmetijske zadruge se zaveda, da je sodelovanje med vinsko kletjo in zasebnimi vinogradniki nujno in da je pravi namen vinski kleti v tem, da bo plasirala belokranjska vina na tržišče. S tem pa je zagotovljen nadaljnji obstoj zasebnih vinogradnikov, ki bi se morali tudi zavedati, da bodo vinski kleti z gotovostjo prodali vsakoletni pridelek in jih ponudba slučajnih kupcev, ki ponudijo kakih 10 par več kot zadruga, ne bi smela omajati, da ne bi grozdja in vina prodali vinski kleti.

INŽ. JULIJ NEMANIČ

KONČNO: MRLIŠKA VEŽA

Več let je minilo, odkar so v Metliki začeli govoriti o gradnji mrliške veže na pokopališču, zdaj pa je stavba zares začela rasti iz tal. Gradnjo je prevzelo novo podjetje TGP Metlika, v pogodbi pa je zapisano, da bo objekt dograjen do 1. novembra. Nova mrliška veža bo sodobna stavba z dvema prostoroma za umrle, posebej pa bodo obdukcij-ski in sanitarni prostori.

Odslej bolj delavni

Komisije pri občinski konferenci ZK v Metliki so bile doslej premalo uspešne, zato je treba njihovo delo poživiti, so menili člani občinskega komiteja ZK na seji 13. septembra. Sprejeli so tudi sklepe, ki zadolžujejo člane komisije za delo v jesensko-zimskem obdobju.

Člani komisije za idejno-politično delovanje komunistov bodo morali poskrbeti za izobraževanje komunistov v občini. Za tiste, ki so lastniki

„Veseli nas, da je pred kratkim začelo delovanje s pionirji, ko naj bi v vrste komunistov sprejeli še 20 članov, bodo organizirali politično šolo, radi pa bi imeli še žensko desetino in nasploh več mladih v gasilskih vrstah.“

Ker nekateri podatki o gospodarstvu metliških delovnih organizacij kažejo, da so gospodarski rezultati slabši, kot so pričakovali, bodo člani komisije za ekonomske odnose skupaj z ustreznimi komisijami občinske skupščine analizirali gospodarski položaj v občini. Dovolj dela pa čaka tudi člane komisije za razvoj in organiziranost ZK, saj bo potrebno ustanoviti v vsaki TOZD osnovno organizacijo ZK. Tudi komisija za kadrovanje ne bo imela časa za lenarjenje, saj bo treba resno razmisliti o kandidatih, ki naj bi kandidirali za vodilna mesta v skupščini in družbeno-političnih organizacijah ob volitvah, ki bodo spomladi prihodnje leto.

Ker je dosedanj sekretar občinske konference ZK Ivan Škof odšel v srednjo politično šolo, so na omenjeni seji komiteja imenovali za v. d. sekretarja Jožeta Mozetiča, tajnika občinskega sindikalnega sveta. B. P.

VSE TEČE V OBRH

V Metliki so spet začeli urejati mestno kanalizacijo, s tem pa pravzaprav le nadaljujejo že začeto gradnjo. Zdej so v delu kanalizacijski zbiralniki, ki bodo letos končani, v letu 1974 pa pride na vrsto gradnja čistilnih naprav in bo v istem letu tudi končana. Ko bo vse to nared, bo šele v Metliki poskrbljeno za čiščenje odpadnih vod. Zdej vsa umazanija teče v Obrh, ta pa se izliva v Kolpo. Kadar je voda nizka, iz metliškega potoka večkrat smrdi.

PREGLEDATI DELO

Socialistična zveza v črnomaljski občini se pripravlja na oživljeno delovanje v jesenski sezoni. Najprej bodo svoje delo pregledali in ocenili organi konference, zatem pa teren. Ugotoviti bo treba, koliko začrtanega programa je bilo uresničeno, popraviti zamujeno in obnoviti nekatere odbore, ker so funkcionarji odšli. Trenutno so kar tri krajevne organizacije brez predsednika.

VIATOR je v Črnomlju resno začel izpolnjevati obljube. Restavracija Grad je porušena in bo namesto nje zrasel nov, sodoben gostinski objekt. Trenutno pa središče mesta ne daje lepega videza, kot kaže posnetek. (Foto: R. Bačer)

OBVESTILO O DERATIZACIJI

(zastrupljanju podgan in miši) V OBČINI ČRNOMELJ

Po odloku o obvezni deratizaciji v občini Črnomelj (Skupščinski Dolenjski list št. 2/71) bo Zavod za zdravstveno varstvo Novo mesto opravil OBVEZNO DERATIZACIJO (nastavljanje zastrupljenih vab) na območju naselij ČRNOMELJ, VINICA, SEMIČ V DNEH OD 1. – 9. OKTOBRA 1973.

Točna navodila in opozorila bodo objavljena na vidnem mestu v krajih, kjer bomo opravljali deratizacijo.

ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO VARSTVO NOVO MESTO, MEJ VRTI 5, TEL. 21-253

ČRNOMALJSKI DROBIR

SE BODO MODERNIZIRALI?

Pometachi so sicer marljivi pri čiščenju mestnih ulic, ne morejo pa sproti pospraviti vseh odpadkov, ki jih na cesto zmečejo ljudje. Stroj za čiščenje ulic bi bil Črnomlju potreben, to so uvideli tudi odgovorni za te stvari in iščejo možnosti, da bi tak stroj čimprej dobili.

PO ČESTI JE NEVARNO – Do nove šole v Loki hodijo z mestne strani otroci kar po cesti, ker od mostu dalje ni pločnika. Vsak pa ve, kako nevarna in prometna je cesta ravno tam, zato ljudje zahtevajo, naj pločnike čimprej zgradijo in namestijo tudi ustrezne prometne znake.

OBETA SE ADVOKAT – Črnomelj je le del Bele krajine, ki vsa ne premore enega advokata. Pri iskanju

pravne pomoči so občani prikrajsani, zato morejo odvetnike iskati po drugih krajih. Slišati je, da bo večletnemu advokatskemu mrtvilu kmalu konec in da bo že oktobra v Črnomlju odprta advokatska pisarna.

NOVA RAVNATELJICA – Ker odhaja Andrej Petek, dolgoletni ravnatelj osnovne šole Črnomelj, v pokolje, je bila na to delovno mesto izvoljena prof. Ana Jankovič. Te dni bo prevzela dolžnost.

NE MOREJO NA NJIVE – Čimprej bo treba urediti priključek na Ulico 21. oktobra, ki je bila pred kratkim modernizirana, kajti več občanov ima v bližini njive, do katerih pa zdaj z vozom ne morejo ali pa zelo težko pridejo.

»Med nami ni lenuhov«

Več kot tisoč prostovoljnih ur so metliški gasilci žrtvovali za organizacijo proslave

Janko Bračička, predsednik metliškega gasilskega društva, si je te dni komaj oddahnil od izredne dejavnosti, s katero se je prav tako izredno izkazalo njegovo članstvo ob organizaciji proslave XV. brigade. Ni pretiraval, ko je rekel:

„Več kot teden dni smo dan za dnem puščali vse delo obrtniki, kmetje in delavci ter se ukvarjali samo z organizacijo veselice za več kot 2000 ljudi. Pripraviti smo morali jedajočo, pijačo in sedeže. Da med nami ni lenuhov, se je tudi tokrat pokazalo. Delali smo z zavestjo, da moramo uspeti, in ni nam bilo žal za nad tisoč prostih ur, porabljenih samo za to priložnost.“

– Kaj bo vaše društvo z izkupičkom prireditev? „Društvo ga potrebuje. Naš dom je potreben beljenja, popraviti moramo pod, v načrtu pa je tudi strokovna eksterkurzija za članstvo.“

– Vaše društvo si je pred štirimi leti precej opomoglo, ko ste imeli stoletnico. Kakšne načrte pa imate za v bodoče? „Veseli nas, da je pred kratkim začelo delovanje s pionirji, ko je v Metliko prišel upokojeni učitelj Križanič. Delo s podmladkom bomo še utrдили, radi pa bi imeli še žensko desetino in

nasploh več mladih v gasilskih vrstah.“

Tovariš Bračička je eden poslednjih metliških kmetov sredi mesta, obenem pa predsednik gasilcev že 8 let, in kar 44 let je minilo odtlej, odkar se je zapisal gasilski organizaciji. Gasilec z dušo in telesom pa še odbornik in ugleden občan je o požrtvovalnosti svojih članov pri organizaciji borbevskega srečanja dejal:

„Ves trud je bil poplačan, ko smo videli, da so bili gostje zadovoljni.“

R. B.

SPREHOD PO METLIKI

TOKRAT V METLIKI – Predsedniki občinskih konferenc ZMS iz Novega mesta, Trebnjega, Črnomlja in Metlike so se pred kratkim dobili v Metliki ter kritično razpravljali o svojem delu. Mladinska dejavnost v Metliki je zadnje čase nekoliko zamrla, k čemur je pripomoglo tudi to, da organizacija nima poklicnega predsednika.

KULTURNO SODELOVANJE – Temeljni kulturni skupnosti obeh belokranjskih občin se pogovarjata o boljšem sodelovanju in organizaciji gostovanj, iskanju dodatnih virov

sredstev za financiranje te dejavnosti in še za vrsto skupnih akcij.

BETI SPET DOBILA PRIZNANJE – V četrtek, 13. septembra, so na Zagrebškem velesejmu podelili predstavnikom tovarne BETI „srebrni modefest“ za diolen loft. Enako priznanje je dobila BETI že leta 1971. Vsako leto gre namreč na trg okrog 800.000 metrov diolen lofta.

KONEC ZA LETOS? – Še pred tednom dni je bila kopalna sezona v Kolpi dobra kot sredi poletja, kisló vreme zadnjih dni pa daje slutiti, da je za letošnji konec kopanja.

metliški tednik

Predkongresna razprava se je začela

Obračun izpolnjevanja akcijskih programov osnovnih organizacij ZK in občinske konference ter izvajanja pisma - Posebno pozornost posvetiti evidentiranju

V teh dneh potekajo v kočevski občini razprave o izhodiščih za kongresa ZKJ in ZKS. Osnovne organizacije ZK bodo te razprave predvidoma zaključile do konca tega meseca.

Razen o izhodiščih za oba kongresa pa nalaga akcijski program občinske konference ZK Kočevje osnovnim organizacijam ZK, da posvete v razpravah posebno pozornost še nekaterim drugim zadevam.

PIONIRJI ZA PRAZNIK

Ob proslavi 30-letnice Kočevskega zbora, ki bo 29. in 30. septembra, bodo pionirji osnovne šole Kočevje izdali posebno številko glasila „Kurir-Kočevje“. Glasilo bo vsebovalo razgovore pionirjev z borci, udeleženci Kočevskega zbora leta 1943. S poslikanimi in ilustriranimi čestitkami, ki bodo razstavljene v izložbah kočevskih trgovin, bodo ob prazniku čestitali vsem občanom.

28. septembra bodo pionirji osnovne šole Kočevje proslavili v avli nove šole tudi svoj pionirski praznik.

V. I.

Predvsem so to delovni (akcijski) programi posamezne osnovne organizacije in občinske konference ZK ter izvajanje nalog iz pisma predsednika Tita. Pregled uresničevanja programov bo namreč hkrati pokazal učinkovitost delovanja komunistov in organizacije ZK.

MLADI SKRBELI ZA MLADE

Pionirji-prometniki osnovne šole Kočevje so imeli s pričetkom novega šolskega leta največ dela. Na obnovljenih prehodih za pešce po mestnih ulicah so skupaj z miličniki več kot teden dni skrbno varovali najmlajše učence, predvsem prvotičke, da so pravilno in varno prečkali cesto.

V. I.

V okviru teh razprav pa je treba na osnovi akcijskega programa občinske konference dati prednost nekaterim vprašanjem, ki so posebnega pomena za napredek občine, za delo ZK in uveljavljanje politike ZK. Med temi vprašanji so gospodarjenje v občini, stabilizacija in povezovanje gospodarstva, izvajanje ustavnih dopolnil in organizacijah združenega dela, notranja organizacijska in idejnopolična vprašanja organizacije ZK, samoupravljanje, idejno usposabljanje komunistov, sprejem v ZK itd. Seveda so tu še občutljiva vprašanja socialnih razlik, varčevanja, delavske kontrole, ugotavljanja izvora premoženja, socialne politike in druge.

Komite občinske konference ZK pa je na zadnji seji sklenil, da je treba razen kadrovske priprave na redne volilne konference osnovnih organizacij ZK in občinske konference posvetiti posebno pozornost evidentiranju možnih kandidatov za vse organe in organizacije (ne le ZK) ter delegatov.

J. PRIMC

KOČEVJE: VELIKO LEŠNIKOV

Letos je v hostah zelo veliko lešnikov. Obiranci jih prinašajo z izletov polne torbe, redni obiranci pa polne košare. Lešniki so dobro dozoreli. Veliko bo torej sladke „ozimnice“ za otroke, ki radi tarejo lešnike in orehe.

Zborovanje pri spomeniku na Trgu Zbora odposlancev slovenskega zbora, ki bo v nedeljo, 30. septembra ob 11. uri, bo glavna prireditev v vrsti proslav ob 30-letnici Kočevskega zbora, prazniku občine Kočevje in 30-letnici prvega kongresa slovenske mladine. (Foto: J. Primc)

Program

proslav in prireditev, ki so posvečene 30-letnici Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju, občinskemu prazniku in 30-letnici I. kongresa slovenske mladine v Kočevski reki.

Petek, 28. septembra, ob 18. uri: otvoritev razstave v Likovnem salonu - razstavlja slikar Lojze Seljak-Čopič; sobota, 29. septembra:

- ob 10. uri: koncert učiteljskega pevskega zbora „Emil Adamič“ in otvoritev stalne razstave o razvoju ljudske oblasti na Slovenskem - v Šeškovem domu;
- od 13. do 16. ure: prihod mladine iz vseh občinskih organizacij ZM Slovenije in zbor v Kočevju;
- od 16. ure do 17.30: izdelava tabora in mesta prenočišča v Gaju;
- ob 18. uri: svečana seja predsedstva RK, ZMS in občinske skupščine Kočevje v Šeškovem domu;
- ob 20. uri: začetek partizanskega mitinga in srečanja z delegati kočevskega zbora ter ples na prostem v Gaju;
- nedelja, 30. septembra:
- ob 7. uri: promenadni koncert godbe na pihala iz Kočevja;
- ob 8. uri: prikaz večših specializiranih organizacij, društev in vojne tehnike v Gaju;
- ob 8.30: proslava 30-letnice IX. SNOUB brigade pred šolo Mirka Bračiča in govor Francija Kolarja, nekdanjega politkomisarja brigade;
- ob 9.30: odkritje doprskih kipov padlim herojem Kočevske pri gimnaziji in govor Bogdana Osolnika, odposlanca Kočevskega zbora;
- ob 11. uri: zborovanje na Trgu Zbora odposlancev, kulturni program, govor dr. Marjana Breclja in razglasitev tekmovanja pohodniških glasil.
- 2. oktobra ob 16. uri: Tradicionalni „Tek Kočevskega zbora“ po ulicah Kočevja;
- 3. oktobra: slavnostna seja skupščine SRS v Ljubljani;
- 10. oktobra ob 19.30: uprizoritev dela Mateja Bora „Raztrganci“ v Šeškovem domu;
- 6. oktobra ob 10. uri: proslava ob 100-letnici šole v Strugah.

V vsaki KS aktiv ZMS

»16 krajevnih skupnosti, 16 aktivov ZMS« - Nagradno tekmovanje za mladinske aktive

Predsedstvo občinske konference ZMS Kočevje je na zadnji seji ugotovilo, da se aktivom na vasi ni posvečalo dovolj pozornosti. Zato so sklenili, da bodo

V počastitev 30-letnice Kočevskega zbora bo 10. oktobra ob 19.30 v Šeškovem domu uprizoritev dela Mateja Bora „Raztrganci“. Na sliki je prizor iz iste igre, posnet pred 10 leti v Šeškovem domu. (Foto: J. Primc)

izvedli akcijo „16 krajevnih skupnosti - 16 aktivov ZMS v krajevnih skupnostih“. Tako bo izpolnjena mreža organiziranosti ZM na terenu. Prispevali bodo tudi k vsebinski preobrazbi delovanja vseh aktivov v krajevnih skupnostih (obstojećih in novih) in k bogatitvi programov z aktivnostmi mladih, ki se vključujejo v celotno vlogo krajevnih skupnosti.

Za doseg tega so sprejeli tudi povsem določene naloge. Napravili bodo analizo o organiziranosti ZMS v krajevnih skupnostih in zbrali podatke o naseljih, številu in deležu mladih ter na tej osnovi ugotovili možnost ustanovitve aktivov. Zagotovili bodo denar za redno delo aktivov, sestavili program družbeno-političnega usposabljanja in oblikovali poseben sklad za financiranje tega izobraževanja. Ugotovili bodo, kje so objekti, ki so bili namenjeni za družbeno dejavnost, a sedaj ne služijo temu namenu in so mladim nedostopni.

Razpisali bodo tudi nagradno tekmovanje na osnovi tečkovanja. Aktiv, ki bo zbral največ točk, bo dobil posebno nagrado občinske konference ZMS Kočevje. Zastavljeni načrt bodo mladi lahko uresničili le ob tesni povezavi s krajevno skupnostjo in drugimi organizacijami na terenu.

VANDA OBERSTAR

Pomlajena kočevska delavska godba bo priredila za praznik koncert. Godbo uspešno vodita tovariša Struna in Rančigaj. V svoje vrste so vključili 16 mladih glasbenikov, med katerimi so celo tri dekleta. (Foto: France Brus)

Sto stanovanj za delavce

Za občane z manjšimi dohodki, za stare ljudi in mlade družine bo kočevski občinski solidarnostni sklad do leta 1976 zgradil 86 stanovanj - Za borce bo zgrajenih še 24 stanovanj

Program stanovanjske gradnje iz sredstev solidarnostnega sklada občine Kočevje za obdobje 1973 do 1976 predvideva, da bo v tem obdobju imel sklad na razpolago 18,2 milijona dinarjev, milijon pa bo znašalo posojilo Ljubljanske banke. S tem denarjem bo predvidoma zgrajenih 86 stanovanj. Razen tega bo iz sredstev ukinjenega sklada za reševanje stanovanjskih zadev borcev v znesku oko-

li 2,7 milijona dinarjev zgrajenih še 24 stanovanj. Do vključno leta 1976 bi bilo tako iz teh sredstev zgrajenih 110 stanovanj.

Iz letošnjih sredstev za reševanje stanovanjskih zadev borcev bo zgrajen stolpič v Kajuhovem naselju s 24 stanovanji. V prihodnjem letu bo iz sredstev solidarnostnega sklada zgrajenih 44 stanovanj, leta 1975 in 1976 pa vsako leto po 21 stanovanj. Stanovanja ne bodo cenena, ampak bodo imela sodobno raven.

Po prvotnem predlogu ni bili predvideni, da bi imeli vsi stanovanjski stolpiči oziroma bloki centralno kurjavo. Na nedavnem sestanku, ki ga je sklical solidarnostni stanovanjski sklad, pa so sklenili, naj bo povsod centralna kurjava, razen v bloku borcev.

Na istem sestanku so imenovali tudi komisijo, ki bo podpisala pogodbo za gradnjo stanovanj iz tega sklada. V njej so inž. Anton Knafelc, Janez Zgonc in Stane Zemljak.

J. P.

sednika Tita. Ustava in drugi predpisi naj bi uredili delovanje, pristojnosti in usklajevanje dela teh služb tako, da bodo res odigrale vlogo, zaradi katere so ustanovljene.

Delavcu-proizvajalcu pa je treba zagotoviti uveljavljanje njegovih pravic. Pri tem pa - to velja seveda tudi za vse ostale - pa ne sme biti zastavljeno vprašanje dolžnosti in odgovornosti posameznika.

V razpravi so člani političnega aktiv obravnavali še nekatera druga vprašanja. V teh dneh pa so se začele tudi razprave po posameznih območjih, krajevnih skupnostih in v delovnih in drugih organizacijah.

J. P.

KOČEVJE: RAZSTAVA O LJUDSKI OBLASTI

V počastitev 30-letnice Zbora odposlancev slovenskega naroda v Kočevju je Muzej ljudske revolucije iz Ljubljane pripravil v zgodovinskem Šeškovem domu v Kočevju razstavo „Razvoj ljudske oblasti na Slovenskem“. Denar zanjo sta prispevali kulturna skupnost republike in občine Kočevje.

Razstavo bodo odprli 29. septembra ob 10. uri dopoldne v prostorih muzeja v Šeškovem domu v Kočevju. Pred otvoritvijo razstave bo nastopil učiteljski pevski zbor iz Ljubljane. Vabimo občane mesta Kočevje in okolice, da si razstavo ogledajo.

P. S.

Zagotoviti učinkovito delo služb

Onemogočiti neopravičeno bogatenje in privilegije - Več načrtnosti in manj zanašanje na tržne vplive - Kaj če dogovori nalete na ovire?

V Šeškovem domu v Kočevju, kjer je zasedal pred 30-letni

Kočevski zbor, se je 19. septembra sestala 125 članov širšega političnega aktiv in razpravljalo o osnutku besedil obeh ustav. V razpravi je sodelovalo 16 članov aktivov, poseben poudarek pa je bil na družbeno-ekonomski ureditvi in položaju delavca - proizvajalca v združenem delu.

Med razpravo o pomoči manj razvitim je prevladalo mnenje, da je urejanje infrastrukturnih objektov najučinkovitejša pomoč manj razvitim območjem v republiki oziroma državi. Ti objekti odločilno vplivajo na tržne razmere oziroma na nastoj na trgu, na cene. To velja tudi za kočevsko občino, ki ima razmeroma dobro prometno zvezo le proti Ljubljani.

Poudarili so tudi, da je potrebno načrtno (plansko) delo oziroma gospodarjenje. Le tako je mogoče odpraviti slučajnost in razne negativne vplive na trg, družbeno proizvodnjo in reprodukcijo.

Razpravljali so tudi o odmiranju države, razvijanju samoupravnih institucij in uveljavljanju družbenih dogovorov o finansiranju družbenih služb.

Seveda so v razpravi opozorili tudi na doseženo neučinkovitost na raznih področjih in s tem zahtevali jamstva za bodočo večjo učinkovitost pri delovanju davčnih služb, inspekcij in družbene kontrole, saj to zahtevajo občani in pismo pred-

Struge: preložena proslava

Zaradi proslave 30-letnice Zbora odposlancev slovenskega naroda, ki bo 29. in 30. septembra v Kočevju, je TIS (Temeljna izobraževalna skupnost) Kočevje v dogovoru s predsednikom občinske skupščine sklenila, da preloži proslavo 100-letnice šole v Strugah in praznovanje dneva prosvetnih delavcev občine Kočevje na 6. oktober.

Proslava se bo začela 6. oktobra ob 10. uri. Za učence, ki bodo sodelovali v programu, in učitelje iz Kočevja bodo organizirali prevoz z avtobusi. Program obsega med drugim: govor predsednika občinske skupščine Kočevje Mira Heglerja, razstavo likovnih del učencev osnovne šole Struge „Otroška forma viva“, razvitje pionirskega prapora, nastop pionirskega pevskega zbora iz Kočevja in samostojen koncert solista Silvestra Mihelčiča na elektronski harmoniki. Popoldne pa bo zabava.

V. I.

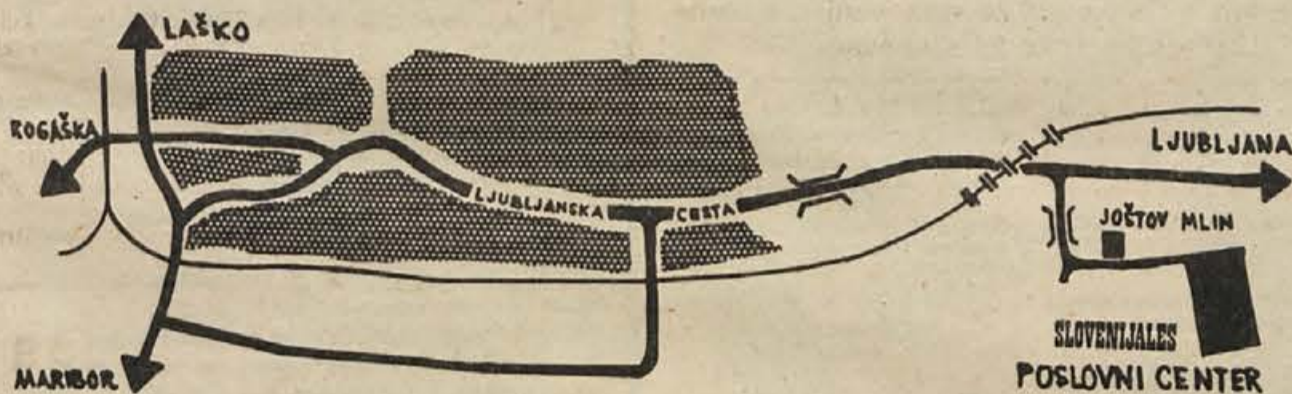

Do leta 1976 bo zgrajenih iz sredstev občinskega solidarnostnega sklada 86 sodobnih stanovanj za delavce, 24 stanovanj za borce in seveda še več drugih. (Foto: J. Primc)

SLOVENIJALES

NOV POSLOVNI CENTER V CELJU

STE ŽE KDAJ POMISLILI, KAKŠNA DRAGOCENOST JE DANES ČAS? NAJBREŽ NISTE, SLOVENIJALES VAM NUDI PRILOŽNOST, DA TO SPOZNATE. NOVI SKLADIŠČNI PROSTORI V MEDLOGU PRI CELJU (V NEPOSREDNI BLIŽINI JOŠTOVEGA MLINA) VAM OMOGOČAJO PREGLED, IZBIRO IN NAKUP VSEGA, KAR BOSTE POTREBOVALI PRI GRADNJI VAŠE HIŠE. NE SAMO STAVBNO POHIŠTVO, TUDI GRADBENI MATERIAL ŠIRŠE IZBIRE, REZAN LES, PLOŠČE, FURNIR, LESONIT, ULTRAPAS, VEZANE PLOŠČE, VSE VRSTE INSTALACIJSKEGA MATERIALA IN MATERIAL ZA CENTRALNO OGREVANJE PROSTOROV, ZIDNO IN SANITARNO KERAMIKO SLOVENIJALES PRIHAJA V VAŠ NOVI DOM Z VSEM, KAR BOSTE ZANJ POTREBOVALI. VSE NA ENEM MESTU, PREGLEDNO, HITRO, KAKOVOSTNO IN SOBOJNO. TO JE PRIHRANEK ČASA, PRIHRANEK V IZDATKIH. SLOVENIJALES VAM SVETUJE IN NUDI!

PRIVOŠČITE SI
TO ZADOVOLJSTVO!

DIMNIK SCHIEDEL
JE OKROGEL, KAR DAJE TELE PREDNOSTI:
— odličen vlek zaradi najmanjše prostornine
— varnost obratovanja zaradi najmanjše kurne površine
— enostavnost pri čiščenju

SCHIEDEL YU-KAMIN

DIMNIK SCHIEDEL
IMA ŠAMOTNI VLOŽEK, ODPOREN PROTI KISLINI,
ZATO JE:

- odporen proti ognju, ker je izdelan iz visoko kvalitetnih glin in šamotov,
- odporen proti kislini, ker šamotni vložek propušča kislino pod 2,5 %
- varen pred zasajevanjem in zakislevanjem, ker je šamotna cev odporna proti kislini in vlagi,
- temperaturno obstojen, odporen proti pritiskom in plinotesen, ker je sistem izredna konstrukcijska rešitev.

DIMNIK ŠT.1

DIMNIK SCHIEDEL
S ŠAMOTNIM VLOŽKOM JE MONTAŽNI DIMNIK IN JE:

- varčen zaradi hitre in enostavne montaže,
- varen pred ognjem, ker je večplastna konstrukcija s tesnimi fugami,
- varčen pri prostoru, ker je natančno izmerljiv in funkcionalen
- varčen pri ceni, ker je trajen in ga je mogoče hitro montirati in ima do 40 % boljše izgorevanje.

V EVROPI

SCHIEDEL-YU-KAMIN
PROIZVAJA, PRODAJA, MONTIRA, UVAŽA in IZVAŽA
GRADBENO PODJETJE „GRADNJA“, ŽALEC, v kooperaciji s
CINKARNO Celje, telefon 71-783, 72-227.

Prodajna mesta:

PRESKRBA KRŠKO
TRGOVSKO PODJETJE SEVNICA
KZ TREBNJE
AGROKOMBINAT KRŠKO
NOVOTEHNA NOVO MESTO
JELKA RIBNICA
AGRARIA BREŽICE
»BETON« ZAGORJE

PRODAJALNA ŠENTJERNEJ:

NE SAMO GRADBENI MATERIAL, TUDI VSE KAR POTREBUJETE ZA OPREMO STANOVANJA, LAHKO KUPITE V TEJ PRODAJALNI!

Cene ugodne!
Prepričajte se!

Belokranjsko gradbeno podjetje

Begrad,
Črnomelj

razpisuje
(reelekcija)
vodilno delovno mesto
RAČUNOVODJE

Pogoji:

- visoka šola ekonomske smeri in najmanj 4 leta prakse v stroki
- višja šola ekonomske smeri in najmanj 6 let prakse v stroki
- srednja šola ekonomske smeri in najmanj 8 let prakse v stroki
- kandidat mora imeti moralno-politične kvalifikacije in izpolnjevati ostale splošne pogoje

Prošnje sprejema odbor za kadre, Begrad, Črnomelj, 15 dni po objavi.

počakajte z nakupom
najmanj 200 Ndin boste prihranili -
od 1. oktobra dalje - z družinskim
nakupom - v modnih prodajalnah

TEDENSKI LEDAR

Cetrtek, 27. septembra – Damjan Petek, 28. septembra – Venčeslav Sobota, 29. septembra – Mihael Nedelja, 30. septembra – Jelka Ponedeljek, 1. oktobra – Julija Torek, 2. oktobra – Miran Sreča, 3. oktobra – Terezija Cetrtek, 4. oktobra – Frančišek

KINIO

BRESTANICA: 6. in 7. 10. ameriški barvni film „Bojvniki“. 29. in 30. 9. ameriški film „Tarzan zmaga je“.
BREŽICE: 28. in 29. 9. angleško-ameriški barvni film „Smrtonosna pista“. 30. 9. in 1. 10. ameriški barvni film „Pozno je za heroje“. 2. in 3. 10. italijansko-španski barvni film „Puščice strupenega pajka“.
CRNOMELJ: 28. 9. ameriški barvni film „Mesto v temi“. 30. 9. ameriški barvni film „Svetilnik na koncu sveta“.

KOSTANJEVICA: 29. 9. ameriški barvni film „Rio Lobo“. 30. 9. nemški barvni film „Winetou v Dolini smrti“.
KRŠKO: 29. in 30. 9. ameriški barvni film „Murphyjev brat“. 3. 10. italijanski barvni film „Plačanec“. 6. in 7. 10. ameriški barvni film „Dolina radosti“.
MIRNA: 29. in 30. 9. „Pravi človek z zahoda“. 6. in 7. 10. „Garingo“.
MOKRONOG: 29. in 30. 9. italijansko-francoski film „Serafino“.
NOVO MESTO: Od 27. 9. do 1. 10. ameriški barvni film „Skorpion ubija“. Od 2. do 4. 10. ameriški film „Dama s kamelijami“. Od 5. do 7. 10. ameriški barvni film „Cromwell“.
POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 28. 9. do 2. 10. barvni film „Ali Baba in sveta krona“.
RIBNICA: 29. in 30. 9. ameriški barvni film „Čakmul maščevalec“.
SEVNICA: 3. 10. francoski film „Kdo je morilec“.
SENTJERNEJ: 29. in 30. 9. „Nevarna smer 7.000“.
TREBNJE: 29. in 30. 9. ameriški zabavni film „Stanlio in Oliver prodajata mišolovke“.

POSEST

PRODAM novo hišo z manjšim gošpodarskim poslopljem in nekaj zemlje. Viktor Resnik, Dol 4, Trebnje.
POD UGODNIMI POGOJI prodam posestvo z novo hišo, k.o. Polšnik, v skupni velikosti 212 15 kvadr. metrov. Vse informacije pri Mariji Pavlič, Polšnik, Zg. Marmolj 29, p. Sava.
PRODAM parcelo za gradnjo dveh vikendov v Libni pri Krškem. Lepa lega, dostopno za vsa vozila. Informacije pri Alojzu Peruciju, Trebnje 130.
MED VINOGRADI nad Libno prodam 20 arov vinograda in vikend hišico. Cenjene ponudbe pošljite na glasni oddelek pod „MIR“.

RAZNO

IŠČEM POSOJILO 100.000 Ndin. Rok odplačila in obresti po dogovoru. Garancija zagotovljena. Ponudbe pod „OBRT“.
POROČNI PRSTANI! Ženin in nevesta, ne pozabita: moderno izdelane poročne prstane dobite pri Otmarju Zidariču, zlatarju v Ljubljani, Gosposka 5. – Z izrezkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

ZAHVALA

Ob tragični smrti

FRANCA BOHTETA, roj. 22. 9. 1946 v Vinji vasi 1, Stopiče pri Novem mestu

pokopanega v Kočevju, se vsem iskreno zahvaljujemo za požrtvovalno pomoč, sožalje, darovalcem vencev in cvetja ter vsem, ki so zasuli prerani grob dragega pokojnika. Zahvaljujem se vsem vaščanom Mahovnika, ki so kakorkoli pomagali v najtežjih trenutkih. Posebno se zahvaljujem sorodnikom za požrtvovalnost in tolažilne besede, župniku za obred in godbi iz Kočevja za žalostinke dragemu pokojniku.

Zalujoči: žena Marica s sinom Marijanom, oče Janez, sestri Marija in Anica z družinama, bratje Ivan, Anton in Feliks z družinami ter drugo sorodstvo.

Ob nenadni izgubi našega dragega moža, očeta, brata in strica

ALOJZA SIMONČIČA iz Orešja 34

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga spremlili na zadnji poti, izrekli sožalje in darovali cvetje in vence, ter na kakršenkoli način pomagali v teh težkih dneh. Še posebno lepo se zahvaljujemo kolektivu šole Šmarjeta, učencem 7. razreda osnovne šole Šmarjeta, Sport opremlj Ljubljana, častiti sestri Bolemiri Breznik ter župniku za opravljeni obred. Vsem in še vsakemu posebej iskrena hvala.

Zalujoči: žena Ana, sinovi Lojze, Darko, Andrej, brat in sestra ter drugo sorodstvo

Orešje, Gredenje, Ljubljana, 15. septembra 1973

CESTNIKE

Dobremu in skrbnemu atu Alojzu Abramov, Arnovo selo 3, želimo za njegov 70. rojstni dan še mnogo zdravia in sreče. Žena, hčerke in sinova z družinami.

Dragi mami Amaliji Črček iz Sardinje vasi 21 iskreno čestitajo za 60-letnico in ji želijo še veliko zdravih let hčerki Malka in Darinka, sinova France in Ivan z družinami.

Dragi mami Karolini Zoran iz Novoga mesta vse najboljše za 55. rojstni dan, največ pa zdravia, ji želi hčerka Anica z možem Francijem, Simona pa ji pošilja koš poljubčkov. Ata pa vsi lepo pozdravljamo.

PREKLICI

Vili Tomažin, Gmajna 31, Raka, prepovedujem hojo in pašo po mojem travniku v Čučji mlaki. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

Anton Zajc, Sp. Lakence 12, Mokronog, prepovedujem vožnjo, hojo in pašo po mojem travniku v Vel. Poljanah. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjal.

OBVESTILA

Sprejem naročila teracerskih del v Primorju za zimsko sezono. Jože Kic, 68275 Škocjan 19.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Antonija Pšeničnik iz Pišec – deklco, Ivanka Cigrovski iz Kapišta Zvonimira, Nada Špiler iz Anž – Martina, Marija Kostebc iz Kunšperka – Mileno, Barica Babojevič iz Jeruša – Jasmino, Pavica Kos iz Jesenic na Dol. – Robera, Antonija Pribožič iz Dečnih sel – Mihaela, Erna Sutlar iz Vukovega sela – Dražena, Ivanka Kukovič iz Leskovca – Boštjana, Mihaela Cernelič iz Krškega – Matjaža, Marija Mladkovič iz Krške vasi – Tanjo, Branka Tasič iz Kraja Dolnjega – deklco, Marica Ratešič iz Kostanjevca – dečka, Ivanka Galič iz Ponikev – Bernardko, Ana Jančič iz Hrastin – Antonijo, Erika Kežman iz Brežic – Matejo, Marjana Plevnik iz Pišec – Mihaela, Sofija Hvalc iz Orešja – Suzano in Dragica Novosel iz Malega vrha – Ivana. Cestitamo!

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Dragutin Frkanec si je pri športu poškodoval desno nogo; Henrik Bračun si je v službi poškodoval nogo; Neža Valenčič je padla z lestve in si poškodovala rebra; Janeza Dvornika je prevrnila krava in mu poškodovala levo roko; Manja Kolak je padla in si zabodla nož v trebuh; Ani Francekovič je krava stopila na levo nogo; Mojca Kržan je padla s kolesa in si poškodovala nos; Štefko Tomš je nekdo pretepel in ji poškodoval obe roki in glavo; Ivan Prošec si je s koso poškodoval levo roko; Anton Prosenik je padel z drevesa in si poškodoval prsni koš; Andrej Resnik je padel na dvorišču in si zlomil levo nogo.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega ljubega moža, ata, starega ata, brata in strica

FRANCA KOVAČIČA

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga v tako velikem številu spremlili na zadnji poti in mu poklonili toliko cvetja. Zahvalo smo dolžni dr. Jakliču, župniku za poslednje spremstvo, g. Planincu za ganljive besede, pevcem in vsem, ki so sočustvovali z nami, posebno zahvalo pa našim dobrim sosedom za nesebično pomoč v najtežjih trenutkih in njegovim stanovskim tovarišem iz Zel. sekcije Novo mesto, kolektivom Cestnega podjetja Celje, Metalke iz Ljubljane in Sekcije za vleko Maribor. Vsem še enkrat hvala!

Njegovi! Martinja vas, 18. septembra 1973

mali oglasi

SLUŽBO DOBI

IŠČEM frizersko vajenka. Jure Pestner, Kandijška 5, Novo mesto.
GOSTILNA REKAR, Kranj, Zaslavska 13, sprejme v službo mlado dekle za pomoč v gostilni. Plača dobra, hrana in stanovanje v hiši.
GOSTILNA KUŽNIK, KRŠKO, Cesta 4. julija 22, sprejme v službo pošteno dekle, ki ima veselje do dela v gostilni. Hrana in stanovanje preskrbljena, plača po dogovoru. Nastop službe takoj.

SLUŽBO IŠČE

VZAMEM v varstvo otroke. Naslov v upravi lista (2549/73).

STANOVANJA

NEOPREMLJENO DVO-SOBNO STANOVANJE išče družina brez otrok. Stanovanje naj bo po možnosti v centru Novoga mesta, s posebnim vhomod ter z lastno kopalnico in straniščem. Plačam 100.000 starih dinarjev in več, če je stanovanje v redu. Informacije ali pisemne ponudbe vsak dan od 7. do 15. ure na naslov: Boštjan Krže, Dolenjski list, ali popoldne Šmihel 44, Novo mesto.

MLADA DRUŽINA nujno potrebuje sobo in kuhinjo. Plača tudi vnaprej. Naslov v upravi lista (2539/73).

MLADA ZAKONCA brez otrok iščeta sobo za krajši čas. Ponudbe pod „POSTENA“.

ODDAM opremljeno sobo dvema dekletoma. Naslov v upravi lista (2550/73).

ODDAM opremljeno sobo samskemu sestanovalcu. Naslov v upravi lista (2510/73).

MLAD ZAKONSKI PAR z majhnim otrokom išče enosobno ali dvosobno stanovanje v Novem mestu ali bližnji okolici (do 15 km). Ponudbe pod „Dobra plačnika“ pošljite na naslov: Anka Bratož, Gubčeva 30, Novo mesto.

MLADA ZAKONCA brez otrok iščeta sobo in kuhinjo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (2522/73).

Motorna vozila

PRODAM osebni avto austin 1300, prevoženih 49.000 km. Informacije: frizerski salon Jure Pestner, Kandijška 5, Novo mesto.

NSU 1000 C, letnik 1972 prodam. Informacije po telefonu (068) 21-737.

PRODAM škodo 1000 MB, letnik 1966, po delih. Sašek, Gubčeva 15, Novo mesto.

UGODNO PRODAM fiat 850, letnik 1969. Slavko Hočevar, Cesta herojev 35, Novo mesto.

PRODAM

PRODAM 5000 kg dobrega čistega gabrovega oglja po zelo ugodni ceni. Interesenti naj se zgledajo pri Cirilu Kontetu, Sela 12, 68362 Hinje.

POCENI prodam kavč, divan in kuhinjsko omaro. Petrovič, Spasevski, Nad mlini 24.

PRODAM 4,5 kvad. metra parketnih ploščic 3,5 x 20 cm. Vel. Bučna vas 18.

PRODAM suhe „špirovce“ za hišo (dolžina 6 m) in za garažo (4 m). Naslov v upravi lista (2513/73).

PRODAM dnevno sobo, primerno za samsko sobo. Naslov v upravi lista (2516/73).

PRODAM dobro ohranjen električni štedilnik. Molan, Nad mlini 42, Novo mesto.

PRODAM malo rabljen nerjaveč levi vzdiljiv štedilnik. Naslov v upravi lista (2522/73).

PRODAM lepo spalnico. Adamičeva 2, Novo mesto.

PRODAM rezervne dele za fiat 750 in kompletni stroj z menjalnikom. Cena ugodna. Legan, Frata 20, Dvor pri Žbk.

PRODAM 2 kub. metra smrekovih in 2 kub. metra hrastovih suhih plohov. Naslov v upravi lista (2529/73).

HRASTOVE PLOHE, približno 3,5 kub. metra, prodam. Informacije: žaga Pionir.

PRODAM po ugodni ceni (tudi na obroke) bas kitaro Max Skritte in ojačevalec Hohner 60 W s 4 vhodi, vgrajenim vibratorjem in hall ehojem. Naslov v upravi lista.

KUPIM

KUPIM rabljen dvofazni elektromotor 3 KS. Alojz Peruci, Trebnje 130.

MEŠALEC ZA BETON kupim! Petek Dušan, Ljubljana, Črnuče 61231, Cesta 24. junija 26.

ZAHVALA

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in starega očeta

ALOJZA PLUTA

s Preloke

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam v teh težkih trenutkih stali ob strani, izrekli sožalje, darovali vence in cvetje ter se udeležili pogreba. Posebej se zahvaljujemo delovnemu kolektivu podjetja Varnost iz Ljubljane, organizaciji Zveze borcev NOV Preloka, gasilskemu društvu Preloka, vsem sosedom, vaščanom ter ostalim za pomoč. Se enkrat vsem prav lepa hvala!
Zalujoči: žena Marija, sinovi Boris, Alojz, Viljem, Marjan, Jože z družinami, sinova Tine in Peter, hčerki Zdenka in Marija z družinama ter hčerka Ivanka

ZAVOD ZA KULTURO BREŽICE

razpisuje prosto delovno mesto

NOVINARJA – DOPISNIKA ZA RADIO BREŽICE

POGOJI:

1. visoka ali višja izobrazba
2. srednja šola; zaželene delovne izkušnje s področja dopisovanja.

Prednost imajo diplomanti ali slušatelji fakultete za sociologijo, politične vede in novinarstvo.

Zaposleni je član delovne skupnosti Zavoda RTV Ljubljana. Možnost nastopa takoj. Stanovanja ni.

GOSTINCI!

Veletrgovina ŠPECERIJA BLED

razglašja prosta delovna mesta

GOSTINSKIH DELAVK ZA STREŽBO Pogoji: brez kvalifikacije

Samska stanovanja in hrana v gostišču. Možnost šolanja v zimskem času za pridobitev kvalifikacije.

Ponudbe pošljite do 30. sept. na naslov Veletrgovina ŠPECERIJA BLED, Kajuhova 3.

Cenjene potrošnike obveščamo, da si lahko letošnjo jesen preskrbijo po konkurenčnih cenah

OZIMNICO

pri Kmetijski zadrugi „Krka“

Krompir igor v vrečah po 30 kg v obratu Zalag pri Novem mestu vse delovne dni od 7. do 16. ure.

Plantažne hruške raznih sort na delovišču Struga pri Otočcu, dopoldne od 8. do 12. ure in popoldne od 14. do 17. ure.

Jabolka raznih sort na obratu Dol. Brezovica pri Šentjerneju vsak delovni dan od 14. do 18. ure.

Potrošnike iz Novoga mesta obveščamo, da prodajajo krompir, hruške, jabolka in zelje tudi naše prodajalne:

- BLAGOVNICA ŽABJA VAS
- POSLOVALNICA 1, CESTA KOMANDANTA STANETA 34
- POSLOVALNICA „DOM“, BRŠLIN, TER NA NOVO-MEŠKI TRŽNICI.

DOLENJSKI LIST

IZDAJA: Časopisno založniško podjetje DOLENJSKI LIST, Novo mesto – USTANOVITELJI LISTA: občinske konference SZDL Brežice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Lojzka Potrč (predsednica sveta), Franc Beg, Viktor Dragoš, Tone Gošnik, Jože Jek, Tone Klenovšek, Franc Lapajne, Tine Molek, Slavko Smerdel, Franc Stajdohar in Ivan Živič

UREDNIŠKI ODBOR: Marjan Legan (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Milan Markelj, Branko Podobnik, Jože Primc, Plohe Splichal, Jožica Teppey, Ivan Zoran in Alfred Zeleznik

IZHAJA vsak četrtek – Posamezna številka 2 din – Letna naročnina 79 dinarjev, polletna naročnina 39,50 din, plačljiva vnaprej – Za inozemstvo 160 dinarjev ali 10 ameriških dolarjev oz. 30 DM (oz. ustrežna druga valuta v tej vrednosti) – Devizni račun: 52100-620-107-32002-009-8-9

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu 40 din, 1 cm na določeni strani 55 din, 1 cm na prvi, srednji ali zadnji strani lista 80 din. Vsak mali oglas do 10 besed 15 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse druge oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 5 od 1. 7. 1972 – DOLENJSKI LIST šteje med proizvođe iz 7. točke prvega odstavka 36. člena zakona o obdavčevanju proizvodov in storitev v prometu (Ur. list SFRJ 33-316/72), za katere se ne plačuje temeljni davek od prometa proizvodov (mnenje sekretariata za informacije IS SRS št. 421-1/72 od 31. 1. 1973)

TEKOČI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu: 52100-601-10558 – Naslov uredništva in uprave: 68001 Novo mesto, Glavni trg 3 oz. poštni predal 33 – Telefon: (068) 21-227 – Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo – Casopisni stavek, filmi in prelom: ČZP Dolenjski list, Novo mesto – Barvni filmi in tisk: Ljudska pravica, Ljubljana

VSAK DAN: poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00.

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Iz partitur operetnih mojstrov. 10.15 Urednikov dnevnik. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milica Oblak: Pridelovanje Zlahtnih borovnic. 12.40 Skladbe Rada Simonitija. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 Med šolo, družino in delom. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.00 „September 73“. 18.15 Koncert po željah poslušalcev. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Francija Puharja. 20.00 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov. 22.15 Za ljubitelje jazz.

PETEK, 28. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Glasovi v ritmu. 10.15 Po Talijinih poteh. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Janez Pogačar: Gospodarski pomen redne plodnosti krav. 12.40 Z domačimi ansambli. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Iz domačega repertoarja Slovenske filharmonije. 18.15 „Signali“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s triom Vitala Ahačiča. 20.00 Iz jugoslovanske zborovske literature. 20.30 Top-pops 13. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih. 22.15 Besede in zvoki iz logov domačih.

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 S slovenskimi ansambli zabavne glasbe. 10.15 Ključno letovišče. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Milena Jazbec: Aktivitija, eksotična sadna vrsta, bogata z vitaminom C. 12.40 Cez travnike zelene. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 S pesmijo in plesom po Jugoslaviji. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Glasbena medijera. 18.15 Urad za najdene skladbe. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом bratov Avenik. 20.00 Sobota zvečer. 21.00 Zabavna radijska igra - Vitomil Zupan: S strahom in pilulo hlabrosti okrog sveta. 22.20 Oddaja za naše izselence.

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA: 8.30 - 8.00 DOBRO JUTRO! 8.05 Radijska igra za otroke - Svetislav Ruškic: „Zgodba o nagajivi cesti“. 9.25 Išče mo poevke poletja. 10.05 Se pomnite, tovariši... Kapitularcija Italije in „Kobariška republika“. 10.25 Pesmi boja in dela. 10.45 - 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 13.30 Priporočajo vam... 13.50 Z domačimi ansambli. 14.30 Humoreska tega tedna - A. Kopit: Zavzete Mont Eversta. 15.30 - 18.00 Nedeljsko športno popoldne. 18.00 Radijska igra - David Campton: „Paket“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 V nedeljo zvečer. 22.20 S Plesnim orkestrom RTV Ljubljana.

PONEDELJEK, 1. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Za vsakogar nekaj. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - Jože Krogar: Vrt v oktobru. 12.40 Po domače. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Amaterski zbori pojo. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Zveneca imena. 18.15 Pihalne godbe na koncertnem odru. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом

Toneta Zagarja. 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Zaplešite z nami.

TOREK, 2. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Z našimi simfoniki v svetu lahke glasbe. 10.15 Glasbena potepanja. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Viktor Repanšek: Ravnanje s semenskim in drugim krompirjem po pravilu. 12.40 Slovenske narodne bodo peli: Slovenski oktet in solisti ob spremljavi harmonike. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 „Ali jih poznate?“ 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 18.15 V terek na svidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Franka. 20.00 Lahka glasba slovenskih avtorjev. 20.30 Radijska igra - Primo Levi: Verzifikator. 22.15 Od popevke do popevke.

SREDA, 3. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Nenavadni pogovori. 10.15 Za mlado in staro iz pravljičnega sveta. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti -

Inž. Dare Bernet: Priporočila za skladiščenje sadja. 12.40 Od vasi do vasi. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 Poje Zenski kvartet. 14.30 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 16.00 „LOTO VRTILJAK“. 17.10 Operni koncert. 18.20 Listi iz pop albuma. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 Koncert Simfoničnega orkestra RTV Ljubljana. 22.15 Revija popevk.

ČETRTEK, 4. OKTOBRA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Iz partitur operetnih mojstrov. 10.15 Urednikov dnevnik. 11.00 Poročila - Turistični napotki za naše goste iz tujine. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Olga Štefala: Ekonomika sadjarsko in vinogradniško usmerjenih kmetij. 12.40 Iz arhiva Komornega zbora RTV Ljubljana. 13.30 Priporočajo vam... 14.40 „Me-hurčki“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 18.35 Iz kasete produkcije RTV Ljubljana. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Atija Sossa. 20.00 Cetrtekov večer domačih pesmi in napevov. 21.00 Literarni večer - B. Baranović: Celjani - II. 22.15 Za ljubitelje jazz.

RADIO BREŽICE

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.15 Napoved programa, poročila, šport in turistični napotki. 16.15 - 17.00 Nove plošče RTB, Aktualnost tedna, Mala šola avtomobilizma, obvestila in reklame. 17.00 - 18.00 Izbrali ste sami.

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA: 16.00 - 16.30 Pol ure za pop glasbo. 16.30 - 17.00 Radijska univerza, Jugoton vam predstavlja. 17.00 - 17.30 Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam ter melodija za vas, Za naše najmlajše. 17.30 - 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA: 10.30 Domače zanimivosti - Javna ustavna razprava: Krajevne skupnosti - Za naše kmetovalce: inž. Andrej Cankar: Za dober pridelek ozimne pšenice - II. del, inž. Konrad Zupančič: Pomen izkoriščanja kmetijskih zemljišč z intenzivnimi kulturami - Poročilo s seje občinske skupščine Krško - Pogovor s poslušalci - Obvestila, reklame in filmski spored. 12.00 - 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 2. OKTOBRA: 16.00 - 16.10 Napoved programa in srečanje z Jožetom Koblerjem. 16.10 - 16.30 Poročila, Kaj prinaša nova številka Dolejskega lista, Novo v knjižnici. 16.30 - 16.45 Tedenski športni komentar. 16.45 - 17.00 Obvestila, reklame in filmski pregled, UREDNIŠTVO RADIA BREŽICE OBVEŠČA POSLUŠALCE, DA ZNOVA UVAJA REDNO TORKOVO ODDAJO.

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA: 10.30 Reklame, oglasi in obvestila. 10.50 Po domače („Ptuj 73“). 11.05 Obiskali smo vzorno kmetijo (reportažni zapis). 11.20 Minute za jugoslovanske popevkarje. 11.45 Nedeljski intervju. 12.00 Za vsakogar nekaj. 12.30 Poročila. 12.45 Cestitke in pozdravi naših poslušalcev. 14.30 Zaključek programa.

SREDA, 3. OKTOBRA: 16.00 Poročila. Reklame in oglasi, obvestila. Po domače. 16.45 Kotiček za šoferje. 16.55 Iz diskoteke naših poslušalcev. 17.30 Mladinska oddaja. 18.00 Zaključek programa.

SOBOTA, 6. OKTOBRA: 16.00 Napoved SOBOTNEGA VRTILJAKA med tujo pop glasbo. 16.15 Pet minut za... 16.20 EPP (I. del). 16.30 Poročila. 16.35 EPP (II. del). 16.45 Mini anketa. 17.00 Zaključek SOBOTNEGA VRTILJAKA in napoved sporeda za nedeljo.

nama
BLAGOVNICA
KOČEVJE

VAM TOKRAT PRIPOROČA:

ZAGOTOVITE SI ŽE ZDAJ,
DA VAM BO V STANOVANJU
TOPLO,
KO BO NASTOPIL MRAZ.

IN ZATO VAM
nama
KOČEVJE

NUDI TUDI POSEBNO UGODNOST:

40% popust
za nakup
OLJINIH PEČI

● OP - 3500 stara cena	635,00 din
NOVA CENA	379,00 din
● OP - 5000 stara cena	732,00 din
NOVA CENA	437,00 din

ČETRTEK, 27. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 10.30 Angleščina (Zg) - 10.45 Nemščina (Zg) - 11.00 Francoščina (do 11.30) (Bg) - 14.25 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 15.20 Angleščina - ponovitev (Zg) - 15.35 Nemščina - ponovitev (Zg) - 15.50, Francoščina - ponovitev (Bg) - 16.20 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 16.40) (Bg) - 17.40 Iz slovenske književnosti - J. Kersnik: Berite novice (Lj) - 18.10 Obzornik (Lj) - 18.25 Izvor Nila - serijski barvni film (Lj) - 19.15 Risanka (Lj) - 19.20 Cik-cak (Lj) 19.30 TV dnevnik (Lj) - 19.55 Barcelona: Evropsko prvenstvo v košarki - srečanje Jugoslavija: Španija - prenos (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja (Lj) - pribl. 21.30 Kam in kako na oddih (Lj) - 21.45 E. Zola: Germinal - nadaljevanje in konec (Lj) - 22.30 Poročila (Lj)

PETEK, 28. SEPTEMBRA: 9.30 TV v šoli (Zg) - 11.00 Angleščina (do 11.30) (Bg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (Zg) - 16.10 Angleščina - ponovitev (Bg) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bg) - 17.10 Kuhinja pri violinskem ključu: Nagradne kremezine za Matijažka in trobento (Lj) - 17.40 Obzornik (Lj) - 17.55 Barcelona: Evropsko prvenstvo v košarki - srečanje Jugoslavija: Španija - Grčija-prenos (EVR-Lj) - v odmoru propagandna oddaja (Lj) - 19.30... - 19.45 Risanka (Lj) 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Iz zakladnice svetovne književnosti: A. Dumas: Trije mušketirji - I. del barvnega filma (Lj) - 22.20 XXI. stoletje (Lj) - 22.45 Poročila (Lj)

SOBOTA, 29. SEPTEMBRA: 9.35 TV v šoli (Zg) - 11.00 TV v šoli (do 12.00) (Sa) - 17.00 Vaterpolo Partizan: Mladost - prenos (Bg) - 18.00 Obzornik (Lj) - 18.15 Dektari - serijski barvni film (Lj) - 19.10 Mozaik (Lj) - 19.15 Igralec je igralec - oddaja TV Beograd (Lj) - 19.45 Risanka (Lj) - 19.50 Cik-cak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lj) - 20.35 Lice ob licu - barvna oddaja TV beograd (Lj) - 21.25 Skrivnosti morja - barvni film (Lj) - 22.15 Starinarja - serijski barvni film (Lj) - 22.45 TV kažipot (Lj) - 23.05 Poročila (Lj)

NEDELJA, 30. SEPTEMBRA: 8.05 Po domače s Sentjernejskim oktetom in ansambлом R. Mohorka (Lbj) - 8.35 Skrivnosti morja, barvni film (Lbj) - 9.25 Otroška matineja: Otroci naše šole, Enciklopedija živali (Lbj) - 10.15 Poročila (Lbj) - 10.20 Proslava ob 30-letnici priključitve Istre - prenos iz Buj (Zgb-Lbj) - 12.00 Kmetijska oddaja (Bgd) - 12.55 Mozaik (Lbj) - 13.00 TV kažipot (Lbj) - 16.45 Knjiga išče bralca (Lbj) - 17.45 Poročila (Lbj) - 17.50 Celovečerni film: „Jutri bom jokala“ (Lbj) - 19.40 Risanka (Lbj) - 19.45 Cik-cak (Lbj) - 20.00 TV dnevnik (Lbj) - 20.30 3-2-1 in TV barometer (Lbj) - 20.35 306 taktov z Velčovskym - češka barvna oddaja (Lbj) - 21.20 Baletna oddaja (Zgb) - 21.35 Športni pregled (JRT) - 22.05 Poročila (Lbj).

PONEDELJEK, 1. OKTOBRA: 9.05 Odprta univerza (Bgd) - 9.40 TV v šoli (Zgb) - 10.30 Angleščina (Zgb) - 10.45 Nemščina (Zgb) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bgd) - 14.50 TV v šoli - ponovitev (Zgb) - 15.40 Angleščina - ponovitev (Zgb) - 15.55 Nemščina - ponovi-

tev (Zgb) - 16.10 TV v šoli - ponovitev (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 F. in M. Milčinski: Butalci - I. del lutkovne oddaje (Lbj) - 18.15 Obzornik (Lbj) - 18.30 Enciklopedija živali - barvni film (Lbj) - 18.55 Mozaik (Lbj) - 19.00 Mladi za mlade (Sar) - 19.45 Risanka - 19.50 Cik-cak (Lbj) - 20.00 TV dnevnik (Lbj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lbj) - 20.35 D. Jovanović: Avtopostop - TV igra (Lbj) - 21.30 Kulturne diagonale (Lbj) - 21.55 Barcelona: Evropsko prvenstvo v košarki, srečanje Italija - Jugoslavija - prenos (EVR-Lbj) - 23.30 Poročila (Lbj).

TOREK, 2. OKTOBRA: 9.35 TV v šoli (Zgb) - 10.40 Ruščina (Zgb) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zgb) - 15.35 Ruščina - ponovitev (Zgb) - 15.55 TV vrtec (Zgb) - 16.10 TV v šoli - ponovitev (Bgd) - 17.15 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.35) (Bgd) - 17.45 Branko Copić: Noge v zlatu, glava v blatu - otroška risana nadaljevanka (Lbj) - 18.05 Obzornik (Lbj) - 18.20 Torkov večer: Marc Ogere (Lbj) - 18.50 Mozaik (Lbj) - 18.55 V temnem onkraju - izobraževalna oddaja (Lbj) - 19.20 Srednjebosenski rudniki - oddaja iz beogradske serije Karavana (Lbj) - 19.45 Risanka (Lbj) - 19.50 Cik-cak (Lbj) - 20.00 TV dnevnik (Lbj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lbj) - 20.35 Mi med seboj (Lbj) - 21.35 F. M. Dostojevski: Bratje Karamazovi, TV nadaljevanka (Lbj) - 22.25 Glasbena oddaja (Lbj) - 22.45 Barcelona: Evropsko prvenstvo v košarki, srečanje Jugoslavija - Francija - prenos 2. polčasa (EVR-Lbj) - 23.30 Poročila (Lbj).

SREDA, 3. OKTOBRA: 8.20 TV v šoli (Zgb) - 11.00 TV v šoli (do 11.30) (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.45 Otroci naše šole - serijski film (Lbj) - 18.00 Risanka (Lbj) - 18.10 Obzornik (Lbj) - 18.25 Na sedmi stezi - športna oddaja (Lbj) - 18.45 Arhitektura in družba: Stanovanje (Lbj) - 19.15 Mozaik (Lbj) - 19.20 Kaj hočemo: Ob ustavnih in kongresnih razpravah (Lbj) - 19.45 Kozmetično ogledalo - barvna oddaja (Zgb) - 19.50 Cik-cak (Lbj) - 20.00 TV dnevnik (Lbj) - 20.25 3-2-1 in TV barometer (Lbj) - 20.35 Film tedna: Z mačetami v napad (Lbj) - 22.10 Nokturno: M. Ravel: Bolero (Lbj) - 22.25 Poročila (Lbj).

ČETRTEK, 4. OKTOBRA: 9.35 TV v šoli (Zgb) - 10.30 Angleščina (Zgb) - 11.00 Francoščina (do 11.30) (Bgd) - 14.45 TV v šoli - ponovitev (Zgb) - 15.55 Nemščina - ponovitev (Zgb) - 16.10 Francoščina - ponovitev (Bgd) - 16.45 Madžarski TV pregled (Pohorje, Plešivec do 17.05) (Bgd) - 17.30 Iz zakladnice slovenske književnosti - J. Bleiweis: Bob iz Kranja (Lbj) - 18.05 Obzornik (Lbj) - 18.20 Mozaik (Lbj) - 18.25 Tišina na sporodu je nemi film (Lbj) - 18.50 Film (Lbj) - 19.45 Risanka (Lbj) - 19.50 Cik-cak (Lbj) - 20.00 TV dnevnik (Lbj) - 20.25 Kam in kako na oddih (Lbj) - 20.40 Cetrtekovi razgledi (Lbj) - 21.30 A. Ingolič: Mladost na stopnicah - barvna TV nadaljevanka (Lbj) - 22.00 Poročila (Lbj) - 22.05 Evropsko prvenstvo v košarki - Barcelona (EVR-Lbj).

UMRLI SO

Pretekli teden sta v brežiški bolnišnici umrla: Angela Žibert, gospodinja s Senovega, stara 50 let in Franc Bizjak, kmet iz Kočnega, star 75 let.

**ŽENE IN DEKLETA, ALI STE ŽE POMISLILE NA ZAPOSLESTVO?
PRIDRUŽITE SE NAM!
POSTALI BOSTE LAHKO ŠIVILJA, LIKARICA ALI KROJILKA!**

- VAŠE DELO BO NAGRAJENO PO UČINKU.
- ORGANIZIRAN IMAMO PREVOZ NA DELO,
- BREZPLAČNO PREHRANO
- MOŽNOST UDEJSTVOVANJA
- V ŠPORTNO-KULTURNI DEJAVNOSTI

**PRIJAVITE SE DO
10. OKTOBRA!**

**LABOD, tovarna perila
TOZD LOČNA
Cesta herojev 29
68000 NOVO MESTO**
☎ 21-727

**LABOD, tovarna perila
TOZD LIBNA
68270 KRŠKO**
☎ 71-040

Breskve so njegov kruh

Kmalu bo tri desetletja, odkar jih je Nace Koršič začel gojiti na položnih bregeh svojega doma v Arnovem selu pri Brežicah. Kot sin Brice se je odločil za sadjarja-breskarja, kakor se imenuje sam.

Družina Koršičevih je pribežala v Slovenijo 1929. leta, ko v teh krajih še niso poznali zlahtnih sadežev iz sončnih Brd. Oče se je takrat sprl s fašisti, in ker je glasno mislil s svojo glavo, so se ga lotili s pendrekom. Zamerili so se mu za vse čase, zato se je odselil čez mejo. Takoj pri prihodu v Arnovo selo je zasadil nekaj breskev. Tudi v novem podnebnju so lepo uspevale. V soseski so ga kmalu začeli posnemati, sin Nace pa se je specializiral samo zanje.

„V takem primeru človek tudi veliko tvega in marsikdaj me je bilo strah za obstoj družine,“ je dejal Nace Koršič, ko je te dni tehtal zaboje zrelih breskev za Agrokombinat v Krškem. Letos jih bo komaj tri do štiri tisoč kilogramov, včasih pa smo jih natrgali tudi trikrat toliko. Odkar sem breskar, sem prebedel že nič koliko noči, ko sem zaradi toče ali drugih nezgod zaskrbljeno računal, koliko bo sploh ostalo za preživljanje družine do novega pridelka.“

„Kdaj vas je najhuje zadelo?“

„Prvič je bilo 1950. leta, ko nam je toča oklestila tudi mlada, dveletna in triletna drevesca in smo jih morali kakih sto na novo posaditi. Od takrat naprej smo pridelali vsako leto zavarovali. Pet let pozneje je toča spet napravila veliko škodo. Še večkrat nas je obiskala, letos pa nas je spet močno prizadela: 22. julija ponoči je privrnila v črnih oblakih in se usula na nasade med

močnim neurjem. Kot oreh debeli kosi ledu so uničili do 85 odstotkov pridelka. Lahko smo srečni, da smo ga zavarovali, čeravno premijo vsakokrat plačamo s težkim srcem.

Pridite in pogledajte po nasadu! S tal so sadeži videti čudoviti, ko pa jih utrgate, razočarani opazite, da so skoraj vsi obtolčeni in da jih na ranjenih mestih napada gniloba.

Tako vam povem, da breskve zahtevajo celega človeka. Gojiti jih je treba z ljubeznijo, s pridnostjo in znanjem. Na Goriškem so zares mojstri za to. O tem sem se nekajkrat prepričal na lastne oči. Tudi jaz prebiram strokovne časopise in listam po priročnikih, da sem na tekočem z vsem, kar je novega. V mojih letih, žal, zgolj z družino ne zmorem vsega dela, čeprav imam za pomoč traktor s priključki. Najlepše je, dokler si mlad in močan, ko si žvižgaš med delom in ko ti nepresporna noč ne more do živga.

Tako življenje se odpira sinu Tonetu. On ne bo več samouk, pa mu bo lažje. Zdaj obiskuje srednjo kmetijsko šolo v Mariboru. Čez tri leta se bo vrnil in se posvetil breskvam.

Pomagal mu bom z marsikatero praktično izkušnjo. Tako na primer že zdaj cepim breskve na neko vrsto italijanske slive, katere les vzdrži tudi po trideset let. Za naše posestvo, ki meri le tri hektarje, to veliko pomeni, saj drevesa po dvanajstih letih izsekavamo. Zemlja v nasadu mora nato počivati dalj časa, da breskev spet uspeva na njej. Za slivov les to ne velja: takoj po poseku lahko na istem mestu posadimo mlada drevesca, ki kmalu spet obrodijo.“

JOZICA TEPPEY

V kajakaškem maratonu Brežice-Zagreb je v nedeljo sodelovalo nad 70 čolnov. Start je bil na Krki v Brežicah, cilj pa na savskem mostu v Zagrebu. Tekmovanja so se udeležili kajakaši iz Jugoslavije, Avstrije, Švice in Italije. Med njimi je bil tudi svetovni prvak Norbert Sattler iz Avstrije, nosilec srebrne medalje na olimpiadi v Muenchnu. (Foto: M. Jaranovič)

NAMESTO POROČILA Z DIRKE

»Bova šla pa ribe lovit!«

Formule (brabham) v Novem mestu do zdaj še nismo videli - Cesta kot narajena za gorske dirke - Aschwanden bi vozil poprečno 120 km/h!

Že v četrtek popoldne se je na dvorišču hotela Kandija okrog triliterskega jaguarja, ki je imel na posebnem vozičku pripet „tpravvi“ dirkalni avto, zbrala gruča novomeških radovednežev. Še zmeraj niso vsi vedeli, da v nedeljo dirke na Gorjance ne bo, in ugibanja, koliko bo vozil tale Švicar, ni bilo ne konca ne kraja.

Ugibal je tudi Švicar, čeprav se mu je čudno zdelo, da po mestu ni niti plakatoev za dirko, niti nikakršnega tekmovalnega vzdušja. Prezgodaj je namreč odpotoval od doma, tako da ga obvestilo prireditelja dirke o odpovedi ni več našlo. Prepsal je na Otočcu in v petek zjutraj preizkusil našo progo.

Viktor Aschwanden iz St. Gallena v Švici je prišel na gorjansko dirko s svojim avstrijskim prijateljem Reinholdom Muxelom iz Vorarlberga. Tudi Reinhold je dirkač, vendar je Viktorju tokrat pomagal kot mehanik. Aschwanden je nameraval nastopiti z enosedelnim dirkalnim avtomobilom skupine 9, kakršni nastopajo pod imenom „formula“, narejenim pri Brabhamu z motorjem DKW in 888 ccm prostornine. Dirka že 18 let in ima seveda mednarodno tekmovalno licenco, prijavo za Gorjance pa je potrdila tudi športna komisija švicarske avtomobilске organizacije ACS.

Letošnje prijave in veliko zanimanje za „Nagrada Slovenije“ med tekmovalci iz Švice, Belgije, Italije, Zahodne Nemčije in Avstrije kažejo, da je dirka po petih uspešnih preizkušnjah začela dobivati ugled tudi v tujini, kar med 140 mednarodnimi gorskimi dirkami na leto v Evropi, ni majhna stvar.

Vic Aschwanden se udeleži poprečno 10 takih dirk na leto in pravi, da je v Švici na startu po 200 tekmovalcev, v Nemčiji po 150, v Belgiji, Luksemburgu in Avstriji pa po 80 do 100. Na vprašanje, kaj misli o gorjanski tekmovalni stezi, je rekel:

SMRT OPOLNOČI

51-letni Vid Mohorič s Trga zbra odposlancev 8 v Kočevju je v soboto, 22. septembra, malo pred polnočjo umrl na poti domov. Domnevajo, da ga je na poti iz enega izmed kočevskih gostišč proti domu obšla slabost, da je padel in umrl. Ljudje, ki so videli, da neki moški leži na poti med hotelom in NAMO, so obvestili o tem milicnike, ti pa nato zdravnika, vendar je bilo za kakršnokoli pomoč prekasno. Dr. Božidar Tomić nam je povedal, da je bil upokojenec Vid Mohorič zelo šibkega zdravlja in da ga je najverjetneje zadela srčna kap. Na truplu ni bilo sledov nasilja.

„Cesta je čudovita in hkrati idealna steza za gorske dirke. Asfalt je odličan, prav tako številne varnostne ograje ob cesti. Precej gorskih dirk, na katerih sem nastopal, poteka po dosti slabšem cestišču.“ Aschwanden se je specializiral za gorske dirke in pravi, da bi bil s svojim brabhamom, ki je vreden med brati okrog 15.000 švicarskih frankov, hitrejši od Stroka. Strok drži uradni rekord gorjanske steze s ford escortom BDA in poprečno hitrost-

jo 110 km/h. Švicar pravi, da po taki cesti ni nobena težava voziti poprečno 120 kilometrov na uro!

Aschwanden in Muxel sta obljubila, da bosta prihodnje leto prišla vsak s svojim avtom, če le bodo dirke. Nista pa mogla razumeti odločitve naše občinske skupščine, da se tako nepremišljeno otrse tako zanimive športne in turistične prireditve, za kakršne se mesta in pokrajine v tujini tepejo. Registracija gorske dirke pri FIA je namreč sprejevala, ki ga ni mogoče pobrati za vsakim grmom.

Mi pa smo jo dobesedno vrgli za prvega.

M. MOŠKON

Brabham je povsod zbuja pozornost - tudi med tujimi turisti na Otočcu (Foto: M. M.)

LESKOVEC - V organizaciji nogometnega kluba Rekreacija je bil nogometni turnir, na katerem so razen organizatorjev igrali še Grad in Transport. Rezultati: Grad - Rekreacija 1:0, Grad - Transport 3:0 in Transport - Rekreacija 2:0. Zmagovalna ekipa je dobila lep pokal.

Zmagali so Boštanjčani

Ob koncu sezone: pomerilo se ie 51 lovcev

Boštanjka lovska družina se je izkazala: po krajši prekinitvi so v nedeljo pod pokroviteljstvom občinske konference SZDL in ob pomoči vseh delovnih organizacij občine priredili uspešno lovsko-strelsko tekmovalje. Izredna okolica lovske kočice na Brezovcu kar ponuja koticke za strelišča.

Večtedenske priprave so obrodile uspeh: iz 15 družin je prišlo 51 lovcev. Najuspešnejši posameznik v kombinaciji je bil Mišo Horjak iz LD Rečica. V ekipni razvrstitvi so se najbolje izkazali domačini. Do petega mesta, ki so ga zasedli Zabukovčani, so se uvrstili še gostje iz

Radeč, Rečice in Dobrne. Med Fosavi so bili Dobovčani šele 10. Najboljši domačin v kombinaciji je bil Franc Pavlovič.

Lovci so dobro označili vsa pota do kočice, tekmovalje je bilo dobro pripravljeno. Ob malo boljsem vremenu bi bilo na tej izletniški točki prav gotovo še več gledalcev. A. Z.

ZMAGA KRŠKEGA V GRADCU

Prejšnjo soboto je rokometna ekipa Krškega, ki nastopa v LCRL, igrala na mednarodnem rokometnem turnirju v Gradcu in presenetljivo osvojila prvo mesto ter pokal v trajno last. Polega tega so Krčana Skobernetar razglasili za najboljšega vratarja turnirja, Ganc pa je dosegel največ golov (18).

Rezultati Krčanov: Krško - ATV (Gradec) 11:4, POST (Gradec) 12:8 Stuttgart 1863 9:6 in Wollishofel (Zuerich) 5:2.

Končni vrstni red: 1. Partizan (Krško), 2. Wollishofel, 3. ATV, 4. POST, 5. Stuttgart.

S. D.

Ceprav je šlo le za tarče in mesta, je bil boj hud. (Foto: Železnik)

OGLAŠUJTE V DL!

SEVNICA: GLAVNA CESTA POPLAVLJENA

V torek dopoldne si je narasla reka Mirna, ki jo potiska nazaj narasla Sava, izbrala drugo pot preko ceste 11. reda Sevnica - Krško, med križiščem ceste proti Trebnjemu in lesenim mostom. Okrog 13. ure so cestarji občinske cestne službe začeli zamenjavati dotrajane mostnice na doslej zanemarjenem mostu čez Mirno v Dol. Boštanju. Zaenkrat je bilo možno v Sevnico le čez Dol. Boštanj, to pa je mogoče le toliko časa, dokler Mirna ne poplavi ceste proti Trebnjemu.

Vaščani Šmarčne so ponoči in ves dan nalovili precej lesa iz Save, v glavnem od mostov, ki jih je odnesla Sava in Savinja. Cesta proti Krškemu po štajerski strani je zaprta že od torka zjutraj. A. Z.

Kozerija

BEG V ZAŽELENI MIR

Bil sem utrujen od hrupa, dela, tekanja in pehanja, pa sem si zaželel miru. Tistega miru, ko počivajo možgani, ko človek sliši kri, ki poje po žilah, ko sliši dihati naravo, vidi rasti travo in sliši pogovor žuželk. Pretegnil sem si zasedene ude, si pomel oči in pogledal skozi okno v naravo. Sončni žarki, ki so se lomili ob zelenih listih breze, so me za trenutek pomirili. Nato je zavilil prašič in pod drevesom sem zagledal soseda Gabreta, ki je jemal življenje štirinožcu, da bi z njim nasitil mesa željne turisti. Pretresen od prizora sem zaprl okno jadrno in jezno. Za vraga, povsod nasilje,

sem pomislil, vzel ključke avtomobila, da bi odbrzel stran od klanja...

Na levi in desni strani ceste so rasla drevesa, vitka, lepa, ponosna. Počasna voznja mi je pomirila razrahljane živce, rahel piš, ki je prihajal skozi odprto okno avtomobila, me je hladil, da sem postajal breztežen, sproščen. Čutil sem pravo olajšanje: bil sem sam sredi ceste, ki pelje kdove kam. V neskončnost? Za ostrim zavojem je stala gruča preplašenih ljudi. Sirena rešilca je razparala zrak in na nosila so polagali truplo. Mladega fanta, ki je zapustil ta svet in

je pranarava, nepokvarjena, dobra, nezlobna. Tu so sokovi zemlje, s katero se spojiš, pozabiš na civilizacijo, na avtomobile, hladilnike, televizorje, na pločevino in kri. Tu je pozabljenje, osveščenje s samim seboj, tu je človek prvobiten, da pozabi na sočloveka. Hudobnega, krvi željnega.

Da, tu bi ostal večno... In malo je manjkalo, da se ni to res zgodilo: razmaknile so se veje, pred seboj sem zagledal klobuk s planiko ob robu, zelene hlače in nabito dvocevko. Lovec Jovič se je priplazil do mene, in če ne bi jeknil, bi zvonilo pri Svetem Roku. Tako bi končno našel svoj zaželeni mir.

TONI GAŠPERIČ